

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Katedra etologie a zájmových chovů

**Fakulta agrobiologie,
potravinových a přírodních zdrojů**

**Přítomnost psa v zaměstnání a jeho vliv na majitele a ostatní
zaměstnance**

Diplomová práce

Bc. Karolína Beranová

Management zdraví a welfare zvířat

Bc. Lucie Příbylová, MSc.

© 2023 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Přítomnost psa v zaměstnání a jeho vliv na majitele a ostatní zaměstnance" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 16.4.2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Lucii Příbylové MSc. za cenné rady a odborné vedení při zpracování mé diplomové práce. Také bych touto cestou chtěla poděkovat Ing. Haně Vostře – Vydrové Ph.D. za odbornou pomoc při statistickém zhodnocení výsledků mé diplomové práce.

Přítomnost psa v zaměstnání a jeho vliv na majitele a ostatní zaměstnance

Souhrn

V současnosti je v České republice okolo 10- ti % firem dog – friendly a postupně jejich počet vzrůstá. Studie dokládají, že přítomnost psa v zaměstnání je spojena se sníženým stresem, lepší náladou nebo zvýšenou sociální interakcí, ale také například s alergiemi, strachem nebo vyrušováním, nepořádkem.

Cílem této práce bylo zjistit, zda a jak ovlivňuje přítomnost psa v zaměstnání jeho majitele a ostatní zaměstnance v kanceláři a prohloubit tak dosavadní vědecké poznatky. Dále pak zjistit, zda má přítomnost psa na pracovišti vliv na majitele či na ostatní zaměstnance a jaký tento vliv je. Dále pak vyhodnotit možné negativní dopady přítomnosti psa na pracovišti na zaměstnance. Data byla získána na základě dotazníkového šetření. První část dotazníku se skládala z otázek Meisterova dotazníku a druhá část se skládala z otázek, které byly inspirovány studiemi.

Celkem dotazník vyplnilo 732 respondentů. Z toho celkem 135 respondentů pracovalo za přítomnosti svého psa (*My Dog* skupina), 405 respondentů pracovalo se psem, kterým respondentům nepatřil (*Dog* skupina) a 192 respondentů, kteří za přítomnosti psa nepracovali (*No Dog* skupina).

Respondenti skupin *My Dog* a *Dog* uváděli, že přítomnost psa uvolňuje celkovou atmosféru prostředí, zlepšuje komunikaci mezi kolegy a zlepšuje náladu. Avšak úlevu od stresu uváděla jen skupina *My Dog*. Respondenti ze skupiny *No Dog* uváděli, že přítomnost psa je spojena s výhodami pro ostatní zaměstnance, jako je například lepší nálada, uvolněnější atmosféra pracovního prostředí nebo lepší komunikace mezi kolegy. Z pohledu „komplikací“ se většina respondentů ve skupině *My dog* i *Dog* domnívala, že pes je spojen s komplikacemi, hlavně v podobě alergie, nepořádku na pracovišti nebo strachu ze psa. Respondenti *Dog* skupiny v komentářích častěji uváděli, že přítomnost psa na pracovišti vnímají negativně. Naopak ve skupině *No Dog* se většina respondentů domnívala, že pes není spojen s „komplikacemi“ na pracovišti, jako je například alergie nebo strach ze psa.

Přestože většina zaměstnanců vnímá přítomnosti psa na pracovišti pozitivně, ne všichni zaměstnanci, kteří musí pracovat za přítomnosti cizího psa jsou s jeho přítomností srozuměni a nadšení. Pro budoucí studie je potřeba vyššího počtu respondentů, a to převážně v rámci jedné firmy.

Klíčová slova: pes, zaměstnanec, pracovní prostředí, stres, dog – friendly office

Dog's presence at work and its effect on owners and other employees

Summary

Currently, around 10% of companies in the Czech Republic are dog - friendly and their number is gradually growing. Studies show that the presence of a dog at work is associated with reduced stress, better mood or increased social interaction, but on the other hand, for example, with allergies, fear or disturbance, mess.

The aim of this study is to find out whether and how the presence of a dog at work affects its owner and other employees in the office and also to deepen the existing scientific knowledge. In addition the goal is to find out whether the presence of a dog in the workplace affects the owner or other employees and what that effect is. It also includes assessment of possible negative effects of the dog presence on employees in the workplace. The data was obtained through a questionnaire survey. The first part of the questionnaire consisted of questions from the Meister questionnaire and the second part consisted of questions inspired by the studies.

A total of 732 respondents completed the questionnaire. The respondents were divided into three groups (*My Dog*, *Dog*, *No Dog*). 135 respondents worked in the presence of their dog (*My Dog* group), 405 respondents worked with a dog that did not belong to them (*Dog* group) and 192 respondents who did not work in the presence of a dog.

Respondents of the *My Dog* and *Dog* groups reported that the presence of a dog relaxed the overall atmosphere of the work environment, improves communication between colleagues and improves mood. However, only the *My Dog* group reported stress relief. Respondents of the *No Dog* group reported that the presence of a dog is associated with benefits for other employees, such as a better mood, a more relaxed atmosphere of the work environment or better communication between colleagues. In terms of 'complications', the majority of respondents in both *My Dog* and *Dog* groups believed that the dog is associated with complications - mainly in the form of allergies, mess in the workplace or fear of the dog. *Dog* group respondents were more likely to report in their comments that they perceived the presence of a dog in the workplace negatively. Conversely, the majority of respondents in the *No Dog* group believed that a dog is not associated with 'complications' in the workplace, such as allergies or fear of dogs.

Although most employees perceive the presence of a dog in the workplace positively, not all employees who have to work in the presence of a strange dog are excited and comfortable with its presence. For future studies, a higher number of respondents is needed, predominantly within one company.

Keywords: dog, employee, work environment, stress, dog – friendly office

Obsah

1 Úvod	8
2 Vědecká hypotéza a cíle práce	9
3 Literární rešerše	10
3.1 Vlastnictví psa a jeho vliv na člověka	10
3.1.1 Vliv psa na fyzické zdraví člověka	10
3.1.2 Vliv psa na psychické zdraví člověka.....	11
3.1.3 Vliv psa na sociální stránku člověka.....	12
3.2 Přítomnost psa v pracovním prostředí	12
3.3 Benefity v zaměstnání - „Dog-friendly Office“	13
3.3.1 Pozitivní vliv přítomného psa v zaměstnání na zaměstnance	15
3.3.2 Negativní vliv přítomného psa v zaměstnání na zaměstnance	19
3.4 Pravidla pro přítomnost psa v zaměstnání	24
3.4.1 Vliv pracovního prostředí na welfare psa	26
3.5 Home – office se psem	27
4 Metodika	29
4.1 Respondenti	29
4.2 Sběr dat	29
4.2.1 Dotazníkové šetření	29
4.2.2 Meisterův dotazník	31
4.3 Vyhodnocení dat	32
4.3.1 Vyhodnocení Meisterova dotazníku	32
5 Výsledky	33
5.1 Výsledky Meisterova dotazníku	33
5.2 Výsledky týkající se přítomnosti psa na pracovišti	35
5.3 Výsledky jednotlivých firem	43
5.3.1 Sportisimo s.r.o.....	43
5.3.1.1 Výsledky Meisterova dotazníku	43
5.3.1.2 Výsledky týkající se přítomnosti psa v pracovním prostředí.....	45
5.3.2 Mall.cz.....	46
5.3.2.1 Výsledky Meisterova dotazníku	46
5.3.2.2 Výsledky týkající se přítomnosti psa v pracovním prostředí.....	48

6	Diskuze.....	50
7	Závěr	59
8	Literatura	60
9	Seznam použitých zkratk a symbolů	78
10	Seznam obrázků	79
11	Seznam tabulek	80
12	Samostatné přílohy.....	I

1 Úvod

Zaměstnanci se v dnešní době čím dál tím více nacházejí v extrémně stresujícím, náročném a konkurenčním pracovním prostředí (Jones et al. 2015; André et al. 2016), které nepříznivě ovlivňuje jejich zdraví a pohodu (Burton 2010; Healthy People 2020; Fenclová et al. 2021). Proto zaměstnavatelé neustále hledají nejrůznější způsoby, které by podpořily blahobyt a spokojenost zaměstnanců a tím zlepšili jejich produktivitu ve firmě. Zaměstnanec je zkrátka důležitou a nepostradatelnou složkou každé firmy, jehož zdraví a pohoda je zrcadlo celé firmy a má vliv na její úspěšnost.

Jednou z možností, jak si udržet své zaměstnance a nalákat nové, je tzv. dog – friendly benefit neboli povolení psa na pracovišti. Přítomnost psa na pracovišti se ukazuje být nejen důležitým faktorem, proč pracovat v konkrétní firmě, ale také může přispět zaměstnancům v oblasti zdraví. Podporou této myšlenky mohou být výzkumy týkající se zoorehabilitace v pracovním prostředí, kterou zaměstnanci pozitivně hodnotí (Moody et al. 2002; Nahm et al. 2012; Bibbo 2013; Hediger & Hund-Georgiadis 2017; Fodstad et al. 2019; Etingen et al. 2020; Yordy et al. 2020). Zoorehabilitace může přítomným zaměstnancům sloužit jako zdroj energie (Yordy et al. 2020). Dle studií přítomný pes zlepšuje zaměstnancům náladu (Pruskowski et al. 2019; Etingen et al. 2020; Quinn et al. 2020), zaměstnanci se cítí šťastnější (Ginex et al. 2018; Donovan & Finlay 2020), lépe mezi sebou komunikují (Etingen et al. 2020; Caton et al. 2020), jsou méně nemocní (Navarra 2020) a pociťují menší pocity stresu (Marcus et al. 2012; Abrahamson et al. 2016; Clark et al. 2018; Kari 2018; Machová et al. 2019; Rothschild et al. 2019; Fodstad et al. 2019; Pruskowski et al. 2019; Caton et al. 2020; Kline et al. 2020; Dalton et al. 2022). Jeho přítomnost také napomáhá budovat nové přátelské vztahy (Daltry 2018) nebo zvyšuje u zaměstnanců fyzickou aktivitu (Sartore-Baldwin et al. 2019). V souvislosti s pracovním nasazením, zaměstnanci jsou více spokojeni s prací (Wagner et al. 2019) a jsou více produktivní (Kari 2018). Na pracovišti panuje lepší morálka (Casey et al. 2017; Caton et al. 2020; Etingen et al. 2020; Navarra 2020; Dalton et al. 2022) a soudržnější týmová práce (Donovan & Finlay 2020). A hlavně, přítomnost psa pozitivně ovlivňuje celé pracovní prostředí (Moody et al. 2002; Casey et al. 2017; Ginex et al. 2018; Rothschild et al. 2019; Wagner et al. 2019; Spike 2019; Caton et al. 2020; Etingen et al. 2020).

S ohledem na značné pozitivní účinky zoorehabilitace, by benefit dog – friendly office mohl mít stejně pozitivní výsledky. Výzkumů týkající tohoto odvětví není příliš, ale pozvolna se dostává více a více pozornosti i této cílové skupině. A to nejen ve spojitosti se zoorehabilitací v pracovním prostředí, ale také ve spojitosti benefitu dog – friendly office. Ukázalo se totiž, že psi mají pozitivní vliv na blaho zaměstnanců (Wagner & Pina e Cunha 2021). Zaměstnanci jsou více kooperativní, přátelštější, aktivnější, nadšení, pozorní (Colarelli et al. 2017) a navíc je pravděpodobnější, že ve společnosti zůstanou (Norling & Keeling 2010). Konkrétně, firmy jako je například Google, Apple nebo Amazon již ve svých kancelářích psy povolují (Foreman et al. 2017). Pokud je tedy v některých firmách již dog – friendly office zaveden a napomáhá zaměstnancům se cítit lépe, mohl by tento benefit mít i v jiných zaměstnáních pozitivní účinky.

2 Vědecká hypotéza a cíle práce

Cílem práce bylo sepsat souhrn aktuální odborné literatury na téma: „Přítomnost psa v kanceláři a jeho vliv na majitele a ostatní zaměstnance“. V praktické části pak zjistit, zdali a jak ovlivňuje přítomnost vlastního psa v zaměstnání jeho majitele a ostatní zaměstnance. A potvrdit či vyvrátit následující hypotézy:

H1: Majitelé psů pracující v přítomnosti psa zažívají méně často pocity stresu a mají lepší náladu, nežli zaměstnanci pracující v přítomnosti psa.

H2: Zaměstnanci pracující v přítomnosti svého psa se domnívají, že přítomný pes není spojen s komplikacemi narušující od zaměstnanců, kterým pes nepatří a pracují v jeho přítomnosti.

H3: Majitelé psa, pracující v jeho přítomnosti vnímají atmosféru pracovního prostředí pozitivněji a snadněji komunikují s ostatními zaměstnanci, než zaměstnanci pracující za přítomnosti psa, kterým pes nepatří.

3 Literární rešerše

3.1 Vlastnictví psa a jeho vliv na člověka

Přítomnost psa ovlivňuje člověka nejrůznějšími způsoby, a to jak pozitivně (Zilcha-Mano et al. 2012; Albuquerque et al. 2016), tak i negativně (Parslow & Jorm 2003; Willmott et al. 2012). Výzkumy ukázaly, že vlastnictví psa má na člověka příznivý vliv v oblasti fyzické, psychické či sociální (Beetz et al. 2012), ale ne vždy tomu tak je. S jeho vlastnictvím je totiž neodmyslitelně spojován smutek ze smrti psa (Poestges et al. 2016; Brkljačić et al. 2020), někteří mohou být na psa alergičtí, či svou přítomností může u dotyčného vyvolat astma (Wegienka et al. 2015; Stern et al. 2020), nebo, zejména u dětí, existuje nebezpečí pokousání psem (Hurst et al. 2019).

3.1.1 Vliv psa na fyzické zdraví člověka

Vlastnictví psa zlepšuje zdraví majitelů (Epping 2011), a to hlavně v důsledku fyzické aktivity (Ham & Epping 2006; Epping 2011; Westgarth et al. 2016; Christian et al. 2016; Poestges et al. 2016). Pravidelný a přiměřený pohyb je totiž nejlepší prevencí onemocnění. Doporučená hranice fyzické aktivity je dle Světové zdravotnické organizace u dospělých (18-65 let) minimálně 30 minut 5x týdně střední intenzity, nebo alespoň 20–25 minut 3x týdně vyšší intenzity. Tato doporučení se považují za doplněk k běžným denním aktivitám. Ty obvykle mají mírnou intenzitu nebo trvají méně než 10 minut (Státní zdravotní ústav 2023). Podle některých studií má hranici doporučené týdenní aktivity větší šanci dosáhnout majitel psa nikoliv člověk, který psa nevlastní (White et al. 2018; Westgarth et al. 2019). Obecně však studie tvrdí, že majitelé psa vykazují mnohem více fyzické aktivity než lidé, kteří psa nevlastní (Cutt et al. 2008; Christian et al. 2013; Christian et al. 2016). Dále tvrdí, že venčení psa může podporovat pravidelnou fyzickou aktivitu (Brown & Rhodes 2006) ale také, podle evropského průzkumu, že majitelé se psem tráví více času v přírodě oproti lidem, kteří psa nevlastní (Zijlema et al. 2019). Délka venčení je dle Curl et al. (2017) závislá na citové vazbě mezi majitelem a psem. Lidé, kteří mají se svým psem silnější citovou vazbu, venčí psa častěji a déle než lidé se slabší vazbou. Pes, kromě majitele může zvyšovat a udržovat fyzickou aktivitu i přátelům, či rodinným příslušníkům nebo sousedům. Důvodem může být jedinečný vztah se psem, ale také hlídání psa kvůli nepřítomnosti majitele (Degeling & Rock 2013).

Vlastnictví má pozitivní vliv na kardiovaskulární aparát, zejména pak na snížení krevního tlaku (Friedmann et al. 2015; Kazi 2019; Krittanawong et al. 2020) nebo na snížení srdeční frekvence (Allen et al. 2001; Kazi 2019). Majitelé psa mají také nižší pravděpodobnost nadváhy a následných chronických stavů souvisejících s nečinností jedince (Lentino et al. 2012). Jsou celkově zdravější, lépe spí, méně zameškávají dny v práci kvůli nemoci (Headey et al. 2008) a méně navštěvují lékaře v porovnání s lidmi, kteří psa nemají (Headey et al. 2002; Headey & Grabka 2006; Headey et al. 2007; Poestges et al. 2016). Přínosy týkající se vlastnictví psa jsou však rozporuplné. Parslow & Jorm (2003) uvedli, že vlastnictví domácích mazlíčků, ani péče o ně nepřináší věkové skupině 40-44 let žádný zdravotní přínos,

a dokonce ti, kteří vlastnili domácího mazlíčka nebo se o něj starali, užívali léky proti bolesti častěji. Častější užívání léků na úlevu od bolesti užívali také lidé ve věku od 60 do 64 let. Tito lidé uváděli i horší fyzické zdraví než lidé stejného věku, kteří psa neměli (Parslow et al. 2005). Vlastnictví psa bylo také významně spojeno s opakovanými pády a častějšími zlomeninami u starších lidí (Pluijm et al. 2006). Zdá se tedy že ti, kteří psa nevládní, jsou v některých případech zdravější a vitálnější.

3.1.2 Vliv psa na psychické zdraví člověka

Pes může být zdrojem psychické podpory podobným způsobem jakým mohou být přátelé (McConnell et al. 2011). Majitelé se mohou cítit v lepší psychické pohodě i za předpokladu, že svému psovi poskytují patřičnou pozornost (Kanat-Maymon et al. 2020).

Výhody vlastnictví však nejsou 100 % a mohou záviset na mnoha různých faktorech, jako je například vhodnost konkrétního psa jako domácího mazlíčka (King et al. 2011) nebo to, jak člověk vnímá vztah se svým psem. Lidé, kteří považují svého psa za člena rodiny, mají lepší duševní zdraví a necítí se ve stresu (González-Ramírez & Landero Hernández 2011). Přítomnost psa také zmírňuje osamělost, deprese a podporuje sebeúctu a štěstí (McConnell et al. 2011). Ačkoliv, podle studie González-Ramírez & Landero Hernández (2014) se majitelé necítí šťastnější oproti lidem, kteří psa nevládní.

S vlastnictvím psa souvisí také situace, které mohou mít negativní vliv na duševní pohodu člověka. Majitelé bohužel musí čelit skutečnosti, že jejich pes nebude žít navždy. V takovém případě se jedná o stárnutí a smrt psa (eutanazii). Další situací, která má negativní vliv na člověka je nenaplnění svého očekávání nebo nenaplnění potřeb svého psa (ponechání psa samotného doma), což spíše souvisí s nezohledněním potřeb psa a unáhleného rozhodnutí pořízení psa (Barcelos et al. 2020), které může vést až k opuštění psa (Lambert et al. 2015). Aby byl majitel spokojen, je podle studie Curb et al. (2013) důležitá osobnost jak psa, tak jeho majitele. Podle nich, pokud se osobnost shoduje v několika charakteristikách, majitel bude se svým psem spíše spokojený. Také nežádoucí chování psa štěkání, neposlušnost, ničení předmětů, nepříjemná interakce s cizími lidmi nebo psy (Barcelos et al. 2020) je spojováno s nechtěným důsledkem a jednou z příčin proč lidé psa odvádějí do útulků (Coe et al. 2014; Lambert et al. 2015).

Myšlenka, že vlastnit psa je pouze spojována s řadou výhod je mylná. Je velmi důležité přihlídnout k řadám aspektů týkající se vlastnictví psa a důkladně je zvážit. Poté lze učinit správné rozhodnutí – zda si psa pořídit nebo ne (Vink et al. 2019).

3.1.3 Vliv psa na sociální stránku člověka

Pes je skvělým facilitátorem pozitivních sociálních interakcí (McNicholas & Collis 2000; Guéguen & Ciccotti 2008; Poestges et al. 2016). Pomáhá majiteli navázat nové kontakty s lidmi (Bulsara et al. 2007; Wood et al. 2015; Poestges et al. 2016), dává mu důvod vyjít ven z domu (Poestges et al. 2016) a lidé pak ve svém sousedství cítí větší pocit komunity (Toohey et al. 2013). Tudíž nejenže venčení psa poskytuje přínos po fyzické stránce (Poestges et al. 2016), ale mimo jiné usnadňuje sociální interakce s ostatními lidmi (Duvall Antonacopoulos & Pychyl 2014; Wood et al. 2015). Kromě usnadnění kontaktu s ostatními lidmi (Duvall Antonacopoulos & Pychyl 2014; Wood et al. 2015) jeho přítomnost napomáhá i v soukromém životě majitele, a sice jako jejich sociální podpora (Bradley & Bennett 2015; Poestges et al. 2016; Pruchno et al. 2018). Pes slouží jako „náhrada“ za děti, aby nebyl dotyčný sám, pomáhá překonat bolest ze ztráty někoho blízkého (Poestges et al. 2016) nebo jedincům zvyšuje sebevědomí (de Guzman et al. 2009). Avšak Wood et al. (2015) uvádí, že sociální podporu lze získat i od lidí, se kterými se majitelé setkávali venku prostřednictvím psa. Pokud se tedy lidé špatně seznamují s jinými lidmi, pes je skvělou volbou pro navázání kontaktu.

3.2 Přítomnost psa v pracovním prostředí

Pes může být v pracovním prostředí přítomen z různých důvodů. Například jako asistenční pes doprovázející zaměstnance se zdravotním postižením (Lindsay & Thiyagarajah 2021), jako služební pes (policejní pes, vojenský pracovní pes, pátrací a záchranářský pes atd.) (Parenti et al. 2013; Wilkin et al. 2016), jako terapeutický pes v rámci intervencí za pomoci zvířat (AAI). AAI jsou cílené a strukturované intervence, které záměrně začleňují zvířata do konceptu zdraví, vzdělávání a sociálních služeb za účelem terapeutických zisků a zlepšení zdraví a dobré nálady (Pet Partners 2017). Jedna z nich je pro tuto práci klíčová, a sice AAWW – Animal-Assisted Workplace Well-being. Probíhají přímo s přítomnými zaměstnanci v pracovním prostředí. AAWW byla poprvé představena jako pilotní program v roce 2016, jehož pozitivní ohlas u zaměstnanců způsobil v roce 2017 jeho rozšíření (Pet Partners 2017) a postupně se rozvíjí dodnes. Z výpovědí zaměstnanců vyplývá, že přítomný pes zaměstnance povzbuzuje, přináší jim relaxační zážitek anebo lepší den (Pet Partners 2017). Poslední možností je tzv. dog – friendly benefit zřízený zaměstnavatelem. Skrze tento benefit, zaměstnavatelé umožňují svým zaměstnancům přivést své psy do práce a čerpat pozitiva plynoucí z jeho přítomnosti.

3.3 Benefity v zaměstnání - „Dog-friendly Office“

Zaměstnanecké benefity jsou v dnešní době samozřejmostí. Jsou nezbytnou součástí každého pracovního inzerátu, hlavním nástrojem boje o zaměstnance a také zvyšují spokojenost zaměstnanců a efektivitu jejich práce (Armstrong 2007; Macháček 2010; Armstrong & Taylor 2015). Benefitem se rozumí výhody poskytované zaměstnancům nad rámec jejich mzdy. Ve firmách se často využívá tzv. „Cafeteria systém“ umožňující zaměstnancům si vybrat z řady nabídek alternativ podle jejich preference a potřeb (Kocianová 2010). Dle Armstronga (2007) lze zaměstnanecké benefity rozdělit do následující kategorií:

- Penzijní systémy
- Osobní jistoty (např.: zdravotní, úrazové, nemocenské, životní pojištění)
- Finanční potřeby (např.: půjčky, slevy na zboží, služby vyráběné nebo poskytované podnikem)
- Osobní potřeby (např.: dovolená na zotavení nebo na péči o děti, finanční a osobní poradenství, posilovny, rekreační zařízení)
- Podnikové automobily a pohonné hmoty
- Jiné výhody (např.: dotované stravování, příplatky na ošacení, mobilní telefony)
- Nehmotné výhody

Stravenky, mobilní telefon, služební auto, příspěvek na volnočasové aktivity a stravování nebo vzdělávací kurzy patří mezi „standardní“ benefity (Kubíčková & Patáková 2018). Mezi benefity přibývá možnost home – office, chill – out office“ (odpočinková místnost) nebo dog – friendly office (Chloupková 2019). Přesto, seznam firem, které nabízí dog – friendly benefit je podstatně menší ve srovnání s firmami, který ho nenabízí. Podle nalezených informací je v současnosti v České republice zhruba 10 % kanceláří pet – friendly (Prague Morning 2022). Vyhledávání na pracovních portálech (Práce.cz, Careerjet.cz, nebo Indeed.com) ukazuje, že tento benefit poskytuje například: Mall.cz, Vivantis.cz, VSHosting, HaifaDesign, In IUSTITIA o.p.s, Direct People s.r.o., Viable One s.r.o. Dále se mezi takové firmy podle zveřejněných studií řadí Google, Amazon (von Bergen & Bressler 2017; Shoot 2018), Autodesk nebo Nestlé Purina (Wilkin et al. 2016). Podle průzkumu StartupJobs z roku 2021, v České republice klesl dog – friendly benefit v žebříčku oceňovaných benefitů na nižší příčky, a to kvůli změně v preferenci pracovních benefitů (viz obrázek 1) (Mrázová 2022). Kromě možnosti dog – friendly office benefitu, někteří zaměstnavatelé nabízejí benefit ve formě slevy na pojištění domácích mazlíčků, který společně s příspěvkem na finanční produkty, penzijní připojištění nebo životní pojištění, tvoří nový článek benefitu připojištění u některých firem (Feketeová 2022).

Vyjádření	Četnost
Home office	495
Více dovolené	356
Flexibilita (časová, úvazek, místo práce)	311
Příspěvek na sport (multisportka, permanentky do fitka, bazénu)	305
Stravenky nebo stravenkový paušál	280
Podpora vzdělávání a osobního růstu (zmiňována školení, mentoring, konference)	239
Pracovní zařízení pro vlastní používání (notebooky, telefon), ideálně dle vlastního výběru	201
Remote	186
Auto k vlastnímu používání	157
Sick Days	152
Občerstvení na pracovišti	122
Příspěvek na penzijní nebo životní spoření	105
Cafeteria nebo nějaký benefitní program	98
13. plat a různé finanční bonusy	95
Firemní tarif (volání, data)	45
Teambuildingy a firemní akce	36
Příspěvek na dopravu	34
Dog-friendly office	28
Firemní akcie	27
Zařízení nadstandardní zdravotní péče + wellness	25

Obrázek 1: Četnost firemních benefitů (Mrázová 2022)

I když se benefit dog – friendly office v České republice umístil na nižších příčkách (Mrázová 2022), má tento benefit ve světě velký vliv při rozhodování potenciálních zaměstnanců. Téměř 39 % Evropanů, kteří vlastní psa, upřednostňuje společnost, kde je možnost vzít si psa do práce a řadí se mezi pátý nejdůležitější benefit mezi Evropany.

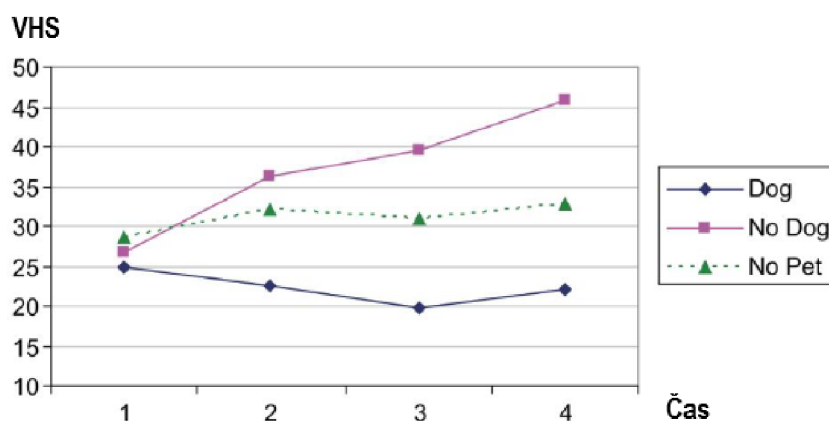
Při detailnějším posouzení, u mileniálů (Generace Y“ „Generace Me“ nebo „Generation Net“ narozena v letech 1979 až 1999 (Galdames & Guihen 2020)), se tento benefit jevil ještě důležitější a umístil se na třetím místě (Nestlé Purina 2017). Důležitým výsledkem průzkumu Nestlé Purina (2017) však je, že zhruba 68 % zaměstnanců z celé Evropy by si do práce přivedlo svého psa, pokud by mělo takovou možnost. Konkrétně v UK 63 % zaměstnanců, ve Francii 58 % zaměstnanců, v Německu 70 % zaměstnanců, v Rusku 50 % zaměstnanců, v Itálii 76 % zaměstnanců, ve Španělsku 74 % zaměstnanců, ve Švýcarsku 84 % zaměstnanců a v Portugalsku 67 % zaměstnanců. Mileniálové byli tímto návrhem ještě nadšenější, zejména ve Švýcarsku (90 % zaměstnanců), Itálii (87 % zaměstnanců), Španělsku (83 % zaměstnanců) a v Německu (81 % zaměstnanců). Konkrétně jsou zaměstnanci ochotni přijmout nižší mzdu,

zaplatit poplatek za psa (Norling & Keeling 2010) nebo setrvat v aktuálním zaměstnání (Hall & Mills 2019; Wagner & Pina e Cunha 2021) za předpokladu, že si mohou přivést do zaměstnání svého psa. To naznačuje, že společnosti možná budou muset přehodnotit svůj postoj k přítomnosti psa na pracovišti a být přívětivější, aby využily výhod plynoucí z přítomnosti psa a aby přilákaly ty nejlepší talenty. Navzdory pozitivnímu vnímání přítomnosti psa na pracovišti, v současnosti v Evropě celkově pracuje v takovém prostředí pouze 12 % dotázaných lidí (Nestlé Purina 2017).

3.3.1 Pozitivní vliv přítomného psa v zaměstnání na zaměstnance

Zaměstnanci pracují v konkurenčním a často stresujícím pracovním prostředí (Jones et al. 2015; André et al. 2016). S ohledem na značné pozitivní důkazy o vlivu psa (Beetz et al. 2012) není překvapením, že někteří zaměstnavatelé akceptují přítomnost psa na pracovišti jako podporu zaměstnanců (Wagner & Pina e Cunha 2021). Velká většina majitelů psa neshledala v jeho přítomnosti na pracovišti žádné nevýhody, naopak se většina domnívá, že pes je pro majitele/ klienty/spolupracovníky ceněnou společností (Norling & Keeling 2010).

Dog – friendly firmy zlepšují ztotožnění se svou společností. Přítomnost psa má podle výpovědí zaměstnanců, příznivý vliv na celkové pracovní prostředí (Hall et al. 2017; Wagner & Pina e Cunha 2021). Podle nich je pracovní prostředí méně stresující, více zábavné a rozjasněné (Hall et al. 2017). Zaměstnanci se tak cítí nejen šťastnější (Elmiger 2019; Amazon 2022; Junça-Silva 2022) a v celkové pohodě (Hall & Mills 2019), ale přítomnost psa pomáhá zaměstnancům lépe se vyrovnat se stresem (Wells & Perrine 2001; Barker et al. 2012; Hall et al. 2017; Wagner & Pina e Cunha 2021). Stres může být hodnocen jednak vlastním hodnocením dotázaného anebo prostřednictvím odebraného vzorku stresového hormonu – kortizolu (Sadoul & Geffroy 2019) ze slin. Barker et al. (2012) k hodnocení stresové míry využili obě varianty – VHS (vlastní hodnocení stresu) a vzorky slin. Ve své studii zkoumali tři skupiny: DOG (zaměstnanci, kteří přivedli do zaměstnání svého psa), NODOG (zaměstnanci, kteří nechali psa doma) a NOPET (zaměstnanci nevlastnící psa). Obecně měla skupina DOG nejnižší VHS hodnoty a skupina NODOG měla nejvyšší hodnoty VHS. V průběhu dne u skupiny DOG nebo u skupiny NOPET nedošlo k žádným významným rozdílům VHS, narozdíl u skupiny NODOG. U té v průběhu dne došlo k významnému zvýšení hodnot VHS (viz obrázek 2). Co se týče slinného kortizolu, tak nebyly odhaleny žádné významné rozdíly mezi skupinami. Avšak zajímavým a významným zjištěním bylo, že VHS ve dnech, kdy zaměstnanci skupiny DOG nechali své psy doma, zrcadlila výsledky NODOG. Tyto výsledky mohou odrážet rostoucí obavy o psa ponechaného doma (Barker et al. 2012), což podporují studie (Norling & Keeling 2010; Hall & Mills 2019). Podle Hall & Mills (2019) zaměstnanci, kteří svého psa berou do zaměstnání „někdy“ nebo „nikdy“ mají vyšší úzkostnou vazbu se psem oproti těm, kteří svého psa berou do zaměstnání „často“ (Hall & Mills 2019). Tudíž za předpokladu ponechání psa doma, se cítí zaměstnanci více ve stresu (Norling & Keeling 2010; Barker et al. 2012) a provinile (Nestlé Purina 2017). Dle majitelů má ponechání psa doma svá pozitiva, ale i určitá negativa (viz tabulka 1). Hlavní uvedenou vnímanou výhodou bylo, že se pes cítí dobře a bezpečně a rád je doma, zatímco nejvýraznější nevýhodou byl nedostatek dohledu (Norling & Keeling 2010).

Obrázek 2: Hodnoty vnímaného stresu (VHS) – DOG, NODOG a NOPET. Vyšší hodnoty značí vyšší úroveň stresu. Čas 1 (7.30 – 8.30); Čas 2 (10.30-11.30); Čas 3 (13.30-14.30); Čas 4 (16.00-17.00). (Barker et al. 2012)

Tabulka 1: Ponechání psa doma – výhody a nevýhody dle majitelů psa (Norling & Keeling 2010)

Výhody	Nevýhody
„pes se cítí dobře a bezpečně a je rád doma“	„nedostatek dohledu“
„pes hlídá domov“	„pes je sám“
„pes není sám“	„majitel se cítí provinile a ve stresu“
„je to jednoduché řešení“	„nemožnost flexibility“
„nemá to žádné výhody“	„žádné nevýhody“

Pes, podle výpovědí kolegů pracující s majitelem psa, přitahuje pozitivní pozornost. Zaměstnanci je rádi potkávají, těší se z jejich společnosti a milují je (Hall et al. 2017). Z jeho společnosti se zaměstnanci těší i v době přestávek, ve kterých pes poskytuje příjemné rozptýlení od práce (Wells & Perrine 2001; Wagner & Pina e Cunha 2021). Jeden z respondentů, který pracuje po boku svého psa, vypověděl, že mít psa je dobrým odpočinkem: „Sedím, věnuji se své práci a telefonuji. Přejde ke mně pes, pomazlím ho, vezmu si ho na klín, znovu pomazlím. V tu chvíli se mi tzv. „dobíjejí baterky“, které by mi možná půlhodinová pauza nepřinesla.“ Z těchto přestávek však netěží pouze majitelé psa, ale také kolegové, kteří psa nevlastní. I ti si hrají se psem a využívají tento čas jako oddech od své práce. Kromě minutových přestávek na pomazlení psa, jsou podle manažerů i zaměstnanců, prospěšné i delší obědové přestávky se psem. Jejich majitel s ním chodí ven, což je podle nich enormní uvolnění od stresu, a to nejen kvůli čerstvému vzduchu a pohybu, ale také kvůli pauze samotné (Wagner & Pina e Cunha 2021). Kromě majitele mají o venčení psa zájem, dle výpovědí zaměstnanců, i zaměstnanci, kterým pes nepatří (Hall et al. 2017). Ve spojitosti s flexibilní pracovní dobou a autonomií, prodloužení obědové přestávky není považováno za problém. Pokud by však pracovní doba nebyla flexibilní, vedlo by to ke tlaku a zvýšenému stresu u majitelů psa. To by poté možná mělo dopad na již zmíněné klady, které pes v zaměstnání má (Wagner & Pina e Cunha 2021).

Kromě již zmíněných kladů, možnost přivedení psa do zaměstnání pozitivně ovlivňuje vyváženost mezi rodinným a pracovním životem (Hall & Mills 2019) či sociální interakce

v zaměstnání. Pes na pracovišti pomáhá zaměstnancům budovat nové přátelské vztahy (Hall et al. 2017; Hall & Mills 2019; USC 2020), poskytuje téma konverzace (Hall et al. 2017; Wagner & Pina e Cunha 2021), zlepšuje morálku zaměstnanců a zvyšuje spolupráci mezi kolegy (Barker et al. 2012), podporuje sociální interakce (Perrine & Wells 2006; Hall & Mills 2019) a sociální soudržnost (Hall & Mills 2019; Wagner & Pina e Cunha 2021). Majitelé psa se často vzájemně podporují a vytvářejí uvnitř společnosti subkomunitu (Wagner & Pina e Cunha 2021). Zkrátka fungují mezi zaměstnanci navzájem (Hall et al. 2017), ale i mezi zaměstnanci a zákazníky jako ledborec (Wagner & Pina e Cunha 2021). V dnešní době však komunikaci nahrazují sociální sítě. Staly se nejen zdrojem informací, ale je i součástí lidského života sloužící jako „spojení“ s lidmi. Jeho uživatelé velmi často zveřejňují různé příspěvky, aby získali reakce od ostatních ve formě „lajků“, komentářů nebo sdílení. Avšak zajímavým zjištěním je, že zaměstnanci, kteří „nikdy“ nevzali svého psa do zaměstnání používali sociální sítě během přestávek méně než zaměstnanci, kteří „často“ vzali svého psa do kanceláře (Hall & Mills 2019). Ačkoli důvod není znám, jedním z mnoha vysvětlení může být sdílení fotografií svých psů v pracovním prostředí na sociálních sítích (Facebook, Instagram).

Přítomnost psa majitele v zaměstnání je také spojována s lepšími výsledky související s prací (Hall & Mills 2019; Junça-Silva 2022). V této studii Hall & Mills (2019) zkoumaly rozdíly mezi zaměstnanci, kteří vodili svého psa do zaměstnání „často“, „občas“ a ti, kteří psa nevodili vůbec. Z obecného hlediska, zaměstnanci, kteří vzali svého psa do práce, vykazovali lepší pracovní výsledky než ti, kteří si psa nevzali „nikdy“. Konkrétně zaměstnanci, kteří „často“ berou svého psa do zaměstnání jsou soustředěnější, mají lepší pracovní nasazení, jsou vytrvalejší a pracují s větším úsilím v porovnání se zaměstnanci, kteří „občas“ svého psa přivedli do práce. Ale zároveň tito zaměstnanci, kteří „občas“ vodí svého psa do práce, jsou vytrvalejší, usilovnější a mají lepší pracovní nasazení oproti zaměstnancům, kteří svého psa do práce „nikdy“ nevzali. Smíšené výsledky v oblasti vlivu psa na pracovní nasazení však předkládá studie Barker et al. (2012). Podle výsledků asi polovina zaměstnanců, která vodí svého psa do práce, uvedla, že pes má pozitivní přínos pro jejich produktivitu. Zbývající polovina těchto zaměstnanců uvedla neutrální odpověď. Dále většina majitelů psa, která svého psa do práce nevodí a zaměstnanci, kteří nevládní psa, rovněž uvedli neutrální odpověď týkající se jejich produktivity. Přibližně stejný počet zaměstnanců (20 %) v obou skupinách (majitelů nevodící psa a nevládníci psa) uvedl, že pes má pozitivní nebo negativní vliv na jejich produktivitu (Barker et al. 2012). Ovšem podle nejnovější studie Wagner & Pina e Cunha (2021) přítomnost psa na pracovišti podle zaměstnanců i zaměstnavatelů nijak neohrožuje produktivitu nebo ji ovlivňuje pozitivně (Hall et al. 2017; Elmiger 2019). To je ovšem podle zaměstnavatelů způsobené flexibilní pracovní dobrou, která je pro neohrožující produktivitu zásadní (Wagner & Pina e Cunha 2021).

Nicméně z pohledu evropského průzkumu se respondenti shodli, že čtyři z deseti největších výhod plynoucích z přítomnosti psa v zaměstnání jsou: snížení pocitu viny při zanechání psa doma, snížení stresu v práci, uvolněnější atmosféra nebo lepší rovnováha mezi prací a životem. Z pohledu mileniálů se jedná hlavně o pozitivní vliv na image společnosti,

uvolněnější atmosféru pracovního prostředí, stres, snížení pocitu viny za ponechání psa doma a na rovnováhu mezi prací a životem (Nestlé Purina 2017).

Nejen zaměstnanci ale již zmínění zaměstnavatelé mají na přítomnost psa v zaměstnání svůj vlastní názor (viz tabulka 2). Mezi klady řadili fyzickou aktivitu majitelů se psem venku a její pozitivní vliv na zdraví majitelů. To samé uváděli samotní majitelé psa. Názor, že i klienti mohou psa vnímat pozitivně, sdílela zhruba polovina všech zaměstnavatelů a taktéž se shodovali s majiteli psa (Hall et al. 2017). Zaměstnavatelé také uvedli, že pes funguje jako ledoborec (Hall & Mills 2019; Wagner & Pina e Cunha 2021), poskytuje téma konverzace a je jakýmsi spojovacím prvkem. Ten má tak dalekosáhlý účinek, že spojuje zaměstnance napříč různými odděleními nebo nadřízené a zaměstnance (Wagner & Pina e Cunha 2021).

Tabulka 2: Výhody přítomnosti psa v zaměstnání z pohledu zaměstnavatelů (Hall et al. 2017)

	Všichni zaměstnavatelé (N)	Psi zaměstnavatelem povoleni (N)	Psi zaměstnavatelem zakázáni (N)
Příjemné a společenské pracovní prostředí	53	23	30
Pozitivní vnímání klientů	47	22	25
Fyzická aktivita majitelů venku	44	23	21
Více zdravých zaměstnanců	33	20	13
Flexibilní pracovní doba	24	19	5
Lepší soustředění na práci	12	8	4
Pes nepřináší výhody	18	4	14

Dog – friendly office není jen tak nějaký benefit. Zaměstnanci ho velmi oceňují. Považují ho za výsadu a velmi prestižní, což vede k příznivému ocenění společnosti. Je však také zřejmé, že pokud by zaměstnavatelé tento benefit omezili, snížilo by to následně ocenění jejich společnosti, zejména v očích majitelů psů. Z dlouhodobého hlediska si je většina dotazovaných majitelů psa jistá, že by změnili zaměstnání, pokud by již nebylo možné přivést svého psa. Zaměstnavatelé si jsou těchto důsledků vědomi – „Kdybychom najednou řekli, že pes do zaměstnání nesmí, pravděpodobně bych přišel o dva zaměstnance.“ Přítomnost psů je zkrátka „nástrojem“ k pozitivnímu ovlivnění, udržení a získání zaměstnanců (Wagner & Pina e Cunha 2021).

3.3.2 Negativní vliv přítomného psa v zaměstnání na zaměstnance

Zatímco výše uvedené výhody činí politiku přátelskou k domácím zvířatům atraktivní, nelze opomenout určitá rizika. Mezi tato rizika patří například – pracovní prostředí, zdraví, bezpečnost nebo pohoda zaměstnanců (Wells & Perrine 2001; Norling & Keeling 2010; Barker et al. 2012; Foreman et al. 2017; Hall et al. 2017; Wagner & Pina e Cunha 2021). Jedná se hlavně o alergie, zoonózy, nebezpečí zakopnutí a pádu, kousnutí psem, strach a fobie (Foreman et al. 2017), rozptylování zaměstnanců (Wagner & Pina e Cunha 2021). Z výše uvedených nevýhod kolegové majitelů psa nejčastěji uvádí, že mají strach ze psa nebo ho nemají rádi. Dále zmiňují alergie, rozptylování od práce (např. štěkot), čistotu prostředí (hlavně chlupy a výkaly) nebo nemožnost flexibility (Hall et al. 2017). Z pohledu zaměstnavatelů se však nevýhody příliš neliší. Nejčastěji jsou uváděny alergie a strach ze psa. I když někteří považují strach ze psa a/nebo alergii jako nevýhodu, tak i přesto někteří zaměstnavatelé psa na pracovišti povolují (viz tabulka 3) (Norling & Keeling 2010).

Tabulka 3: Nevýhody přítomnosti psa v zaměstnání z pohledu zaměstnavatelů (Norling & Keeling 2010)

	Všichni zaměstnavatelé (N)	Psi zaměstnavatelé povoleni (N)	Psi zaměstnavatelé zakázáni (N)
Alergie	61	16	45
Strach	59	22	37
Negativní vnímání klientem	35	2	33
Pes ruší	28	8	20
Bezpečnost psa	25	14	11
Nesoustředěnost na práci	20	7	13
Zápach	18	5	13
Riziko infekce	16	2	14
Žádné nevýhody	9	6	3

Pracovní prostředí

Pracovní prostředí je místo, kde zaměstnanci vykonávají svou pracovní činnost (Setiawan et al. 2018). Pro někoho je pracovní prostředí pro psa nepřírozené, a tak by mohli nahlížet na psa s negativním vnímáním. Takoví zaměstnanci mohou prostředí vnímat jako méně profesionální, nehygienické a méně bezpečné než prostory bez psa (Wells & Perrine 2001; Perrine & Wells 2006). Kromě nich, mohou na prostředí se psem negativně pohlížet i klienti firem (Norling & Keeling 2010).

Alergie

Alergií na zvířata trpí nespočet jedinců na celém světě, jejich příznaky se mohou být různé od otoků a svědění očí a nosu, dýchacích potíží, až po vyrážky na těle (Wagner & Pina e Cunha 2021; Michálová et al. 2021). Alergie na zvířata je třetí nejčastější formou respirační alergie, hned po alergii na pyl nebo na prachové roztoče (NZIP 2022). Podle výsledků studie „Zdraví dětí 2016“ zprostředkovanou Státním zdravotnickým ústavem ČR, alergie na psa obsadila sedmou příčku mezi nejčastějšími uváděnými alergiemi (SZÚ 2017).

S alergeny se mohou setkat zaměstnanci, kteří přijdou do styku s přítomným psem na pracovišti. Pokud je zaměstnanec alergik, stává se přítomnost psa na pracovišti „problémem“, kterému musí čelit jednak dotyčný zaměstnanec, ale i zaměstnavatelé (Foreman et al. 2017).

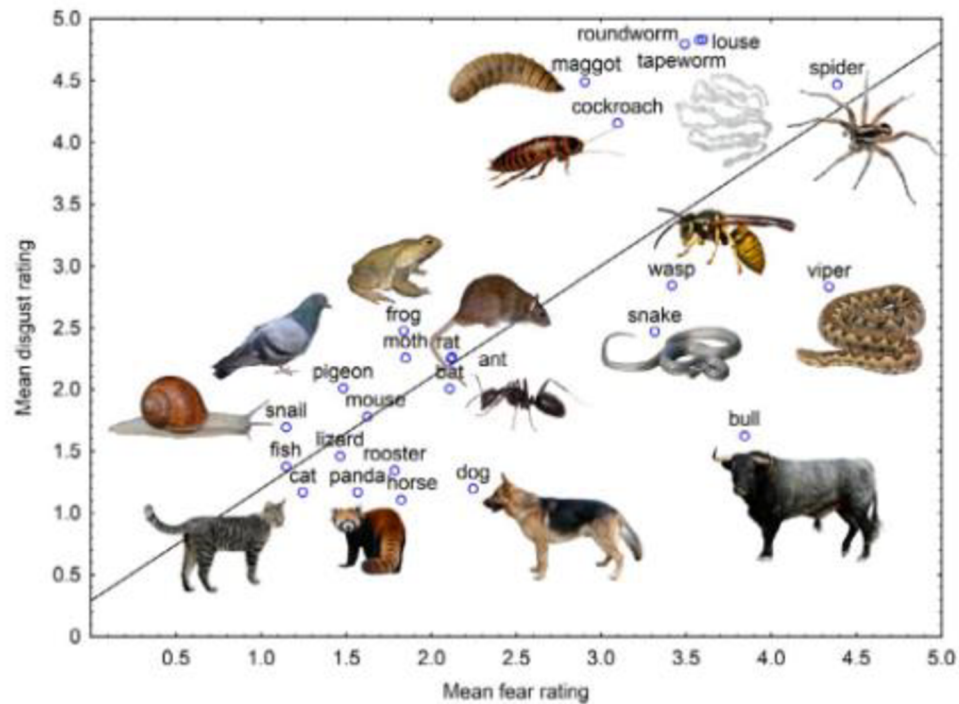
Kromě psa samotného mohou i majitelé psa přenášet alergeny do kanceláří (Sander et al. 2021). Aby se předešlo případným problémům s alergií, tak by alergičtí jedinci mohli pracovat v jiné části budovy, zaměstnavatelé by mohli zřídit více vstupů a východů, umožnit zaměstnancům pracovat z domova nebo na jiném místě, nainstalovat čističky vzduchu s vysoce účinnými vzduchovými filtry částic (HEPA) (Green et al. 1999; von Bergen & Bressler 2015). Firmy mohou také zřídit zóny bez přítomnosti psa (Wilkin et al. 2016; Foreman et al. 2017). Jinou možností je například, že by majitelé psa buď nechali svého psa doma, nebo by s sebou do zaměstnání přivedli tzv. „hypoalergenní“ plemeno psa (bišonek, pudl nebo jorkširský teriér), které alergici dobře snášejí. I když 100 % hypoalergenní plemeno psa neexistuje, plemena zmíněná výše jsou méně alergenní než jiná plemena psů a jsou k alergikům vhodnější. (Vredegoor et al. 2012; American Kennel Club 2021). Pokud takové to plemeno jedinec nevládní, další alternativou je pravidelné koupání psa, aby došlo ke snížení alergenů (Hodson et al. 1999; Morris 2013). Podle veterinářů by však nemělo být časté. Pes se má koupat co nejméně, maximálně 4x do roka (VetVill 2022), protože kůže má na svém povrchu důležitou ochrannou funkci, která se při častém koupání ztrácí (Šrenková 2021).

Zoonózy

Zoonóza (antropozoonóza) je infekční onemocnění, které se může přenášet ze zvířat na člověka (Roberts & Janovy Jr. 2008; Fabiánová 2016; WHO 2020). Zoonotické infekce zahrnují širokou škálu virových, bakteriálních plísňových a parazitárních infekcí (Robinson & N Pugh 2002; WHO 2020). K přenosu může dojít přímým kontaktem kousnutím, škrábancem, lízáním či kontaktem se zvířetem, nebo nepřímým kontaktem (Boyle et al. 2019; WHO 2020). Aby se předešlo případné nákaze, je třeba dbát na pravidelné prohlídky veterinářem a očkování (Sehr et al. 2013; Bert et al. 2016).

Fobie a strach

V České republice žije okolo 2 205 000 psů a celkem 42 % domácností vlastní alespoň jednoho psa (FEDIAF 2022). Přesto se mezi lidmi nacházejí tací, kteří se psa bojí. Nicméně v porovnání s ostatními zvířaty (viz obrázek 3), pes vzbuzoval u respondentů jen velmi nízký strach a znechucení (Polák et al. 2019).

Obrázek 3: Korelace mezi průměrným skóre strachu a znechucení u testovaných zvířat ($r = .72$; $p < 0,0001$); Dog (pes) skóre: fear rating (strach) – 2,25; disgust rating (znechucení) – 1,20 (Polák et al. 2019)

Strach je definován jako „emoční a fyziologická reakce na určité nebezpečí“ (Kulísková 2001). Naopak fobii fobií se může nazvat jakýkoli „iracionální strach z nějakého objektu nebo situace“ (Praško et al. 2008). Jsou tedy charakterizovány trvalým a neodůvodněným strachem z konkrétních předmětů nebo situací, kterým se jedinci vyhýbají nebo je snášejí s výraznou úzkostí (American Psychiatric Association 2013). V tomto případě se jedná o kynofobii, která se řadí mezi specifické fobie (American Psychiatric Association 2013).

Rozlišení mezi strachem a fobií je však komplikované zvláště v cizojazyčné literatuře, kde se můžeme setkat s pojmy „fear of dog“ a „cynophobia“. Často dochází ke vzájemné záměně, ačkoliv se jedná o dva různé pojmy.

Před tím, než zaměstnavatelé umožní svým zaměstnancům dog – friendly benefit, měli by vzít v úvahu fobie, obavy nebo celkovou vzdorovitost vůči psovi. A nejen zaměstnavatelé, ale i samotní zaměstnanci by měli být ohleduplní vůči svým kolegům (Wagner & Pina e Cunha 2021). Někteří zaměstnanci se mohou cítit nepříjemně za přítomnosti psa (Norling & Keeling 2010), protože pro ně představuje neustálý „problém“, který narušuje jejich pohodu v zaměstnání (Ayyar 2014). Pokud se tedy zaměstnanci anebo klienti psa bojí (Wells & Perrine 2001b; Norling & Keeling 2010; Foreman et al. 2017), nebylo by vhodné,

aby se v jejich blízkosti pes vyskytoval. Tomuto zbytečnému napětí se lze vyhnout, pokud je pes a lidé, kteří se psa bojí oddělení (Foreman et al. 2017). Nicméně, stejně tak jako u alergiků, nastává další komplikace – kam umístit zaměstnance se svým psem anebo zaměstnance bez psa, aby nepřišli spolu do kontaktu.

Vyrušování zaměstnanců a rizika způsobená psem

I přes pozitivní zpětné vazby, přítomnost psa v zaměstnání může mít opačný efekt v souvislosti s vyrušováním nebo riziky, která jsou spojena s přítomností psa. V extrémně stresových, vyčerpávajících situacích zaměstnanci zaměstnavatelé vlastníci psa uvedli, že pes je spíše zátěží, například kvůli nutnosti chodit na procházku nebo potřebné pozornosti (Wagner & Pina e Cunha 2021). Zaměstnanec může přítomný pes zásadně rušit štěkáním, funěním nebo vyžadováním pozornosti. Všechny tyto projevy psa naruší koncentraci zaměstnance včetně jejich vykonávané práce (Perrine & Wells 2006) a tím mohou snížit osobní produktivitu (Barker et al. 2012). Zaměstnavatelé při rozhodování, zda povolit přítomnost psa do své firmy, zvažují i potencionální rizika. Mezi ně se řadí například kousnutí zaměstnanců nebo zákazníků, což je jen vzácný problém (Foreman et al. 2017). V případě znečištění prostředí psem jsou majitelé psů zodpovědní za svého psa, a to včetně jakéhokoli nepořádku nebo poškození věcí, které pes zapříčinil (Wilkin et al. 2016). Těmto „komplikacím“ se může předejít výchovou (tréninkem) psa (Greenebaum 2015; Hall & Mills 2019).

Vliv plemene, velikosti a barvy psa na vnímání psa zaměstnanci

Dle výzkumu zaměřeného na faktory ovlivňující výběr při adopci psa z útulku Weiss et al. (2012) zkoumali, jaké faktory byly důležité pro osvojitele při jejich rozhodování o výběru konkrétního psa. Druhým nejčastějším faktorem byl fyzický vzhled. Je pravděpodobné, že i při vnímání psa v pracovním prostředí může mít vzhled důležitou roli.

Dnes existuje 356 uznaných plemen psů (FCI 2022), která se spíše pro svůj původní účel plemene nepoužívá a místo toho jsou jen naši společníci (King et al. 2011). Kvůli různosti plemene je na místě předpokládat, že ne všechna plemena psů vyvolají u jednotlivce pozitivní reakci, ať již na základě „pověsti“, kterou dané plemeno má anebo osobního názoru člověka (Clarke et al. 2016) – například „pitbulové“. „Pitbul“ není specifické plemeno, ale zahrnuje skupinu plemen – americký pitbulteriér, americký stafordšírský teriér, stafordšírský bulteriér a novější plemeno zvané americký bully (Dickey 2016). Jejich historie začíná u předchůdce „pitbulů“, staroanglického buldoka, který se využíval takzvaně k „bull-baiting“ (štvaní psů proti býkům v jámě ve tvaru kruhu. Býci byli přivázáni ke kůlu). Později, jeho kříženci (se staroanglickým teriérem) byli využíváni k psím zápasům (ASPCA 2023). Toto povědomí v lidech zůstává dodnes (The Animal Legal Defense Fund 2020). Navíc některé státy mají stále platnou legislativu specifickou pro plemeno (BSL). BSL znamená, že vlastnictví některých plemen psů je omezeno nebo nezákonné bez ohledu na jejich chování (Lagoon 2018; ASPCA 2023b). Vnímavost plemene u člověka je tedy velmi zásadní. Lidé, kteří vnímají plemeno jako agresivní, nemají tendenci s ním přijít do styku. Naopak čím méně agresivní plemena jsou vnímána, tím vyšší je pravděpodobnost interakce (Briones et al. 2022).

Nebo také pokud je psovod spojován s agresivním plemenem, kolemjdoucí mají tendenci si od nich držet větší rozestup (Briones & Marshall 2022). Ott et al. (2008) však doložil, že špatná pověst „pitbulů“ je stigmatem. Výzkum ukazuje, že rozdíl mezi agresivitou zlatého retrívra a „agresivními plemeny“ jsou malé.

Otázkou plemene psa v kanceláři se zabývala jedna studie. Autoři Perrine & Wells (2006) sice nezjistili významný rozdíl mezi plemeny psů, avšak připustili, že v případě zařazení jiných plemen by mohly být výsledky odlišné. Do této studie byla totiž vybrána plemena podle oblíbenosti, a to dle statistik American Kennel Club z roku 2001 tak, že z každé velikostní kategorie byla vybrána dvě nejoblíbenější plemena. Z malých plemen: jezevčík a jorkširský teriér, ze středních: beagle a kokršpaněl a z velkých: zlatý retrívr a labradorský retrívr. Podle autorů by méně populární plemena (například jako je dobrman nebo „pitbul“) mohly působit na vnímání odlišně (Perrine & Wells 2006), což podporují studie Wells (2004) nebo (Mariti et al. 2010).

Nejen plemeno ale i velikost je rozhodující u vnímání psa člověkem. Psi jsou ve všech viditelných ohledech mimořádně variabilní zvířata. Existuje řada velikostí těla od trpasličích až po obří plemena psů (Spady & Ostrander 2008). Dle výzkumu střední a malí psi mívají větší šanci adopce než velcí psi. Nejspíše proto, že malí a střední psi jsou snáze zvládnutelní než psi velcí (Cannas et al. 2014). Toto tvrzení podporuje také Garrison & Weiss (2014), podle kterých lidé dávali přednost střední velikosti psů. Dále také Brown et al. (2013) uvádí, že malí psi zůstávali v útulcích nejkratší dobu. Avšak podle mnoha studií bylo dokázáno, že problémové chování je mnohem častější u malých psů než u psů větších. Například malí psi vykazují menší poslušnost, větší agresivitu na cizí lidi a psy a snadněji se vyděsí a znervózní (Arhant et al. 2010; Coren 2021). Také Stone et al. (2016) zjistili, že menší psi jsou mnohem agresivnější, naopak větší psi byli ke člověku přítulnější. Nicméně jedno z vysvětlení, proč psi menšího věku mají obecně větší sklony k těmto projevům negativního chování, je chování a přístup člověka (Kobelt et al. 2003; Arhant et al. 2010). Například právě agresivní chování se projevuje více u psů, kteří jsou svými majiteli častěji trestáni (Herron et al. 2009; Arhant et al. 2010).

Ve spojitosti s velikostí psa a kanceláře, větší psi mohou ve srovnání s menšími psy snížit celkové pracovní nasazení a menší psi naopak mohou podpořit zlepšení kvality života souvisejícího s prací (Hall & Mills 2019). Vzhledem k tomu, že tyto výsledky vyplynuly z otázek: „pracuji v bezpečném prostředí“ a „pracovní podmínky jsou uspokojivé“, je možné, že větší psi vytvářejí dojem většího nebezpečí a zároveň zmenšují kancelářský prostor. Z těchto výsledků nelze říct, že by pouhá velikost psa nějak ovlivnila přítomné zaměstnance (Hall & Mills 2019), protože nebyla kontrolována osobnost člověka, která při hodnocení pracovního nasazení může hrát podstatnou roli (Young et al. 2018).

I barva psa může být rozhodující. Sice v žádné studii týkající se přítomnosti psa v zaměstnání nebyla barva psa posuzována, ale při vnímání může hrát zásadní roli (Fratkin & Baker 2013; Blecker et al. 2013; Goleman et al. 2014). Například pes s tmavou černou srstí je vnímán méně přívětivě než pes žlutě zbarvený (Fratkin & Baker 2013). Autoři respondentům předkládali fotografie dvou rozdílně zbarvených psů. Ti následně odpovídali na otázky týkající se osobnosti psa. Výsledky ukázaly, že žlutě zbarvený pes působí na člověka více

přátelsky, emocionálně stabilněji a více poslušněji. Také studie Goleman et al. (2014) předkládá, že pes černé barvy je vnímán jako agresivnější nežli pes jiného zbarvení. Dokonce pokud lidé přijdou do konfrontace s tmavým psem, mění častěji směr cesty než, když potkají psa se světlým zbarvením (Blecker et al. 2013). Toto vnímání může být ve spojitosti s tzv. syndromem černého psa (black dog syndrome), protože si lidé obecně černou barvu spojují s něčím zlým, nepříjemným, což platí i o vnímání černého psa (Quaile 2013; Goleman et al. 2014). Nicméně Goleman et al. (2014) zjistili, že respondenti černého psa preferovali více nežli ostatní. Tudíž lidé stále mají v povědomí, že černý pes vypadá nebezpečněji, ale na jejich preferenci barva neměla vliv. Také míra adopce nebyla u černých psů významně rozdílná než u jiných barev psů, stejně tak jako početnost eutanazie (Svoboda & Hoffman 2015). Naopak dle výsledků studie Voslarova et al. (2018) nejkratší pobyt v útulku měli psi žíhané a vícebarevné barvy, a naopak nejdelší psi černě zbarvení.

3.4 Pravidla pro přítomnost psa v zaměstnání

S přítomností psa v zaměstnání je potřeba určit nějaká pravidla. Ta musí být dobře promyšlena, než budou plně implementována, aby přítomný majitelův pes nenarušoval provoz, nepoškozoval majetek nebo nepředstavoval zdravotní riziko pro kolegy a ti tak mohli spolu sdílet pracovní prostor bez jakéhokoli problému (Prague Morning 2022).

Dog – friendly společnosti by měli respektovat všechny zaměstnance včetně těch, kteří psy nemají rádi. Proto by zaměstnavatelé měli zhodnotit vhodnost přítomnosti psa a postupovat například dle postupu uváděným Hall et al. (2017). Zaměstnavatelé by měli oslovit zaměstnance a klienty prostřednictvím průzkumů a dalších forem komunikace, aby získali názory, obavy a připomínky k přítomnosti psa na pracovišti (Hall et al. 2017). Totéž navrhuje i Foremen et al. (2017). Pokud však někteří zaměstnanci váhají otevřeně vyjádřit své obavy kvůli názoru ze strany ostatních, řešením může být forma anonymního dotazníku jako je například Pet Attitude Scale (Templer & Arikawa 2011). Za předpokladu, že se již nějaké problémy vyskytly, zaměstnavatelé vypověděli, že je důležitá komunikace. K řešení problémů se sjednávají osobní týdenní setkání zaměstnanců a zaměstnavatelů (Wagner & Pina e Cunha 2021). Další možností, jak vytvořit pravidla týkající se psa v zaměstnání může být dle zaměstnavatelů metoda „pokus – omyl“ (v první řadě je pes v zaměstnání vítán a následně vyjde najevo, jak to tzv. funguje) (Hall et al. 2017).

Kromě již zmíněných možností, jak postupovat při zvažování dog – friendly office, zaměstnavatel se může řídit podle doporučených bodů zveřejněné The Kennel Club (2022).

Jedná se o tyto položky:

- velikost firmy (počet lidí a prostor v kanceláři)
- rozložení kanceláře
- pracovní prostředí
- alergie zaměstnanců
- pojistné krytí
- misky, pamlsky, příkrývky a sáčky na exkrementy (The Kennel Club 2022).

Za předpokladu, že firma splňuje požadavky pro uskutečnění dog – friendly benefitu a zaměstnavatel se rozhodne umožnit svým zaměstnancům si do zaměstnání přivést svého psa, tak by pes měl v zájmu všech splňovat určitá kritéria (Better Cities For Pets 2022).

Pes je v ideálním případě:

- minimálně 3 měsíce starý
- očkovaný (podle zákona)
- bez jakýchkoli přenosných infekcí nebo parazitů, jako jsou blechy
- čistý
- vycvičený, dobře vycvičený
- poslušný, dobře socializovaný
- označený mikročipem
- pojištěný v rámci pojištění majitelů domů/pronajímatelů jejich vlastníků, pojištění musí pokrývat kousnutí psem

Pokud pes splňuje doporučená kritéria, pak i majitel psa by neměl opomenout určitá pravidla, kterými by se měl řídit:

- převzít 100 % zodpovědnost za chování, pohodu, hygienu psa po celou dobu jeho pobytu v zaměstnání
- respektovat ostatní zaměstnance, zajistit, že jeho pes nebude narušovat produktivitu a úspěšnost ostatních zaměstnanců
- přizpůsobit pracovní prostor, tak aby byl bezpečný pro přítomného psa
- mít psa u sebe, kontrolovat ho po celý den nebo se domluvit s kolegou, který by mu psa ohlídal
- zajistit, aby chování psa nenarušovalo pohodlí nebo schopnost ostatních zaměstnanců vykonávat jejich práci
- mít v zaměstnání vlastní vodítko, přepravku apod. kvůli bezpečnosti psa v pracovním prostředí
- mít vlastní hračky, misky, pytlíky na exkrementy apod.
- zajistit přístup k vodě a jídlu a pravidelně ho venčit

- pokud dojde tzv. „k nehodě“, okamžitě nepořádek
- vzít na sebe veškerou právní a finanční odpovědnost za jakékoli škody způsobené psem
- mít u sebe doklad o očkování a zdravotním stavu
- nevodit svého psa ve dnech, kdy je pes nemocný nebo je nezvladatelný
- vzít psa kdykoli domů, pokud vykazuje rušivé chování, obtěžuje nebo ohrožuje někoho jiného, nebo ho vzít domů na žádost zaměstnavatele (Better Cities For Pets 2022).

3.4.1 Vliv pracovního prostředí na welfare psa

Welfare psa je otázkou etiky, kde „etika je filozofická disciplína, zabývající se vztahem lidského jednání k morálním normám, původem a povahou těchto norem, jakož i smyslem lidského života a problémem jeho štěstí.“ (Blecha 1998). Avšak podle Schweitzer (1993) pokud se etika nezabývá naším postojem k živým tvorům, tak je neúplná.

Už ve starověkém Řecku Pythagoras (570 př.n.l. - 510 př.n.l.), řecký filozof a matematik, věřil, že duše mrtvých se po smrti znovuzrodí v tělech zvířat (Svoboda 1962; Violin 1990; Singer 2001; Huffman 2018) a nabádal, aby se zvířaty bylo zacházeno s úctou. Aristoteles (384 př.n.l. – 322 př.n.l.) však zastával názor, že zvířata existují proto, aby sloužila lidem. Věřil, že příroda je hierarchií, kde bytosti s nižšími schopnosti existují pro bytosti se schopnostmi vyššími (Singer 2001). Průlom předkládá Darwin. Podle něj se člověk vyvinul ze zvířat a podle něj dokážou zvířata, stejně jako člověk, cítit bolest, radost, štěstí, utrpení, ale i složitější emoce (ctižádostivost nebo lásku). Také jsou, stejně jako člověk, schopna se soustředit, mají dobrou představitivost i paměť (Darwin 2006). Toto tvrzení nabádá k tomu, že při možnosti vzít do zaměstnání psa, by se měla brát v úvahu nejen pohoda zaměstnance, ale také pohoda přítomného psa.

Pohoda psa neboli welfare je: „fyzický, duševní stav zvířete ve vztahu k podmínkám, ve kterých žije a umírá“ (OIE 2021) a je definován konceptem pěti svobod (Webster 2008; Farm Animal Welfare Council 2009). Těchto pět svobod vyobrazených v tabulce č. 4 je také začleněno do filozofie mnoha organizací na ochranu zvířat – Liga na ochranu zvířat ČR, Svoboda zvířat, Nadace na ochranu zvířat a tak podobně.

Tabulka 4: Pět svobod (Ohl & van der Staay 2012)

1.	Svoboda od žízně, hladu a podvýživy: zajištěním dostatečného přístupu ke krmivu a vodě, k udržení plného zdraví a vitality.
2.	Svoboda od nepohodlí: poskytnutím vhodného prostředí včetně přístřeší a pohodlného místa k odpočinku.
3.	Svoboda od bolesti, zranění a nemoci: pomocí prevence a rychlé diagnostiky a léčby.
4.	Svoboda od strachu a stresu: vyloučením podmínek, které by způsobily psychické strádání a utrpení zvířat
5.	Svoboda projevit přirozené chování: poskytnutím dostatečného prostoru, vhodného vybavení a společnosti stejného živočišného druhu.

Pravidla pro přítomnost psa v zaměstnání se vzájemně prolínají i s welfarem psa. Přítomný pes by měl být zdravý, čistý, dobře vycvičený (aby nepobíhal po celé kanceláři a vydržel být v klidu na svém místě poblíž majitele), dobře socializovaný (uvyknutý na rušivé elementy spojené s kancelářským prostředím), přístup k vodě a mít u sebe své hračky (Better Cities For Pets 2022). Kromě toho je třeba hlavně věnovat pozornost pracovnímu prostředí, zdali je pro psa vhodné, ale také okolí, aby byl prostor pro venčení psa (Nowicki & Franco 2022). Jeho přítomnost v zaměstnání by měla být zkrátka pro psa co nejpohodlnější.

Touto problematikou, pracovního prostředí a welfarem psa, se zabývala jediná nalezená studie Norling (2008). Konkrétně se studie zabývala welfarem psa v kancelářském prostředí včetně každodenních situací s tím spojených. Pohoda psa byla hodnocena pozorováním, sebevyjádřením majitele psa a fyziologickým měřením. Studie se zúčastnila různá plemena dvanácti psů (6 fen a 6 psů) a jednou z podmínek bylo, že pes musel se svým majitelem chodit do zaměstnání minimálně 6 měsíců. Výzkum probíhal přímo v kanceláři majitele, kde během dne byla zkoumána srdeční frekvence a chování psa. Každý z přítomných psů prošel čtyřmi různými testy, které simulovaly běžné kancelářské situace, včetně rušivých elementů, odloučení od majitele, samoty a setkání s neznámými návštěvníky (neutrální a nadšený). Psi se chovali klidně a trávili v průměru 89,5 % času vleže, což není neočekávané, protože jedním z kritérií účasti bylo, že pes musí být zvyklý doprovázet majitele do práce. Na každodenní události a rušivé elementy psi vykazovali určité behaviorální reakce, ale ty odezněly během několika minut. Na psychickou a fyzickou aktivitu psů měl jednoznačně největší vliv „nadšený“ návštěvník, který zvyšoval u psa neklid. Reakce na člověka, který psa ignoroval, byly velmi mírné (Norling 2008).

I když není doposud mnoho studií zabývajících se tímto tématem v této souvislosti, vždy je a bude důležité, aby pohoda psa byla nadále hodnocena. A to jak ve výzkumu, jako tomu je ve studii Hall & Mills (2019), tak i v praxi. Důležité je, aby majitel byl velmi vnímavý k celkovému zdraví a pohodě svého psa a zajistil mu dostatek času na hraní a další jiné aktivity jemu typické (Foreman et al. 2017). A pokud má zaměstnanec možnost si svého psa do zaměstnání přivést, měl by se řídit všemi již zmíněnými body (Better Cities For Pets 2022), které jsou sepsané výše v kapitole 3.4. nebo také například pokyny dle Pet Partners (2023).

3.5 Home – office se psem

Práci z domova – home – office, podle studií, většina zaměstnanců vnímá kladně. Například ušetří čas strávený cestou do práce a tím i spojené náklady na dopravu (Bolisani et al. 2020; Dockery & Bawa 2020; MPSV 2021), vyhnou se nekonečným pracovním schůzkám (Bolisani et al. 2020), jsou produktivnější (Hill et al. 2003; Mann & Holdsworth 2003; MPSV 2021). Většina zaměstnanců se také domnívá, že si dokáže práci doma lépe zorganizovat a lépe se soustředit, nemusí se připravovat do práce a mohou si přispat. Kromě toho uvádějí, že mohou pracovat i za předpokladu malé zdravotní indispozice, což by za normálních podmínek bylo nemožné (MPSV 2021). S těmito klady se pojí ale i zápory. Mezi největší se dle dotázaných řadí nedostupnost potřebných podkladů pro práci, nedostatek sociálního

kontaktu či prolínání soukromého a pracovního času, horší kvalita techniky a potíže s ní spojené (MPSV 2021). Na druhou stranu z pohledu kladu, zaměstnanci mají jedinečnou možnost být poblíž své rodiny (Bolisani et al. 2020) a trávit s nimi více času (MPSV 2021). Čímž se zlepšila rovnováha mezi pracovním a soukromým životem (Hill et al. 2003; Gajendran & Harris 2007; Dockery & Bawa 2020). Ovšem pokud není pracovní a osobní život dostatečně oddělen, může se tato rovnováha narušit (Golden 2012; Weinert et al. 2015). Dalším pozitivem plynoucí z práce z domova je také čas trávený se svým psem (Delanoëje 2020), který během pandemie virové nemoci (COVID-19) představoval jedinečný experiment pro to, jak práce se psem zaměstnance ovlivňuje (Kelemen et al. 2020). Někteří z nich se svým psem po svém boku pracovali poprvé. Přítomnost psa představovala pro majitele prospěch. Jejich přítomnost způsobila snížení sociální izolace, zvýšení pohody a snížení psychického stresu, stejně jako osamělosti, která byla způsobena sociální izolací během Covid-19 (Damberg & Frömbing 2021). Dále i Hoffman (2021) předkládá spíše pozitivnější výsledky. Nejenže pes fungoval jako „domácí partner“, ale majitelé psa uvedli, že se stýkali s ostatními více než lidé nevládníci psa. To může souviset se zjištěním, že majitelé psa, častěji než lidé nevládníci psa, uvedli, že chodili se psem na procházky (Hoffman 2021). Tyto výsledky jsou v souladu se studiemi, které dokazují, že vlastnictví psa je spojeno s vyšší fyzickou aktivitou (Westgarth et al. 2019) nebo, že venčení psů zlepšuje sociální interakce (Wood et al. 2015). Na druhou stranu tito autoři předkládají to, že práce z domova se psem nebyla úplně pozitivní. Majitelé uváděli, že je jejich domácí zvířata rušila při práci. To platilo zejména pro jedince, kteří měli doma psy i kočky (Hoffman 2021). Rovněž v souladu s předchozími studiemi, Delanoëje et al. (2022) uvádí, že majitelé psů byli více fyzicky aktivní, nebyli tolik osamělí, a navíc se více soustředili na práci ve srovnání se dny, kdy pracovali mimo domov. Taktéž studie zabývající se pracovní stránkou, konkrétně s pracovním výkonem předkládá, že existují rozdíly mezi majiteli a lidmi nevládníci psa. Jejich výsledky předkládají významné rozdíly. Majitelé psa pozitivněji vnímali práci na dálku a vykazovali vyšší pracovní výkon než lidé, kteří psa nevládní. Zdá se, že toto pozitivum vyplývá z fyzické blízkosti a emocionálního pouta. Výsledky konkrétně ukazují, že zaměstnanci vykazovali lepší výkonnost, pokud pracovali blízko svého psa a měli k němu velkou citovou vazbu. Den strávený se psem je tedy nejen lepší, ale podle výsledků jsou jeho majitelé produktivnější (Junça-Silva et al. 2022).

Zdá se, že přítomnost psa je pro jedince prospěšná nejen ve spojitosti s vyšší fyzickou aktivitou, sociální interakcí a podpory psychického zdraví, ale také ve spojitosti s prací.

4 Metodika

4.1 Respondenti

Celkem bylo e-mailem osloveno 168 firem, z toho se zúčastnilo 103 firem. Z těchto zúčastněných společností bylo 59 firem, které byly osloveny skrze e-mail a 44 firem, ke kterým se dotazník dostal alternativní cestou (sociální sítě). Celkem 82 firem neodpovědělo na zasláný email, 12 firem souhlasilo se spoluprací, ale dotazník nevyplnily a 15 firem odmítlo dotazníkové šetření (viz Samostatné přílohy). Tohoto průzkumu se účastnily různé typy společností – advokátní, stavební, IT, marketingová, finanční, designová, pojišťovací, přepravní, obchodní, zahradnická, mediální kreativní apod. Všichni respondenti souhlasili se zpracováním anonymních dat a před začátkem vyplňování dotazníku byli krátce seznámeni s tématem diplomové práce, anonymitou i s časovou náročností na jeho vyplnění.

Výzkumu se mohli zúčastnit všichni zaměstnanci, kteří pracovali v kanceláři dog – friendly firmě, kde byl přítomen alespoň jeden pes. Celkem dotazník vyplnilo 732 respondentů.

4.2 Sběr dat

Sběr dat probíhal za pomoci online anonymního dotazníkového šetření. Dotazník byl vytvořen online na platformě Google Forms, jehož odkaz byl rozeslán prostřednictvím elektronické pošty. Skrze ni byly osloveny společnosti, organizace, firmy z České republiky. Dále odkaz (s krátkým oslovením pro čtenáře příspěvku) byl zveřejněn na sociální síti – Facebook. Před zahájením dotazníkového šetření byla provedena pilotáž s 15 respondenty – rodinní příslušníci, přátelé a náhodné osoby v zaměstnání. V rámci této kontroly se potvrdilo, že otázky v dotazníku jsou srozumitelné. Data byla shromažďována od 20.6.2022 do 30.11.2022.

4.2.1 Dotazníkové šetření

Dotazník se skládal z několika částí. Úvodní část obsahovala představení téma diplomové práce, informace a pokyny k vyplnění dotazníku. Dotazník obsahoval úvodní demografické otázky, standardizovaný dotazník (Meisterův dotazník), který hodnotí vlivy pracovní činnosti na psychiku pracovníků a otázek týkajících se přítomnosti psa v zaměstnání jež byly inspirovány studii (Hall et al. 2017; Wagner & Pina e Cunha 2021; Norling & Keeling 2010).

Struktura dotazníku byla následující. První část dotazníku byla zaměřena na demografické otázky o zaměstnanci (pohlaví, věk) a o jeho zaměstnání (firma, počet zaměstnanců v kanceláři, čas trávený v kanceláři) a byla pro všechny respondenty identická. Tato část byla zakončena otázkou, zdali respondent pracuje v kanceláři, ve které se vyskytuje pes. Na základě odpovědi byl respondent automaticky přesměrován na jednu ze tří sekcí. Jednotlivé sekce obsahovaly otázky podle toho, zda zaměstnanec pracoval

či nepracoval za přítomnosti psa a zda byl jeho vlastníkem. Tři kategorie respondentů byly následující:

- a) Zaměstnanci pracující bez přítomnosti psa (*No Dog*),
- b) Zaměstnanci pracující za přítomnosti svého psa (*My Dog*),
- c) Zaměstnanci pracující za přítomnosti psa (*Dog*).

No Dog dotazník obsahoval celkem 3 otázky. Skládal se z Meisterova dotazníku (otázka č. 1), který obsahoval 10 podotázek. Dále z otázek zkoumající, zda je přítomnost psa v zaměstnání spojena s komplikacemi, jako jsou například: alergie, strach, fobie (otázka č. 2) a zda je přítomnost psa spojována s výhodami pro zaměstnance (otázka č. 3). Tyto otázky byly inspirované studii (Hall et al. 2017; Wagner & Pina e Cunha 2021; Norling & Keeling 2010).

My Dog dotazník obsahoval celkem 14 otázek. Taktéž se skládal z Meisterova dotazníku (otázka č. 1), který obsahoval 10 podotázek. Dále respondenti odpovídali na otázky týkající se jejich psa (pohlaví, plemeno, věk, vychovanost) a na otázku maximálního počtu psů v jedné kanceláři. Další otázky byly zaměřené na respondentovy pocity a zkušenosti týkající se přítomnosti svého psa na pracovišti. Tyto otázky byly inspirované studii (Hall et al. 2017; Wagner & Pina e Cunha 2021; Norling & Keeling 2010).

Dog dotazník obsahoval celkem 11 otázek. I tato část se skládala z Meisterova dotazníku (otázka č. 1), který obsahoval 10 podotázek. Dále respondenti odpovídali na otázky týkající se psa (zda mají rádi psy, vychovanost psa přítomného v kanceláři) a na otázky zaměřené na respondentovy pocity a zkušenosti týkající se tématu. Tyto otázky byly inspirované studii (Hall et al. 2017; Wagner & Pina e Cunha 2021; Norling & Keeling 2010). U *My Dog* a *Dog* dotazníků navíc respondent mohl vyjádřit vlastní zkušenost týkající se přítomnosti psa v zaměstnání.

Odpovědi na otázky byly uzavřenou formou (např. odpověď muž/žena), uzavřenou formou na pětistupňové Likertovy škále, polouzavřenou, ale také otevřenou formou. Na otázky uzavřenou formou respondent zaškrtnul jednu z nabízených odpovědí. Na otázky polouzavřenou formou respondent taktéž zaškrtnl odpovídající odpověď a/nebo dopsal jinou odpověď, která nebyla nabídnuta. Na otázky otevřenou formou respondent vepsal odpověď do příslušného pole.

První část dotazníku se skládala z odpovědí uzavřených (otázka č. 1, 4 a 6), odpovědí polouzavřených (otázka č. 3) a otevřených (otázka č. 2 a 5). Druhá část dotazníku se lišila dle toho, jakou možnost respondent zaškrtnl u poslední otázky první části. Tato otázka byla otázkou rozřazovací a respondenty rozdělila do tří skupin (*No Dog*, *My Dog*, *Dog*):

- a) *No dog* dotazník – tato část dotazníku se skládala pouze z odpovědí uzavřených na pětistupňové Likertově škále – ano, spíše ano, nevím, spíše ne, ne (otázka č. 1, 2 a 3).
- b) *My dog* dotazník – tato část dotazníku se skládala z odpovědí uzavřených (otázka č. 2 a 6), odpovědí uzavřených na pětistupňové Likertově škále – ano,

spíše ano, nevím, spíše ne, ne (otázka č. 1, 5, 7, 8, 9, 10 a 11), odpovědi polouzavřené

(otázka č. 13) a odpovědi otevřených (otázka č. 3, 4, 12 a 14).

- c) *Dog* dotazník – tato část dotazníku se skládala z odpovědi uzavřené (otázka č. 2), odpovědi uzavřených na pětistupňové Likertově škále – ano, spíše ano, nevím, spíše ne, ne (otázka č. 1, 3, 4, 5, 6, 7 a 8) odpovědi polouzavřené (otázka č. 10) a odpovědi otevřených (otázka č. 9 a 11)

Celé znění dotazníku s konkrétními otázkami je uvedeno v kapitole Samostatné přílohy.

4.2.2 Meisterův dotazník

Meisterův dotazník, jehož autorem je W. Meister, slouží k hodnocení vlivů pracovní činnosti na psychiku pracovníků. Dotazník byl vytvořen v roce 1975 (Židková 2002; Židková 2013; Truhlarova et al. 2020).

Meisterův dotazník obsahoval 10 uzavřených otázek, každá z nich odpovídá určité oblasti (viz tabulka 5). Odpovědi na otázky byly pomocí pětistupňové škály Likertova typu – ano, spíše ano, nevím, spíše ne, ne. Respondenti zakroužkovali tu odpověď, která nejlépe odpovídá jejich pocitům.

Tabulka 5: Znění otázek a odpovídající zatěžující oblast (Židková 2013)

Číslo a znění otázky		Zkrácená verze otázky (oblast)
1.	Při práci mívám často pocit časového tlaku.	Časová tíseň
2.	Práce mě neuspokojuje, chodím do ní nerad/a.	Malé uspokojení
3.	Práce mě velmi psychicky zatěžuje pro vysokou zodpovědnost, spojenou se závažnými důsledky.	Vysoká odpovědnost
4.	Práce je málo zajímavá, duševně je spíše otupující.	Otupující práce
5.	V práci mám časté konflikty a problémy, od nichž se nemohu odpoutat ani po skončení pracovní doby.	Problémy a konflikty
6.	Při práci udržuji jen s námahou pozornost, protože se po dlouhou dobu nic nového neděje.	Monotonie
7.	Práce je psychicky tak náročná, že po několika hodinách cítím nervozitu a rozechvělost.	Nervozita
8.	Po několika hodinách mám práce natolik dost, že bych chtěl/a dělat něco jiného.	Přesycení
9.	Práce je psychicky tak náročná, že po několika hodinách cítím únavu a ochablost.	Únava
10.	Práce je psychicky tak náročná, že ji nelze dělat po léta se stejnou výkonností.	Dlouhodobá únosnost

4.3 Vyhodnocení dat

Pro zpracování a uložení všech získaných odpovědí byly využity tabulky Google Sheets. Po ukončení dotazníku byla data uložena v programu Microsoft Excel, kde byla následně upravována pro další zpracování ve statistickém programu SAS Systém. Tento program byl využit pro vyhodnocení hypotéz. K vyhodnocení dat byla použita analýza kvalitativních znaků. Testované proměnné byly vždy sestaveny do kontingenčních tabulek. Konkrétně byl použit Pearsonův Chí-kvadrát test. Pearsonův chí-kvadrát test je základním a nejpoužívanějším testem nezávislosti v kontingenční tabulce. Testy byly provedeny na hladině významnosti $\alpha = 5\%$, tudíž p – hodnoty menší než 0,05 jsou považovány za statisticky významné. Pro lepší výstup dat příslušné hypotézy, odpovědi týkající se psa v zaměstnání, byly následovně sloučeny: „spíše ano“ a „ano“ na odpověď „ano“ a odpovědi „spíše ne“ a „ne“ na odpověď „ne“. Odpověď „nevím“ byla z hodnocení vyjmuta. Konkrétní výsledky dané firmy byly na žádost firmám poskytnuty.

4.3.1 Vyhodnocení Meisterova dotazníku

Vyhodnocení výsledků bylo provedeno individuální metodou. Při individuálním posouzení zátěže se vycházelo z porovnání výsledného hrubého skóru. Hrubý skór se vypočetl sečtením odpovědí všech deseti otázek. Poté se výsledný skór dané osoby porovnal s populační normou zátěže (viz tabulka 6), jež se počítá odděleně pro muže a ženy. Podle získané hodnoty byl zařazen do škály, která představuje vyhodnocení zátěže (Hladký & Židková 1999).

Tabulka 6: Individuální klasifikace prožívání zátěže u jednotlivce dle hrubého skóru (Hladký & Židková 1999)

Ženy		Muži	
Prožívání zátěže	Rozsah škály skóru	Prožívání zátěže	Rozsah škály skóru
Nepříznivé	33-50	Nepříznivé	30-50
Přiměřené	17-32	Přiměřené	15-29
Příznivé	0-16	Příznivé	0-14

5 Výsledky

Celkem dotazník vyplnilo 732 respondentů. Dotazníkového šetření se účastnilo celkem 35 % (256 respondentů) mužů a 65 % (476 respondentů) žen. Průměrný věk respondentů byl 34 let – nejmladšímu bylo 18 let, nejstaršímu 70 let a nejvíce byl zastoupen věk 28 let. Největší četnost odpovědí měla firma Mall.cz a Sportisimo s.r.o.

Na otázku, kolik je v jedné kanceláři přítomno zaměstnanců, nejvíce respondenti odpověděli, že více jak 4 zaměstnanci (75,3 %). Podle odpovědí, respondenti tráví průměrně v zaměstnání 30 hodin týdně – nejméně 3 hodiny, nejvíce 64 hodin a nejčastěji 40 hodin týdně. V zaměstnání se psem přišlo do styku celkem 540 respondentů z celkového počtu 732 respondentů. Konkrétně celkem 18,4 % respondentů pracovalo se svým psem a 55,3 % respondentů pracovali se psem, který jim nepatřil.

5.1 Výsledky Meisterova dotazníku

Následující kapitola pojednává o výsledcích Meisterova dotazníku. Ze získaných dat, které jsou přehledně znázorněny v tabulce č. 7, bylo zjištěno, že respondenti ve skupině *My Dog* a *Dog* pociťovali při práci často pocit časového tlaku (otázka č. 1). Ve skupině *My Dog* celkem 86 respondentů a ve skupině *Dog* celkem 201 respondentů. Tabulka taktéž obsahuje data získaná za skupinu *No Dog*. Z této skupiny celkem 94 respondentů pociťovalo při práci často pocit časového tlaku (otázka č. 1). V ostatních oblastech respondenti (*My Dog*, *Dog* i *No Dog*) nepociťovali negativní vliv pracovní činnosti na jejich psychické zdraví. Zkrácené znění otázek (č. 1 – č. 10) je rozepsáno v popisku tabulky č. 7. Konkrétní znění všech otázek je uvedeno v kapitole 4.2.2 v tabulce č. 5.

Tabulka 7: Odpovědi zaměstnanců skupin My Dog, Dog a No Dog (vlastní zpracování);

Pozn.: otázka č. 1 – Časová tíseň; otázka č. 2 – Malé uspokojení; otázka č. 3 – Vysoká odpovědnost; otázka č. 4 – Otupující práce; otázka č. 5 – Problémy a konflikty; otázka č. 6 – Monotonie; otázka č. 7 – Nervozita; otázka č. 8 – Přesycení; otázka č. 9 – Únava; otázka č. 10 – Dlouhodobá únosnost

Číslo otázky			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
My Dog skupina	Odpověď	Ne	N	47	114	79	111	117	116	118	100	91	87
			%	34,81	84,44	58,52	82,22	86,67	85,93	87,41	74,07	67,41	64,44
		Nevím	N	2	6	12	10	3	6	7	13	13	15
			%	1,48	4,44	8,89	7,41	2,22	4,44	5,19	9,63	9,63	11,11
		Ano	N	86	15	44	14	15	13	10	22	31	33
			%	63,70	11,11	32,59	10,37	11,11	9,63	7,41	16,30	22,96	24,44
Dog skupina	Odpověď	Ne	N	183	360	274	356	370	356	345	310	289	284
			%	45,19	88,89	67,65	87,90	91,36	87,90	85,19	76,54	71,36	70,12
		Nevím	N	21	21	42	21	12	24	30	40	33	48
			%	5,19	5,19	10,37	5,19	2,96	5,93	7,41	9,88	8,15	11,85
		Ano	N	201	24	89	28	23	23	30	55	83	73
			%	49,63	5,93	21,98	6,91	5,68	5,68	7,41	13,58	20,49	18,02
No Dog skupina	Odpověď	Ne	N	86	160	133	157	167	165	166	146	146	132
			%	44,79	83,33	69,27	81,77	86,98	85,94	86,46	76,04	76,04	68,75
		Nevím	N	12	20	14	12	15	19	15	17	14	31
			%	6,25	10,42	7,29	6,25	7,81	9,90	7,81	8,85	7,29	16,15
		Ano	N	94	12	45	23	10	8	11	29	32	29
			%	48,96	6,25	23,44	11,98	5,21	4,17	5,73	15,10	16,67	15,10

Individuální vyhodnocení

Z výsledků, které jsou znázorněny v tabulce č. 8, vyplývá, že všechny skupiny, tj. *No Dog*, *My Dog* i *Dog*, nejvíce hodnotily psychickou zátěž jako přiměřenou a nejméně jako nepříznivou. Konkrétně podle výsledků, ze skupiny *My Dog* celkem ze 135 respondentů, 29,63 % respondentů vnímalo zátěž příznivě, 60 % respondentů přiměřeně a 10,37 % respondentů vnímalo psychickou zátěž nepříznivě. Ve skupině *Dog* nejvíce respondenti vnímali zátěž přiměřeně (62,22 %). Příznivě vnímalo zátěž 28,40 % respondentů a celkem 6,91 % respondentů nepříznivě z celkového počtu 405 respondentů. Poslední skupina *No Dog* vnímala taktéž nejvíce zátěž přiměřeně (58,33 %). Příznivě vnímalo psychickou zátěž 33,58 % respondentů a nejméně 7,81 % respondentů vnímalo zátěž nepříznivě z celkového počtu 192 respondentů.

Tabulka 8: Porovnání psychické zátěže mezi skupinami (vlastní zpracování)

Prožívání zátěže	My Dog skupina		Dog skupina		No Dog skupina	
	N	%	N	%	N	%
Příznivě	40	29,63	115	28,40	65	33,58
Přiměřeně	81	60	252	62,22	112	58,33
Nepříznivě	14	10,37	28	6,91	15	7,81

5.2 Výsledky týkající se přítomnosti psa na pracovišti

No Dog skupina

Z celkového počtu 732 respondentů, 192 respondentů (26,2 %) odpovědělo, že nepracovalo za přítomnosti psa. Z toho celkem 64 respondentů (33,3 %) byli muži a 128 respondentů (66,7 %) ženy. Celkem se 113 respondentů (58,85 %) domnívalo, že pes nebyl obecně spojen s „komplikacemi“ na pracovišti (např. alergie, strach, nepořádek), oproti 62 respondentům (32,29 %), kteří s tímto tvrzením nesouhlasili. Celkem 114 respondentů (59,38 %) uvedlo, že pes byl spojován s výhodami (např. lepší nálada, uvolněnější pracovní prostředí nebo lepší vztahy mezi kolegy) a 42 respondentů (21,88 %) uvedlo, že pes zaměstnancům žádné výhody nepřinášel.

My Dog skupina

Z celkového počtu 732 respondentů, 135 respondentů odpovědělo 18,4 % (18,4 %), že pracovalo za přítomnosti svého psa. Z toho celkem 33 respondentů (24,4 %) byli muži a 102 respondentů (75,6 %) ženy. V zaměstnání byl poměr pohlaví u psů vyrovnaný – celkem 70 (51,85 %) psů a 65 (48,15 %) fen. Průměrný věk psů byl 4 roky (nejmladšímu bylo 1,5 měsíce, nejstaršímu 13 let a nejvíce byl zastoupen věk 10 let). Z výsledků vyplývá, že byla zastoupena různá plemena psů (celkem 95 jedinců různých plemen – 70,37 %), ale také kříženci (celkem 40 jedinců – 29,63 %). Mezi nejpočetnější plemena se řadila Border kolie (9 jedinců), Jack Russell teriér (8 jedinců), Francouzský buldoček (8 jedinců), Jorkšírský teriér (5 jedinců), Labradorský retrívr (4 jedinců), Kavalír King Charles španěl (4 jedinci), Německý ovčák (4 jedinci), Stafordširský bulteriér (4 jedinci), Irský vlkodav (3 jedinci) nebo Čivava (3 jedinci) (viz kapitola Samostatné přílohy). Většina majitelů vnímala své psy jako bezproblémové (92,59 %). Podle výpovědí byl v jedné kanceláři nejčastěji přítomný jen jeden pes (49,63 %) nebo psi dva (27,41 %).

Většina respondentů uvedla, že přítomnost psa přináší výhody. Celkem 110 respondentů (81,48 %) uvedlo, že přítomnost psa uvolnila atmosféru pracovního prostředí a usnadnila komunikaci mezi kolegy. Naopak se 7 respondentů (5,19 %) nedomnívalo, že by přítomnost psa měla vliv na pozitivnější atmosféru prostředí a na lepší komunikaci mezi kolegy. S výrokem, zda je jejich pes při práci nerušil, souhlasilo celkem 117 respondentů (86,67 %). Na druhou stranu, celkem 14 respondentů (10,37 %) vypovědělo, že pes byl rušivým elementem. Dále se 91 respondentů (67,41 %) domnívalo, že se za přítomnosti psa cítili méně

vystresovaně a také podle 93 respondentů (68,89 %) méně podrážděně. Naopak menší část respondentů vypověděla, že se za přítomnosti psa necítili méně vystresovaně (20 %, tj. 27 respondentů) či podrážděně (19,26 %, tj. 26 respondentů). Podle výsledků se celkem 115 respondentů (85,19 %) domnívalo, že měli lepší náladu za přítomnosti psa na pracovišti. Na druhou stranu se celkem 8 respondentů (5,93 %) domnívalo, že přítomnost psa neměla vliv na jejich lepší náladu. Mezi další výhody psa na pracovišti respondenti uváděli například: zvýšenou fyzickou aktivitu (28,15 %), odpočinek (8,89 %), odreagování od práce (13,33 %), radost (19,26 %), zábavu (1,48 %), hru se psem (5,19 %) nebo pozitivní pocity z toho, že pes není doma sám (11,85 %). Na otázku, jestli pes může být „komplikací“ pro ostatní zaměstnance, respondenti nejčastěji odpovídali, že komplikace může být způsobená alergií na psa (69,63 %). Celkem 14 respondentů (10,37 %) uvedlo, že pes na pracovišti nebyl spojen s žádnou komplikací (viz tabulka 9).

Dog skupina

Z celkového počtu 732 respondentů, odpovědělo 55,3 % (405 respondentů), že pracuje za přítomnosti psa. Z toho celkem 39,3 % (159 respondentů) byli muži a 60,7 % (respondentů) ženy. Z celkového počtu, celkem 92,10 % (373 respondentů) uvedlo, že mělo rádo psy a 7,90 % uvedlo (32 respondentů), že psy rádo nemělo. Na otázku, jestli byl kolegův pes bezproblémový, celkem 345 respondentů (85,19 %) odpovědělo, že byl.

Přítomný pes podle 280 respondentů (69,14 %) uvolnil celkovou atmosféru pracovního prostředí, usnadnil komunikaci mezi kolegy. Tento názor však 87 respondentů (21,48 %) nesdílelo. Podle 320 respondentů (79,01 %) je přítomnost psa nerušila a mohli se na práci soustředit. Na práci se nedokázalo soustředit 78 respondentů (19,26 %). Dále se většina respondentů (61,48 %) domnívala, že měla lepší náladu. S tím však nesouhlasilo 115 respondentů (28,40 %). Méně vystresovaně se za přítomnosti psa cítilo 164 (40,49 %) a méně podrážděně 156 respondentů (38,52 %). Naopak podle výpovědí se 168 respondentů (41,48 %) necítilo méně vystresovaně a 176 respondentů (43,46 %) méně podrážděně za přítomnosti psa. Mezi další výhody psa na pracovišti respondenti uváděli například: radost (16,54 %), zvýšenou fyzickou aktivitu (3,46 %), odpočinek (4,94 %), odreagování od práce (10,37 %), možnost pohlazení psa (6,42 %), hru se psem (2,22 %), zábavu (1,98 %), zpestření dne (1,98 %), dodání energie (0,49 %), „cool“ na sociálních sítích (0,25 %), socializační prvek (seznamování s kolegy, stmelování kolektivu) (1,73 %), uvolnění napětí (2,72 %) nebo, že pes není doma sám (1,48 %) a pochopení pro majitele nemající hlídání (0,25 %). Na otázku, jestli se respondenti domnívali, zda pes mohl být „komplikací“ pro ostatní zaměstnance, respondenti uváděli alergii (84,69 %) jako nejčastější „komplikaci“. Celkem 15 respondentů (3,70 %) uvedlo, že pes nebyl spojen s žádnou „komplikací“ pro ostatní zaměstnance (viz tabulka 9).

Tabulka 9: Příklady „komplikací“ vyjádřené respondenty ve skupině My Dog a Dog (vlastní zpracování)

Skupina My Dog			Skupina Dog		
Seznam „komplikací“	N	%	Seznam „komplikací“	N	%
Alergie	94	69,63 %	Alergie	343	84,69 %
Nepořádek	74	54,81 %	Nepořádek	201	49,63 %
Strach/fobie	44	32,59 %	Strach/fobie	276	68,15 %
Poškození osobních/firemních věcí	26	19,26 %	Poškození osobních/firemních věcí	163	40,25 %
Není spojen s žádnou komplikací	14	10,37 %	Není spojen s žádnou komplikací	15	3,70 %
Rušivý element	7	5,19 %	Rušivý element	11	2,72 %
Štěkot	8	5,93 %	Štěkot	5	1,23 %
Chlupy	3	2,22 %	Chlupy	1	0,24 %
Pobíhání psa	1	0,74 %	Pobíhání psa	4	0,99 %
Více psů v kanceláři	1	0,74 %	Více psů v kanceláři	2	0,49 %
Loudění	1	0,74 %	Loudění	2	0,49 %
Nesnášenlivost psa člověkem	3	2,22 %	Nesnášenlivost psa člověkem	4	0,99 %
Bezohlednost ostatních majitelů	1	0,74 %	Bezohlednost majitele	1	0,24 %
Konflikt s ostatními psy	3	2,22 %	Zápach	5	1,23 %
Kňučení	2	1,48 %	Neschopnost soustředit se	4	0,99 %
			Hluk	6	1,48 %
Ostatní (skákání, jiný problémový pes, dohady kdy, kdo si vezme s sebou psa (kvůli nesnášenlivosti psů mezi sebou), sliny)	1	0,74 %	Ostatní (nemožnost rozhodnout se, zda chci mít v kanceláři psa, sežrání jídla, klapot drápů, pes překáží, špatně vychovaný pes)	1	0,24 %

Po porovnání skupin *My Dog* a *Dog* mezi sebou, byly zjištěny rozdíly ve vnímání psa na pracovišti. Za prvé v rámci „komplikací“ spojené s jeho přítomností na pracovišti a za druhé v rámci vnímání psa na pracovišti zaměstnanci. Tato získaná data byla statisticky vyhodnocena v rámci stanovených hypotéz:

- 1) H1: Majitelé psů pracujících v přítomnosti psa zažívají méně často pocity stresu a mají lepší náladu, nežli zaměstnanci pracující v přítomnosti psa

Výsledky znázorněné v tabulce č. 10 prokázaly statistickou závislost mezi skupinami a odpověďmi na danou otázku. V tabulce je rovněž zobrazena četnost odpovědi obou skupin. Respondenti ze skupiny *My Dog* se spíše domnívali (73,83 %), že se za přítomnosti psa cítili méně vystresovaně, méně podrážděně a měli lepší náladu nežli respondenti ze skupiny *Dog* (46,83 %).

Tabulka 10: Souhrnné vyhodnocení četnosti a statistické vyhodnocení první hypotézy (vlastní zpracování)

Souhrnné vyhodnocení			
Skupina	Odpověď („ano“)		Součet odpovědí („ano“ a „ne“)
	N	%	N
<i>My Dog</i>	299	73,83	360
<i>Dog</i>	569	46,83	1028
Statistický test	Výsledek		
	Chí-kvadrát	P – hodnota	
Pearsonův chí-kvadrát	87,35538	p= 0,0000	

V následující tabulce č. 11 jsou znázorněny statistická vyhodnocení a četnosti odpovědí, které zahrnuje první hypotéza. Jedná se o otázky: „Domníváte se, že díky psovi na Vašem pracovišti se cítíte méně vystresovaný/á?“, „Domníváte se, že díky psovi na Vašem pracovišti se cítíte méně podrážděný/á, naštvaný/á?“ a „Domníváte se, že díky psovi na Vašem pracovišti máte lepší náladu?“ Statistické vyhodnocení u všech otázek potvrzuje, že existuje statistická závislost mezi skupinami a odpověďmi na danou otázku. V tabulce je také zobrazena četnost odpovědi obou skupin. Celkem 67,41 % respondentů ze skupiny *My Dog* uvedlo, že se cítilo méně ve stresu. Tuto domněnku u skupiny *Dog* sdílelo celkem 40,74 % respondentů. Podle výsledků, týkající se podrážděnosti, se celkem 68,89 % respondentů ze skupiny *My Dog* a 38,51 % ze skupiny *Dog* cítilo méně podrážděně. Dále celkem 85,19 % respondentů ze skupiny *My Dog* uvedlo, že mělo lepší náladu. Ve skupině *Dog* mělo dle odpovědí lepší náladu 61,48 % respondentů.

Tabulka 11: Vyhodnocení četnosti a statistické vyhodnocení otázek k první hypotéze (vlastní zpracování)

Otázka: Domníváte se, že díky psovi na Vašem pracovišti se cítíte méně vystresovaný/á?			
Skupina	Odpověď („ano“)		Součet odpovědí („ano“ a „ne“)
	N	%	N
<i>My Dog</i>	91	67,41	118
<i>Dog</i>	164	40,49	332
Statistický test	Výsledek		
	Chí-kvadrát		P – hodnota
Pearsonův chí-kvadrát	27,24440		p= 0,00000
Otázka: Domníváte se, že díky psovi na Vašem pracovišti se cítíte méně podrážděný/á, naštvaný/á?			
Skupina	Odpověď („ano“)		Součet odpovědí („ano“ a „ne“)
	N	%	N
<i>My Dog</i>	93	68,89	119
<i>Dog</i>	156	38,52	332
Statistický test	Výsledek		
	Chí-kvadrát		P – hodnota
Pearsonův chí-kvadrát	34,40313		p= 0,00000
Otázka: Domníváte se, že díky psovi na Vašem pracovišti máte lepší náladu?			
Skupina	Odpověď („ano“)		Součet odpovědí („ano“ a „ne“)
	N	%	N
<i>My Dog</i>	115	85,19	123
<i>Dog</i>	249	61,48	364
Statistický test	Výsledek		
	Chí-kvadrát		P – hodnota
Pearsonův chí-kvadrát	30,65544		p= 0,00000

- 2) H2: Zaměstnanci pracující v přítomnosti svého psa se domnívají, že přítomný pes není spojen s komplikacemi narozdíl od zaměstnanců, kterým pes nepatří a pracují v jeho přítomnosti.

Vyhodnocení hypotézy 2, je zobrazeno v tabulce č. 12. Nebylo prokázáno, že by zaměstnanci pracující za přítomnosti svého psa vnímali „komplikace“ s ním spojené jinak nežli zaměstnanci pracující v přítomnosti psa cizího. Lze tedy tvrdit, že hypotéza o nezávislosti se nezamítá. Dále je v tabulce zobrazena četnost odpovědi obou skupin. Ve skupině *My dog* se více respondentů domnívalo (89,63 %) že, pes není spojen s „komplikacemi“ nežli respondentů ve skupině *Dog* (86,83 %).

Tabulka 12: Souhrnné vyhodnocení četnosti a statistické vyhodnocení druhé hypotézy (vlastní zpracování)

Souhrnné vyhodnocení			
Skupina	Odpověď („ano“)		Součet odpovědí („ano“ a „ne“)
	N	%	N
<i>My Dog</i>	363	89,63	399
<i>Dog</i>	1055	86,83	1197
Statistický test	Výsledek		
	Chí-kvadrát		P – hodnota
Pearsonův chí-kvadrát	2,436538		p= 0,11854

V následující tabulce č. 13 jsou znázorněny statistická vyhodnocení a četnosti odpovědí, které zahrnuje druhá hypotéza. Jedná se o otázky: „Je pes klidný, vycvovaný, bezproblémový?“, „Na pracovišti nejsem psem rušen/a mohu se soustředit na práci.“, „Zaškrtněte prosím, o kterých z následujících „komplikací“ si myslíte, že mohou být problematické pro ostatní zaměstnance pracujících v přítomnosti psa“. Statistické vyhodnocení u všech otázek potvrzuje, že existuje statistická závislost mezi skupinami a odpověďmi na danou otázku. V této tabulce je také zobrazena četnost odpovědi obou skupin. Celkem 92,59 % respondentů ze skupiny *My Dog* uvedlo, že pes byl klidný, vycvovaný, bezproblémový a ze skupiny *Dog* tento názor sdílelo celkem 85,19 % respondentů. Dále celkem 86,67 % respondentů ze skupiny *My Dog* uvedlo, že psem respondenti nebyli rušeni a mohli se soustředit na práci. Tento názor sdílelo celkem 79,01 % respondentů ze skupiny *Dog*. Na poslední otázku, celkem 89,63 % respondentů ze skupiny *My Dog*, uvedlo, že přítomnost psa byla spojována s „komplikacemi“ jako je např. alergie. Ze skupiny *Dog* tento názor sdílelo celkem 96,30 % respondentů.

Tabulka 13: Vyhodnocení četnosti a statistické vyhodnocení otázek ke druhé hypotéze (vlastní zpracování)

Otázka: Je pes klidný, vycvovaný, bezproblémový?			
Skupina	Odpověď („ano“)		Součet odpovědí („ano“ a „ne“)
	N	%	N
<i>My Dog</i>	125	92,59	133
<i>Dog</i>	345	85,19	394
Statistický test	Výsledek		
	Chí-kvadrát		P – hodnota
Pearsonův chí-kvadrát	4,250697		p= 0,03923
Otázka: Souhlasíte s výrokem: “Na pracovišti nejsem psem rušen/a mohu se soustředit na práci. “			
Skupina	Odpověď („ano“)		Součet odpovědí („ano“ a „ne“)
	N	%	N
<i>My Dog</i>	117	86,67	131
<i>Dog</i>	320	79,01	398
Statistický test	Výsledek		
	Chí-kvadrát		P – hodnota
Pearsonův chí-kvadrát	5,447415		p= 0,01960
Otázka: Zaškrtněte prosím, o kterých z následujících komplikací si myslíte, že mohou být problematické pro ostatní zaměstnance pracujících v přítomnosti psa.			
Skupina	Odpověď („ano“)		Součet odpovědí („ano“ a „ne“)
	N	%	N
<i>My Dog</i>	121	89,63	135
<i>Dog</i>	390	96,30	405
Statistický test	Výsledek		
	Chí-kvadrát		P – hodnota
Pearsonův chí-kvadrát	8,854849		p= 0,00292

- 3) H3: Majitelé psa, pracující v jeho přítomnosti vnímají atmosféru pracovního prostředí pozitivněji a snadněji komunikují s ostatními zaměstnanci, než zaměstnanci pracující za přítomnosti psa, kterým pes nepatří.

Výsledky znázorněné v tabulce č. 14 prokázaly statistickou závislost mezi skupinami a odpověďmi na danou otázku. Součástí tabulky je také četnost odpovědi obou skupin. Celkem 85,19 % respondentů ze skupiny *My Dog* a 61,48 % respondentů ze skupiny *Dog* se domnívali, že pes uvolnil celkovou atmosféru pracovního prostředí a usnadnil komunikaci mezi kolegy.

Tabulka 14: Vyhodnocení četnosti a statistické vyhodnocení třetí hypotézy (vlastní zpracování)

Otázka: Domníváte se, že přítomný pes uvolňuje celkovou atmosféru pracovního prostředí a usnadňuje komunikaci s kolegy?			
Skupina	Odpověď („ano“)		Součet odpovědí („ano“ a „ne“)
	N	%	N
<i>My Dog</i>	110	81,48	117
<i>Dog</i>	280	69,14	367
Statistický test	Výsledek		
	Chí-kvadrát	P – hodnota	
Pearsonův chí-kvadrát	17,806	p= 0,00000	

5.3 Výsledky jednotlivých firem

5.3.1 Sportisimo s.r.o.

Sportisimo s.r.o. vzniklo v České republice v roce 2000. Je to tedy původem česká síť prodejen a internetový obchod se sportovními potřebami, i když se prodejny nacházejí i v zahraničí. Umožňují lidem tzv. „žít v pohybu“ (Sportisimo s.r.o. 2023).

Tohoto výzkumu se celkem zúčastnilo 81 respondentů ze společnosti Sportisimo s.r.o. Celkem 26 respondentů (32,10 %) byli muži a 55 respondentů (67,90 %) ženy. Průměrný věk respondentů byl 40 let – nejmladšímu bylo 21 let, nejstaršímu 64 let, nejvíce byl zastoupen věk 45 let.

5.3.1.1 Výsledky Meisterova dotazníku

Následující kapitola pojednává o výsledcích Meisterova dotazníku ve firmě Sportisimo s.r.o. Tabulka č. 15 ukazuje, že respondenti ve skupině *My Dog* i *Dog* pociťovali při práci často pocit časového tlaku (otázka č. 1). Ve skupině *My Dog* celkem 100 % respondentů a ve skupině *Dog* 57,14 % respondentů. Navíc celkem 60 % majitelů (respondenti ve skupině *My Dog*) pociťovali vysokou odpovědnost (otázka č. 3). Respondenti ve skupině *No Dog* (celkem 45,45 %) pociťovali při práci často pocit časového tlaku, ale rozdíl byl minimální (otázka č. 1). V ostatních oblastech respondenti (*My Dog*, *Dog* i *No Dog*) nepociťovali negativní vliv pracovní činnosti na jejich psychické zdraví. Zkrácené znění otázek (č. 1 – č. 10) je rozepsáno v popisku tabulky č. 15. Konkrétní znění všech otázek je uvedeno v kapitole 4.2.2 v tabulce č. 5.

Tabulka 15: Přehled odpovědí respondentů ve skupině My Dog, Dog a No Dog (vlastní zpracování);

Pozn.: otázka č. 1 – Časová tíseň; otázka č. 2 – Malé uspokojení; otázka č. 3 – Vysoká odpovědnost; otázka č. 4 – Otupující práce; otázka č. 5 – Problémy a konflikty; otázka č. 6 – Monotonie; otázka č. 7 – Nervozita; otázka č. 8 – Přesycení; otázka č. 9 – Únava; otázka č. 10 – Dlouhodobá únosnost

Číslo tabulky			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
My Dog skupina	Odpověď	Ne	N	0	5	1	5	4	5	4	4	3	3	
			%	0	100	20	100	80	100	80	80	60	60	
		Nevím	N	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1
			%	0	0	20	0	0	0	20	20	20	20	20
		Ano	N	5	0	3	0	1	0	0	0	0	1	1
			%	100	0	60	0	20	0	0	0	0	20	20
Dog skupina	Odpověď	Ne	N	8	16	10	14	18	19	17	15	13	15	
			%	38,1	76,19	47,62	66,67	85,71	90,48	80,95	71,43	61,9	71,43	
		Nevím	N	1	3	4	3	3	1	1	3	3	3	3
			%	4,76	14,29	19,05	14,29	14,29	4,76	4,76	14,29	14,29	14,29	14,29
		Ano	N	12	2	7	4	0	1	3	3	5	3	3
			%	57,14	9,52	33,33	19,05	0	4,76	14,29	14,29	23,81	14,29	14,29
No Dog skupina	Odpověď	Ne	N	24	49	38	48	50	50	49	44	45	41	
			%	43,64	89,09	69,09	87,27	90,91	90,91	89,09	80	81,82	74,55	
		Nevím	N	6	4	3	3	5	4	4	2	0	8	8
			%	10,91	7,27	5,45	5,45	9,09	7,27	27	3,64	0	14,55	
		Ano	N	25	3	14	5	1	1	2	8	9	6	6
			%	45,45	5,45	25,45	9,09	1,82	1,82	3,64	14,55	16,36	10,91	

Individuální vyhodnocení

Z výsledků dle individuální diagnostiky bylo zjištěno, že většina respondentů ze všech skupin ve firmě Sportisimo s.r.o., tj. *No Dog*, *My Dog* i *Dog*, prožívala nejvíce psychickou zátěž přiměřeně a nejméně nepříznivě. Podle výsledků ze skupiny *My Dog*, celkem z 5 respondentů, 20 % respondentů vnímalo psychickou zátěž příznivě, 80 % respondentů přiměřeně a žádný respondent nepříznivě. Ve skupině *Dog* nejvíce respondenti vnímali zátěž přiměřeně (76,19 %), 14,29 % respondentů vnímali psychickou zátěž příznivě a celkem 9,52 % respondentů nepříznivě z celkového počtu 21 respondentů. Respondenti ve skupině *No Dog* taktéž nejvíce vnímali zátěž jako přiměřenou (52,73 %). Dále celkem 43,64 % respondentů vnímalo zátěž příznivě a nejméně 7,27 % respondentů nepříznivě z celkového počtu 55 respondentů (viz tabulka 16).

Tabulka 16: Hodnocení psychické zátěže skupiny zaměstnanců pracujících za přítomnosti svého psa (vlastní zpracování)

Prožívání zátěže	Celá firma		No Dog skupina		My Dog skupina		Dog skupina	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Příznivě	28	34,57	24	43,64	1	20	3	14,29
Přiměřeně	49	60,49	29	52,73	4	80	16	76,19
Nepříznivě	4	4,94	2	7,27	0	0	2	9,52

5.3.1.2 Výsledky týkající se přítomnosti psa v pracovním prostředí

Ve firmě Sportisimo s.r.o. celkem 5 respondentů (6,17 %), pracovalo za přítomnosti svého psa, 21 respondentů (25,93 %) pracovalo se psem, který nebyl jejich a 55 respondentů (67,90 %) pracovalo bez přítomnosti psa. Tyto výsledky jsou bohužel důsledkem toho, že během šetření byli psi v zaměstnání zakázáni z hygienických důvodů.

Zaměstnanci pracující za přítomnosti svého psa (*My Dog skupina*)

Celkem z 5 respondentů se všichni domnívali, že jejich pes uvolnil atmosféru pracovního prostředí a ulehčil komunikaci mezi kolegy. Taktéž všichni respondenti souhlasili s názorem, že psem nebyli při práci rušeni a mohli se na ni soustředit. Výsledky vnímaného stresu respondentem byly vyrovnanější. Celkem 3 respondenti (60 %) odpověděli, že se v zaměstnání cítili méně vystresovaně. Dva respondenti (40 %) se nedomnívali, že by se v zaměstnání cítili méně vystresovaně. Tyto hodnoty korelovaly s výsledkem na otázku, která se týkala podrážděnosti. Dále výsledky předkládají, že celkem 4 respondenti (80 %) odpověděli, že měli lepší náladu za přítomnosti psa. Tento názor 1 respondent (20 %) nesdílel. Mezi další výhody, respondenti uváděli například: odreagování (20 %) nebo zábavu (20 %). Z druhé strany se celkem 4 respondenti (80 %) domnívali, že pes byl spojován s „komplikacemi“, jako je například alergie (40 %), nepořádek (40 %) nebo poškození osobních/firemních věcí (20 %). Jeden respondent (20 %) vypověděl, že pes s „komplikacemi“ spojován nebyl.

Zaměstnanci pracující za přítomnosti psa (*Dog skupina*)

Z celkového počtu 21 respondentů se 17 respondentů (80,95 %) domnívalo, že pes uvolnil atmosféru pracovního prostředí a ulehčil komunikaci mezi kolegy. Dva respondenti (9,52 %) se nedomnívali, že by pes uvolňoval atmosféru pracovního prostředí a ulehčoval komunikaci mezi kolegy. Dále celkem 18 respondentů (85,71 %) odpovědělo, že je pes při práci nerušil a mohli se na práci soustředit. Avšak dva respondenti (9,52 %) se domnívali, že je pes při práci rušil a nemohli se na ni soustředit. Výsledky týkající se vnímaného stresu předkládají, že celkem 13 respondentů (61,90 %) souhlasilo s výrokem, že se díky psovi cítili méně vystresovaně a 12 respondentů (57,14 %), že se cítili méně podrážděně. Naopak se celkem 2 respondenti (9,52 %) nedomnívali, že by se cítili méně vystresovaně a celkem 5 respondentů (23,81 %), že by se cítili méně podrážděně za přítomnosti psa. Dále výsledky dokládají, že celkem 16 respondentů (76,19 %) odpovědělo, že měli díky psovi lepší náladu

a 3 respondenti (14,29 %), že lepší náladu neměli. Mezi další výhody respondenti uváděli například: odreagování (14,29 %), radost (14,29 %) nebo odpočinek (9,52 %). Naopak celkem 20 respondentů (95,24 %) se domnívalo, že pes byl spojován s komplikacemi, jako je například alergie (90,48 %), nepořádek (76,19 %), strach/fobie ze psa (57,14 %). Jeden respondent (4,76 %) vypověděl, že pes s „komplikacemi“ spojován nebyl.

Zaměstnanci pracující bez přítomnosti psa (*No Dog* skupina)

Výsledky v rámci této skupiny byly vyrovnanější. Celkem z 55 respondentů se 22 respondentů (40 %) domnívalo, že přítomnost psa v zaměstnání byla spojena s výhodami pro zaměstnance. Celkem 18 respondentů (32,73 %) vypovědělo, že přítomnost psa nebyla spojena s výhodami. Na druhou stranu se celkem 25 respondentů (45,45 %) domnívalo, že pes byl spojen s „komplikacemi“ na pracovišti a 22 respondentů (40 %) se domnívalo, že pes nebyl spojen s „komplikacemi“ na pracovišti.

5.3.2 Mall.cz

Mall.cz funguje od roku 2000. Jedná se internetový obchod obsahující širokou škálu zboží. Kromě České republiky působí také na Slovensku, v Polsku, Maďarsku, Slovinsku a Chorvatsku (Mall.cz 2023).

Tohoto výzkumu se celkem zúčastnilo 79 respondentů z Mall.cz. Celkem 32 respondentů (40,51 %) byli muži a 47 respondentů (59,49 %) ženy. Průměrný věk respondentů byl 33 let – nejmladšímu bylo 21 let, nejstaršímu 55 let, nejvíce byl zastoupen věk 30 let.

5.3.2.1 Výsledky Meisterova dotazníku

Následující kapitola pojednává o výsledcích Meisterova dotazníku ve firmě Mall.cz. Tabulka č. 17 znázorňuje, že polovina respondentů (50 %) ve skupině *My Dog* pociťovala při práci často pocit časového tlaku (otázka č. 1). Dále podle výsledků týkající se respondentů ve skupině *Dog* většina respondentů hodnotila ve všech položkách svou práci pozitivně. Podle získaných dat ve skupině *No Dog*, polovina respondentů (50 %) pociťovala při práci často pocit časového tlaku (otázka č. 1). V ostatních oblastech respondenti (*My Dog*, *Dog* i *No Dog*) nepociťovali negativní vlivy pracovní činnosti na jejich psychické zdraví. Zkrácené znění otázek (č. 1 – č. 10) je rozepsáno v popisku tabulky č. 17. Konkrétní znění všech otázek je uvedeno v kapitole 4.2.2 v tabulce č. 5.

Tabulka 17: Přehled odpovědí respondentů ve skupině My Dog, Dog a No Dog (vlastní zpracování);
 Pozn.: otázka č. 1 – Časová tíseň; otázka č. 2 – Malé uspokojení; otázka č. 3 – Vysoká odpovědnost; otázka č. 4 – Otopující práce; otázka č. 5 – Problémy a konflikty; otázka č. 6 – Monotonie; otázka č. 7 – Nervozita; otázka č. 8 – Přesycení; otázka č. 9 – Únava; otázka č. 10 – Dlouhodobá únosnost

Číslo otázky			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
My Dog skupina	Odpověď	Ne	N	7	13	9	10	12	8	12	8	8	10	
			%	50	92,86	64,29	71,43	85,71	57,14	85,71	57,14	57,14	71,43	
		Nevím	N	0	0	1	2	1	3	1	3	1	3	0
			%	0	0	7,14	14,29	7,14	21,43	7,14	21,43	7,14	21,43	0
		Ano	N	7	1	4	2	1	3	1	3	5	4	4
			%	50	7,14	28,57	14,29	7,14	21,43	7,14	21,43	35,71	28,57	28,57
Dog skupina	Odpověď	Ne	N	28	42	38	45	48	42	46	41	43	39	
			%	54,9	82,35	74,51	88,24	94,12	82,35	90,2	80,39	84,31	76,47	
		Nevím	N	4	3	4	2	1	3	3	2	2	4	
			%	7,84	5,88	7,84	3,92	1,96	5,88	5,88	3,92	3,92	7,84	
		Ano	N	19	6	9	4	2	6	2	8	6	8	8
			%	37,25	11,76	17,65	7,84	3,92	11,76	3,92	15,69	11,76	15,69	
No Dog skupina	Odpověď	Ne	N	7	11	9	10	13	11	13	10	10	9	
			%	50	78,57	64,29	71,43	92,86	78,57	92,86	71,43	71,43	64,29	
		Nevím	N	0	2	3	1	1	2	0	3	2	2	
			%	0	14,29	21,43	7,14	7,14	14,29	0	21,43	14,29	14,19	
		Ano	N	7	1	2	3	0	1	1	1	2	3	
			%	50	7,14	14,29	21,43	0	7,14	7,14	7,14	14,29	21,43	

Individuální diagnostika

Z výsledků, dle individuální diagnostiky bylo zjištěno, že většina respondentů ze všech skupin ve firmě Mall.cz, tj. *No Dog*, *My Dog* i *Dog*, prožívala nejvíce psychickou zátěž přiměřeně a nejméně nepříznivě. Podle výsledků ze skupiny *My Dog* celkem ze 14 respondentů, 21,43 % respondentů vnímalo zátěž příznivě a 78,57 % respondentů přiměřeně a žádný respondent nepříznivě. Ze skupiny *Dog* nejvíce respondenti vnímali psychickou zátěž přiměřeně (50,98 %). Příznivě psychickou zátěž prožívalo celkem 43,14 % respondentů a celkem 7,84 % respondentů nepříznivě z celkového počtu 51 respondentů. Poslední skupina *No Dog* vnímala taktéž nejvíce zátěž přiměřeně (64,29 %). Dále celkem 28,57 % respondentů vnímalo zátěž příznivě a nejméně 7,14 % respondentů nepříznivě z celkového počtu 14 respondentů (viz tabulka 18).

Tabulka 18: Hodnocení psychické zátěže (vlastní zpracování)

Prožívání zátěže	Celá firma		No Dog skupina		My Dog skupina		Dog skupina	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Příznivě	29	36,71	4	28,57	3	21,43	22	43,14
Přiměřeně	45	56,96	9	64,29	11	78,57	26	50,98
Nepříznivě	5	6,33	1	7,14	0	0	4	7,84

5.3.2.2 Výsledky týkající se přítomnosti psa v pracovním prostředí

Ve firmě Mall.cz celkem 14 respondentů (17,72 %) si svého psa do zaměstnání přivedlo, 51 respondentů (64,56 %) s ním pracovalo, 14 respondentů (17,72 %) pracovalo bez přítomnosti psa.

Zaměstnanci pracující za přítomnosti svého psa (*My Dog skupina*)

Celkem ze 14 respondentů se 10 respondentů (71,43 %) domnívalo, že jejich pes uvolnil atmosféru pracovního prostředí a ulehčil komunikaci mezi kolegy. Jeden respondent (7,14 %) se domníval, že pes neměl vliv na uvolnění atmosféry pracovního prostředí a na ulehčení komunikaci mezi kolegy. Dále celkem 12 respondentů (85,71 %) vypovědělo, že je jejich pes při práci nerušil. Dva respondenti (14,29 %) měli opačný názor. Z výsledků ze získaných dat, která se týkala vnímaného stresu či podrážděnosti pracovníka, byly odpovědi jednostranné. Méně vystresovaně se cítilo celkem 10 respondentů (71,43 %) a rovněž 10 respondentů (71,43 %) se cítilo méně podrážděně. Celkem dva respondenti (14,29 %) vypověděli, že se v zaměstnání necítili méně vystresovaně a jeden (7,14 %) respondent méně podrážděně za přítomnosti psa. Na poslední otázku ohledně nálady 12 respondentů (85,71 %) odpovědělo, že za přítomnosti psa mělo lepší náladu a jediný respondent (7,14 %) se nedomníval, že by přítomnost psa měla vliv na jeho náladu. Mezi další výhody respondenti uváděli například: fyzickou aktivitu (28,57 %), odpočinek (7,14 %), odreagování (21,43 %) nebo radost (14,29 %). Na druhou stranu se 11 respondentů (78,57 %) domnívalo, že pes byl spojen s „komplikacemi“, jako je například alergie (50 %) nebo strach/fobie ze psa (42,86 %). Celkem 3 respondenti (21,43 %) vypověděli, že pes s „komplikacemi“ spojován nebyl.

Zaměstnanci pracující za přítomnosti psa (*Dog skupina*)

Celkem z 51 respondentů se 29 respondentů (56,86 %) domnívalo, že pes uvolnil atmosféru pracovního prostředí a ulehčil komunikaci mezi kolegy a 17 respondentů (33,33 %) mělo opačný názor. Celkem 38 respondentů (74,51 %) souhlasilo s názorem, že je pes při práci nerušil. Naopak celkem 13 respondentů (25,49 %) s tímto názorem nesouhlasilo a respondenti se domnívali, že je pes rušil a nemohli se na ni soustředit. Z vyhodnocení, které obsahovalo výpovědi vnímaného stresu, či podráždění pracovníka, vyplynulo, že se většina respondentů za přítomnosti psa necítila méně vystresovaně nebo méně podrážděně. Konkrétně se celkem 24 respondentů (47,06 %) necítilo méně vystresovaně a 27 respondentů (52,94 %) méně

podrážděně. Naopak 18 respondentů (35,29 %) sdílelo názor, že se cítili méně vystresovaně a 19 respondentů (37,25 %) méně podrážděně. Dále se celkem 26 respondentů (50,98 %) domnívalo, že mělo díky psovi lepší náladu a 22 respondentů (43,14 %), že nikoli. Mezi další výhody, respondenti uváděli například odpočinek (1,96 %), možnost pohlazení psa (7,84 %), hru se psem (1,96 %), radost (21,57 %), odreagování od práce (11,76 %) nebo uklidnění (1,96 %). Z druhé strany se všichni respondenti domnívali, že pes byl spojen s „komplikacemi“, jako je například alergie (86,27 %), strach/fobie ze psa (66,67 %), nepořádek (49,02 %) nebo poškození osobních/firemních věcí (45,10 %). Žádný respondent se nedomníval, že by pes nebyl spojován s „komplikacemi“ na pracovišti.

Zaměstnanci pracující bez přítomnosti psa (*No Dog* skupina)

Výsledky v rámci této skupiny byly vyrovnanější. Celkem ze 14 respondentů se 8 respondentů (57,14 %) domnívalo, že přítomnost psa v zaměstnání nebyla spojena s komplikacemi pro zaměstnance a 6 respondentů (42,86 %) tvrdilo, že ano. Na druhou stranu se polovina respondentů (50 %) domnívala, že pes byl spojen s výhodami pro zaměstnance na pracovišti a 4 respondenti (28,57 %) měli opačný názor.

6 Diskuze

Podle již existujících studií je zřejmé, že přítomnost psa poskytovala majitelům pozitivní přínosy. Předpokladem tohoto výzkumu bylo, že majitelé budou více profitovat z přítomnosti psa na pracovišti nežli ostatní respondenti, a to z toho důvodu, že ne každý má psy rád a má s nimi dobrou zkušenost. Na základě toho byly stanoveny celkem tři hypotézy, z nichž byly dvě potvrzeny (H1 a H3). Většina respondentů ze skupiny *My dog* se domnívala (73,83 %), že se za přítomnosti psa cítili méně vystresovaně a podrážděně a měli lepší náladu, nežli respondenti ze skupiny *Dog* (46,83 %). Co se týče třetí hypotézy, taktéž většina respondentů (85,19 %) ze skupiny *My Dog* se domnívala, že pes uvolňoval celkovou atmosféru pracovního prostředí a usnadňoval komunikaci mezi kolegy, nežli respondenti ve skupině *Dog* (69,14 %). Tyto jednotlivé výsledky (v rámci skupiny), především týkající se skupiny *My Dog*, korelovaly s dříve publikovanými studiemi, které doložily příznivý vliv psa na pracovišti (Hall et al. 2017; Wagner & Pina e Cunha 2021). Výsledky týkající se *Dog* skupiny taktéž korelovaly s dříve zveřejněnou studií, až na výsledky týkající se pocíťovaného stresu (Hall et al. 2017). V této studii zaměstnanci vypověděli, že se cítili méně ve stresu a že přítomný pes měl uklidňující vliv.

Výsledky skupiny *My Dog* týkající se Meisterova dotazníku (který hodnotí vlivy pracovní činnosti na psychiku pracovníků) zjistily, že většina respondentů pocíťovala při práci časový tlak. Tato získaná data by mohla být důsledkem přítomnosti psa a nestíhání svých pracovních povinností. Je možné, že někteří respondenti zohledňovali při vyplňování dotazníku přítomného psa. Avšak k tomu respondenti nebyli vyzváni. Psychická zátěž se spíše pohybovala na přiměřené nebo příznivé úrovni.

Výsledky dotazníku týkající se přítomnosti psa v zaměstnání doložily, že respondenti ve skupině *My Dog* pozitivně čerpali z jeho přítomnosti. Respondenti například vypověděli, že bylo milé mít v zaměstnání s sebou kus domácí pohody a radosti nebo, že se ostatní kolegové vyptávali majitele, kde má svého psa, protože jim chyběla jeho přítomnost. Dokonce z výpovědi jednoho z respondentů vyplynulo, že *dog – friendly benefit* byl skvělý benefit – „*Je to nejlepší benefit. Jsem ráda za to, že si ho můžu vzít.*“ Tyto pozitivní reakce byly v souladu se studiemi Hall et al. (2017), Wagner & Pina e Cunha (2021), Norling & Keeling (2010), ve kterých bylo zmíněno, že jeho přítomnost pozitivně ovlivňovala atmosféru pracovního prostředí. I výsledky této práce dokládají, že většina respondentů vypověděla, že přítomný pes uvolňoval celkovou atmosféru pracovního prostředí. Podle výpovědí respondentů, přítomnost psa zpestřovala prostředí a atmosféru, pomáhala navodit domáctější atmosféru, ale i pracovní schůzky byly mnohem uvolněnější a přátelštější – „*Na každém meetingu by měl být vždy povinně nějaký pes.*“ Dále se také v této práci zjistilo, že se celkem 81,48 % respondentů domnívalo, že přítomnost psa zvyšovala sociální interakce a komunikaci mezi zaměstnanci. Tento fakt byl v souladu s předchozími studiemi (Hall et al. 2017; Hall & Mills 2019; Wagner & Pina e Cunha 2021). V těchto studiích bylo také zjištěno, že pes na pracovišti napomáhal budovat nové přátelské vztahy (Hall et al. 2017; Hall & Mills 2019), poskytoval téma konverzace (Hall et al. 2017; Wagner & Pina e Cunha 2021), zvyšoval spolupráci mezi kolegy (Barker et al. 2012), podporoval sociální interakce (Perrine & Wells 2006; Hall & Mills 2019). Zkrátka fungoval mezi zaměstnanci jako ledeborec (Hall et al. 2017;

Wagner & Pina e Cunha 2021). Tato zjištění korelovala s výsledky této práce, ve které respondenti vypověděli, že pes skutečně funguje jako ledoborec, poskytoval téma konverzace, nebo se zaměstnanci mezi sebou lépe seznamovali. Dále, podobně jako ve studii Wagner & Pina e Cunha (2021), i majitelé v této studii vypověděli, že pes usnadňoval komunikaci s klienty.

Kromě uvolněnější atmosféry pracovního prostředí nebo lepší komunikace mezi kolegy, Hall et al. (2017) i Wagner & Pina e Cunha (2021) zjistili, že přítomnost psa měla pozitivní vliv na zmírnění stresu či zlepšení nálady. I výsledky této práce předkládaly pozitivní vliv psa na stres, náladu či dokonce podrážděnost. Respondenti se domnívali, že měli lepší náladu (85,19 %), že se cítili méně vystresovaně (67,41 %), ale i méně podrážděně (68,89 %) – „*Když jsem podrážděná, tak si svého pejska pomazlím a je mi lépe.*“ Dále podle výpovědi přítomnost psa dovedla majitele uklidnit, poskytovala mu větší pocit bezpečí a jeden z respondentů svého psa považoval přímo za „antistresového psa“. Avšak podle výpovědi jednoho ze zaměstnanců, který se zúčastnil studie Wagner & Pina e Cunha (2021), bylo někdy stresující mít u sebe psa. A to z důvodu zodpovědnosti nebo, že byla jeho přítomnost obtěžující, protože si majitel nemohl jít kamkoli se mu zachtělo: „*Jít do kanceláře bez psa je opravdu uvolněnější, protože si taky říkám, teď můžu mít schůzku s kolegou, teď nemusím chodit na procházku, teď si můžu dát večeři nebo tak. Je to někdy vysvobození.*“ Tuto myšlenku v této práci žádný respondent neuvedl. Nicméně celkem 67,41 % respondentů uvedlo, že se cítí méně ve stresu za přítomnosti svého psa. Jeden z respondentů konkrétně uvedl, že pokud má špatný den, jeho pes mu ho zlepši: „*Pokud mám ,den blbec‘ zlepšuje mi náladu.*“ Dále respondent uvedl: „*U nás jsou psi vítáni s otevřenou náručí a je to vidět i na ostatních spolupracovnících, že jim čtyřnohý mazlíček (jakýkoliv) hned vykouzlí úsměv na tváři.*“ Podle této výpovědi, je zřejmé, že pes pomáhal zlepšit náladu jak majiteli, tak okolním kolegům. Což bylo v souladu se studií Wagner & Pina e Cunha (2021), ale také s dalšími odpověďmi od respondentů. Jeden z nich například vypověděl, že: „*Kolegové jsou více usměvaví, uvolnění a přátelší, když vidí v kanceláři psa.*“ Dokonce, i naštvání kolegové byli po pomazlení psa většinou klidnější. Tyto pozitivní reakce zaměstnanců jsou velmi přínosné. Podle studií, zaměstnanci, kteří jsou ve stresu nebo se necítí v zaměstnání dobře, nejsou schopni vykonávat své pracovní povinnosti (Hon et al. 2013), mají častější absenci, sníženou produktivitu nebo to může vést až k syndromu vyhoření (Halkos & Bousinakis 2010). Tudíž se zdá, že přítomnost psa zastává určitou pozitivní pozici.

Jednou z dalších výhod, kterou respondenti zmínili, podobně jako ve studii Wagner & Pina e Cunha (2021), je například fyzická aktivita (28,15 % respondentů). Ta je velmi důležitá, hlavně u takového zaměstnání, jak zmínil jeden z respondentů: „*Kancelářská práce je fyzicky náročná svou neměnností, proto mít psa v práci znamená, že občas máme důvod vstát a jít se projít, psa pohladit, zkontrolovat nebo v mém případě s ním zajít na krátkou procházku.*“ Tato výpověď se shodovala s výpovědí zaměstnance ve studii Wagner & Pina e Cunha (2021), který ve své studii uvedl, že pes majitele donutí si dát pauzu, kterou zaměstnanci často vynechávali, když měli moc práce. Toto tvrzení je rovněž v souladu s výpovědí respondenta v této práci. Tento respondent vypověděl, že přítomnost psa a jeho

venčení zaručovala pravidelné pauzy a vítané odpoutání se od práce. Dále respondenti uvedli, že během procházky přicházeli na jiné myšlenky a „dobíjeli energii“, lépe se soustředili, že procházka osvěžila tělo i mysl a že tyto pauzy byly mnohem zdravější, než například pauza na kávu nebo na cigaretu. Avšak v rozporu s tím byla výpověď jednoho ze zaměstnanců ve studii Wagner & Pina e Cunha (2021). Tento zaměstnanec uvedl, že přítomnost psa je někdy obtěžující: *„Když jsem zaneprázdňený, musím ještě jít ven.“* (Wagner & Pina e Cunha 2021).

Mezi další výhody zmíněné respondenty patřilo například, že pes není doma sám. Tento názor sdílelo celkem 11,85 % respondentů. Za tuto výhodu byli někteří respondenti nejvíce vděční, jelikož nemuseli pospíchat domů a nestresovali se tím, že pes je doma sám.

- *„Za mě super, že se nemusím nervovat tím, že je doma sama, že bych měl přijít včas a tak podobně.“*
- *„Jakmile jedu se svým psem do kanceláře, vím, že nemusím po práci pospíchat domů. Nemusím trnout hrůzou, co doma najdu, až přijedu. Jakmile ji mám celý den u sebe, jsem klidnější.“*
- *„Myslím, že to je přínosnější pro mou fenku víc než pro mě – v tom smyslu, že jsem zvyklý mít ji u sebe, na pracovišti nikomu život a práci nekomplikuje a pro ni je to velký rozdíl, jestli je sama doma nebo může být se mnou v práci – jsem za to vděčný, že může.“*
- *„Řeší mi to problém s venčením, když nemá, kdo venčit a pes nemusí být dlouho sám doma.“*

Tento názor sdíleli i zaměstnanci, kteří se zúčastnili studií Norling & Keeling (2010) Barker et al. (2012) nebo Hall & Mills (2019). Ti se cítili taktéž více ve stresu, když nechali svého psa doma. A navíc, podle výpovědi od jednoho respondenta, pes mu nedovolil být v zaměstnání příliš dlouho: *„Můj pes mi nedovolí být v práci extrémně dlouho. Má se mnou trpělivost a vydrží v klidu v kanceláři na svém místě opravdu dlouho, každopádně když už je toho až moc, tak mi naznačí, že už by stačilo, protože zábava je přece venku. Tj. od té doby co ho mám se zbytečně nepřepínám v práci a jsem víc produktivní.“*

Sice podle výpovědí, někteří respondenti neměli problém s přítomností psa na pracovišti, jelikož s benefitem neměli špatnou zkušenost nebo jim tento benefit vyhovoval, ale jeho přítomnost nebyla vždy spojována pouze s pozitivy. Což potvrdily studie Hall et al. 2017; Foreman et al. 2017; Wagner & Pina e Cunha (2021). V této práci majitelé psa nejčastěji odpovídali, že jeho přítomnost byla nejčastěji spojována s alergií (69,63 %), nepořádkem (54,81 %), strachem či fobií ze psa (32,59 %). Strach nebo fobii ze psa však dle komentáře, ne každý respondent bral jako „problém“, ale jako výzvu k překonání sebe sama – *„S fobií ze psů jsem se setkala pouze u jedné kolegyně v bývalém zaměstnání, která na začátku odmítala jít vůbec na stejné patro, kde byl přivázaný pes – a po roce ‚expoziční terapie‘ se zeptala, jestli si nemůže vzít mého psa na klín/dát si ho na nohy, že jí je zima.“* Mezi další uváděné „komplikace“ patřilo například poškození osobních/firemních věcí, štěkot nebo, že pes je rušivým elementem v práci. I podle Wilkin et al. (2016) přítomnost psa může zaměstnance rozptylovat zvuky, které vydává a vyžadováním pozornosti. Avšak, někteří

respondenti vypověděli, že jeho přítomnost je spojována s pozitivním rozptýlením od práce (13,33 %), zvýšenou koncentrací a zvýšeným pracovním výkonem (1,48 %). Navíc dle souhrnných výsledků, většina respondentů vypověděla, že nebyli psem rušeni a mohli se na práci soustředit. Což podporovalo studie Hall & Mills (2019), Barker et al. (2012) nebo Wagner & Pina e Cunha (2021). Nicméně výsledky druhé hypotézy týkající se „nevýhod“ a „komplikací“ přítomnosti psa na pracovišti nepotvrdily závislost mezi skupinami a odpověďmi na danou otázku.

Aby přítomnost psa v zaměstnání dobře fungovala, měla by být splňována určitá pravidla (Better Cities For Pets 2022). A pokud dojde k případným problémům, tak je důležité případné problémy na pracovišti řešit (Wagner & Pina e Cunha 2021) nebo alespoň, podle výpovědi respondenta, si případně přiznat, že „to nefunguje“ a psa nechávat doma. Nicméně, podle výpovědí se případné problémy daly vyřešit tím, že pes by byl vychovaný a pojištěný, dále, že by se majitel o svého psa řádně staral anebo, že by se dostatečně poučili i ostatní kolegové. Tato výpověď korelovala s doporučovány body zmiňované Better Cities For Pets (2022). Za předpokladu, že v zaměstnání nebyla stanovena žádná pravidla týkající se přítomnosti psa v zaměstnání, mohli si je zaměstnanci nastavit sami: *„Kolegové napříč patrem i celou budovou za mým psem chodí pohrát si a na chvíli si odpočinout od pracovních starostí. Po létech, co se mnou do kanceláře chodí, si kolegové i zvykli, že pokud se jdou pomazlit se psem, není nutné současně vést rozhovor i se mnou. Dříve tomu tak bylo a velmi mě to zdržovalo od práce. Už jsme si nastavili pravidla a je vše v naprostém pořádku ku spokojenosti všech.“*

Zkrátka podle respondentů, pes měl sice určitá negativa, ale zaměstnanci byli šťastni, když si je s sebou mohli vzít do zaměstnání: *„Když je tu pes, je to zpestření při práci, za mě by toto mělo být zavedeno všude.“*

Výsledky ve skupině *Dog* předkládali, že většina respondentů v této skupině pociťovala při práci časový tlak. Tato získaná data by mohla být důsledkem přítomnosti psa a nestíhání svých pracovních povinností, protože někteří respondenti ze skupiny *Dog* vypověděli, že je pes při práci rušil a nemohli se na práci soustředit. Je tak možné, že někteří respondenti zohledňovali při vyplňování dotazníku přítomného psa. Avšak k tomu respondenti nebyli vyzváni. Psychická zátěž se spíše pohybovala na přiměřené nebo příznivé úrovni. Nicméně přítomnost psa v práci by mohla poskytnout i zaměstnancům, kteří nevlastní psa, některé výhody. Avšak získaná data u této skupiny předkládají smíšené výsledky. Na jednu stranu někteří respondenti byli nadšeni z přítomnosti psa na pracovišti:

- *„Osobně jsem moc ráda, když někdo psa přivede, mohlo by se tak dít častěji.“*
- *„Pes by měl být přítomen v každé kanceláři.“*
- *„Kéž by si víc lidí bralo psa do práce.“*

Z druhé strany však někteří respondenti nebyli nadšeni, že se v jejich přítomnosti pes vyskytoval:

- *„Přivést si psa na pracoviště je určitě super benefit pro ty, kdo mají psa nebo je mají rádi. Pro lidi, kteří psi nemusí nebo se jich bojí je to dost obtěžující. Je to pro mě např. jako bych si já vodila do práce batole, a to by se tu pořád plazilo v uličce, dělalo hluk, vyrušovalo a ostatní by ho tu museli přeskakovat.“*
- *„Dog – friendly benefit není spojen s žádným pozitivem pro lidi, kteří nevládní psa.“*
- *„Psi mi obecně nevadí, ale v kanceláři mi to dobré nepřijde. Je to neohleduplné vůči ostatním zaměstnancům, kteří být v kanceláři se psem nechtějí.“*
- *„Je to nejhorsší věc, kterou firma může nabídnout, kdyby se přítomnost okamžitě zakázala bylo by to skvělé.“*

Jiní respondenti naopak nebrali ohled na sebe a na své kolegy, ale na přítomné psy. *„Můj názor je, že pes nepatří do zaměstnání, stejně tak jako do restaurací, obchodů a jiných institucí, kde je pohromadě více lidí. Něco jiného je, když má zaměstnanec svou kancelář.“* Dále také jeden respondent vypověděl, že ani pro psy by to nebylo nijak extra vyhovující. Kancelářské prostředí však podle studie Norling (2008) nijak welfare psa neohrožovalo. Dále jeden respondent v této práci vypověděl, že psi jsou v zaměstnání „super“, pokud jim to samotným nevadí a netrpí tím. Tato výpověď byla podpořena studii Hall & Mills (2019), Norling & Keeling (2010) nebo Hall et al. (2017), které zmiňovaly, že by se v zaměstnání mělo brát ohled na pohodu psa.

Rovněž, jako ve studii Hall et al. (2017), většina respondentů (69,14 %) ve skupině *Dog* vnímala pracovní prostředí uvolněnější. Nicméně počet respondentů byl menší oproti skupině *My Dog* (81,48 %). Dle komentářů této práce bylo pracovní prostředí „veselejší a domáctější“ a nebylo tolik „sterilní a frustrující.“ Avšak někteří respondenti by nemuseli být z přítomnosti psa nadšeni. Někteří kolegové sami usoudili, že jiní zaměstnanci by nemuseli mít radost z přítomného psa jako oni samotní. *„Já osobně se psem na pracovišti nemám žádný problém, je to příjemné osvěžení atmosféry. Jsou zde ale i tací, kteří mají strach ze psů a chápu, že pro ně to může být značně stresující a mohou se cítit nekomfortně a špatně se soustředit na práci.“* Tato výpověď korelovala s výsledky týkající se vnímaného stresu zaměstnanci. Ti se v zaměstnání necítili méně vystresovaní za přítomnosti psa (40,74 %). Tento výsledek byl však v rozporu se studií Hall et al. (2017). Důvodem mohlo být, podle uváděných komentářů nevychovanost, bezohlednost nebo fakt, že respondenti neměli rádi psy. Nicméně rozdíl v počtu respondentů, kteří se necítili méně ve stresu, činil pouze 4 respondenty, takže je možné, že při větším počtu respondentů by se výsledky shodovaly. Respondenti totiž také vypověděl, že pes byl „příjemný antistresový prvek“ a že když se pes zastavil u respondentova stolu, vždy mu pes okamžitě snížil míru stresu, aniž by mu výrazně snížil soustředění na práci. Jeden respondent dokonce vypověděl, že pes vycítil, že dotyčnému zaměstnanci není dobře. Pes přišel a dal mu veškerou pozornost a lásku, což bylo podle něj povzbuzující. Dokonce, dle výpovědi, pokud v zaměstnání pes nebyl, kancelář byla prázdná a smutná.

Podle získaných dat, přítomnost psa u 61,48 % respondentů zlepšila náladu, což korelovali s jejich výpověďmi: *„Vždy, když potkám pejska, tak si ho pohladím a usměji se.“* A jak uvedl jeden z respondentů, jeho přítomnost povzbuzuje hned po příchodu

do zaměstnání: *„Je příjemné, když nás ráno přivítá a je upřímně rád, že nás znovu vidí. Dodává mi to ihned lepší pocit, když přijdu do práce. Zároveň v průběhu dne působí i jako rozptýlení.“* Tato tvrzení podpořila studii Hall et al. (2017), ve které zaměstnanci vypověděli, že pes je zdrojem relaxace a že jsou zaměstnanci mnohem šťastnější. Navíc, dle výpovědi, když byl přítomen pes, byli všichni ten den mnohem klidnější a vyrovnanější. Dokonce někteří respondenti, ač nevladnili psa, tak nakoupili spoustu psích pamlsků, aby je mohli psům nabízet.

Podobně jako u majitelů, přítomnost psa by mohla být také jednou z možností, jak vytvořit příjemnou atmosféru mezi kolegy, usnadnit komunikaci a podpořit seznamování s ostatními kolegy. Tuto domněnku podpořila studie Hall et al. (2017), Wagner & Pina e Cunha (2021), ale i výsledky této práce: *„Prostřednictvím psa je velmi příjemné a jednodušší navazovat komunikaci.“*

Mezi další výhody respondenti uváděli například radost (16,54 %), vyšší fyzickou aktivitu (3,46 %), odpočinek (4,94 %), odreagování od práce (10,37 %), zpestření dne (1,98 %), že to je „cool“ na sociálních sítích (0,25 %), uvolnění napětí (2,72 %) nebo dodání energie (0,49 %) – *„Pejsek mi pomáhá se odreagovat od složitějších pracovních úkolů, když je člověk unavený, tak ho nabije pozitivní energií, pomáhá i lidem, co neradi komunikují s ostatními ‚lidskými‘ kolegy – najednou je téma k hovoru, neboť pes je bezprostřední pojítka, když ho hladím, tak člověk hned má lepší den.“* To bylo v souladu se studiemi Hall et al. (2017) nebo Wagner & Pina e Cunha (2021), ve kterých zaměstnanci vypověděli, že i kolegové čerpali z jeho přítomnosti jako „duševní přestávku“ (Wagner & Pina e Cunha 2021) nebo je společně s majiteli rádi venčili, což podporovalo jejich fyzickou aktivitu (Hall et al. 2017). Jeho přítomnost navíc příjemně podpořila respondenta na pracovním pohovoru. Tento zaměstnanec konkrétně vypověděl: *„Na mém pohovoru byl pes, kterého jsem celou dobu hladil, cítil jsem se uvolněný a bezpečně. Celkově mám pocit, že jsem si výběr práce prioritizoval na základě této zkušenosti. V práci se cítím být šťastný, denně hladím psy, a to ve mě uvolňuje endorfíny.“* Tato výpověď byla podpořena studií Wagner & Pina e Cunha (2021) ve které je uvedeno, že přítomný pes pomáhal „nalákat“ nové uchazeče.

Podobně jako ve studiích Hall et al. (2017), Foreman et al. (2017), Norling & Keeling (2010), Wagner & Pina e Cunha (2021), i v tomto průzkumu respondenti uváděli některé nevýhody plynoucí z přítomnosti psa v zaměstnání. Mezi nevýhody respondenti nejvíce řadili alergii (84,69 %). Nicméně, některým respondentům pes přesto nevalil: *„Sice jsem alergický na psy, ale prostě si nedokážu odpustit je drbat. Je ale pravda, že někdy cítím alergickou reakci, i když jenom poletují po kanceláři, osobně mi to ale nevádí a jsem rád, že je kolegové berou s sebou.“* Další početnou nevýhodou byl dle výsledků strach nebo fobie ze psa (68,15 %) – *„Bojím se psů, takže mi pes v kanceláři vadí. Psi do práce nepatří.“* Naopak někteří respondenti jeho přítomnost brali jako „výzvu“, kterou chtěli překonat. *„Jsem ráda, že jsou psi u nás v zaměstnání. Dlouho mi trvalo, než jsem si na to zvykla, protože nemám ráda psy, lépe řečeno se bojím zvířat, ale právě proto jsem překonala sama sebe a myslím si, že mají jistě pozitivní vliv na okolí.“* Tato výpověď se shodovala s výpovědí od zaměstnance zveřejněnou ve studii Hall et al. (2017). Někteří respondenti v této skupině se psy neměli problém až do chvíle, kdy

pes začal štěkat, vybírat odpadkové koše, pobíhat, vyžadovat pozornost čímž odváděl pozornost od práce, což podporovalo studii (Wilkin et al. 2016). Kromě toho bylo podle respondentů těžké se soustředit na práci za předpokladu, že si majitelé se svým psem hráli anebo mluvili s ostatními kolegy o psech. Dokonce dle jednoho respondenta pes často způsoboval snížení výkonnosti ostatních zaměstnanců. Avšak, někteří zaměstnanci vypověděli, že jeho přítomnost byla spojována s pozitivním rozptýlením (10,37 %) od práce nebo lepším soustředěním: „*Když potřebuji na chvíli vyprázdnit mysl, abych se mohla dále soustředit, jdu je podrbat.*“ A také, podle souhrnných výsledků většina respondentů vypověděla, že nebyli psem rušeni a mohli se na práci soustředit. Dokonce podle výpovědi ve studiích Hall et al. (2017) nebo Wagner & Pina e Cunha (2021) byli zaměstnanci pracující za přítomnosti psa produktivnější. Dále respondenti uvedli, že mezi negativa přítomnosti psa patřil nepořádek (49,63 %). „*Nepořádek po psovi, pes znečišťuje kancelář (zanechává chlupy na křeslech, kam si pak sedají zaměstnanci).*“ Toto tvrzení podporovalo studii Wells & Perrine (2001). Nicméně výsledky druhé hypotézy týkající se „nevýhod“ a „komplikací“ přítomnosti psa na pracovišti nepotvrdily závislost mezi skupinami a odpověďmi na danou otázku.

Aby přítomnost psa v zaměstnání dobře fungovala, měla by být splňována určitá pravidla. Mezi podmínky, aby vše správně fungovalo, se považuje vychovaný a dobře socializovaný pes, vzájemný respekt majitele i kolegů, ale i vzájemná domluva (Better Cities For Pets 2022). To je v souladu s výpověďmi respondentů. Jeden z nich například uvedl: „*Jsem naprosto pro dog – friendly kanceláře. Pokud se pes chová slušně, vůbec mi nevádí, že by byl pes v kanceláři každý den.*“ Jakmile totiž pes nebyl vychován a rušil, nebyl brán jako výhoda, ale naopak nechtěný rušivý element. „*Mám příšernou zkušenost s nevychovanými a rozmazlenými psy, kteří svou přítomností zhoršují kvalitu pracoviště. Dobře vychovaní psi naopak přispívají s příjemné atmosféře a byť někdy překážejí (pes ležící pod stolem, na chodbě...), tak dle mého převažují pozitiva.*“ Jádro tohoto problému je však, dle jednoho ze respondentů, v majiteli psa: „*Obecně záleží vždy na majiteli psa a jeho přístupu a vedení psa, pokud je pes vychovaný a cítí klid majitele, je většinou sám klidný a v kanceláři o něm ani nevíte, mnohdy jej zaznamenáte náhodou a vždy je to příjemné a milé setkání, pokud je pes nekonfliktní. Mám však zkušenost i opačnou, kdy majitel svého psa příliš nevychoval, spíše s ním hovořil jako s dítětem a neustále na něho během celého pracovního dne mluvil a šišlal. Tento pes potom pokud se kdokoliv přiblížil začal vrčet a štěkat a očividně se sám v kanceláři necítil příjemně. Nehledě na to, že pokud se setkal v kanceláři i s jiným psem, nastal konflikt. V takovém případě se dá říci, že tento pes do kanceláře nepatří.*“ Dalším případem je například rozdílné vnímání dvou psů v kancelářích nacházejících se vedle sebe. „*Máme tu psa ve vedlejší kanceláři. Je to poslušná a roztomilá fenka. Každý si ji rád pohladí a dá pamlsk. Často s námi chodí i na oběd do restaurace. V naší kanceláři je nevychovaný pes i páníček. Pes vykonává potřebu všude po kancelářích a při společném obědě jej majitel dává na stůl a krmí ho ze svého talíře vidličkou! Je to více o lidech než jejich psech.*“ Naopak jiný respondent je toho názoru, že záleží na povaze psa – „*Nevyrovaný pes dokáže otrávit pracovní prostředí stejně jako hodný dokáže zlepšit.*“ Dále respondenti, pracující za přítomnosti psa, byli toho názoru, že by majitel psa neměl omezovat kolegy tím, že si vodí psa

do kanceláře a měl by se vždy předem zeptat, zda si ho přivést může. A také by si měl by si odpustit poznámky na téma „nelidů“, pokud někdo psa nechce na pracovišti.

Aby se předešlo případným problémům, zaměstnavatelé mohou sjednat schůzky (Wagner & Pina e Cunha 2021) nebo jako v jedné nejmenované firmě (dle výpovědi v této práci), zřídit kalendář, kde musí majitel psa předem nahlásit a zapsat. Bohužel tomu tak není všude. *„Psi z jiných oddělení bohužel nejsou tak vychovaní, takže přiběhnou k nám „bez páníčka“ a vymočí se, nebo neřízeně proběhnou pod stoly apod. Už se mi samotné stalo, že pak chodím po kancelářích a hledám majitele psa, kterému utekl, aniž by si toho páníček všimnul.“*

Podle výsledků respondenti, kteří se psem pracují, pes měl sice určitá negativa, ale mnozí byli z jeho přítomnosti nadšeni.

Pro hlubší pochopení problematiky spojené s přítomností psa na pracovišti, se práce také zabývala názorem respondentů, kteří se psem nepracují. Většina respondentů uvedla, že pes nebyl spojen s komplikacemi na pracovišti, jako je alergie, strach, poškození firemních či osobních věcí, a menšina se domnívala, že pes byl s komplikacemi spojován. Tato zjištění korelovali s výsledky, které se týkají výhod přítomni psa v zaměstnání. Zde se taktéž většina domnívala, že pes byl spojován s výhodami a menšina, že nikoliv.

Výsledky vyhodnocené v rámci jedné konkrétní firmy, předkládají konkrétnější náhled na problematiku a benefity pojící se s přítomností psa v kanceláři. V rámci této studie se jednalo o firmy Sportisimo s.r.o. a Mall.cz. Ze získaných dat vyplynulo, že respondenti byli různí a měli různé názory na přítomnost psa. Například z výsledků Meisterova dotazníku vyplynulo, že většina respondentů ze všech skupin (*Dog, No Dog, My Dog*) ve firmě Sportisimo s.r.o. pociťovala při práci časový tlak. I když, podle výsledků, většina respondentů ve skupině *No Dog* pociťovala, že se dostávala do časové tísně, rozdíl činil pouze jednoho respondenta. Oproti tomu z výsledků ve firmě Mall.cz vyplynulo, že polovina respondentů ve skupině *My Dog* a *No Dog* pociťovala při práci časový tlak. Výsledky týkající se respondentů ve skupině *Dog* nenašly žádnou zátěž z odpovídajících oblastí. Navíc majitelé pracující ve firmě Sportisimo s.r.o. pociťovali vysokou pracovní odpovědnost, která je psychicky zatěžovala. Je možné, že někteří respondenti při zaškrtávání odpovědí zohlednili i přítomnost psa. Tudíž jedním z důvodů časového tlaku může být nestíhání svých povinností zapříčiněné přítomní psa. Avšak k tomu respondenti nebyli vyzváni. Nicméně většina respondentů vypověděla, že je pes při práci nikterak nevyrušuje a mohli se na práci soustředit. Za předpokladu, že dotazník vyplňovali bez zohlednění přítomnosti psa, se zaměstnanci za přítomnosti psa mohou cítit lépe.

Co se týče výsledků přítomnosti psa v zaměstnání, ve firmě Sportisimo s.r.o. se všichni majitelé psů domnívali, že pes uvolňoval pracovní prostředí a ulehčoval komunikaci mezi kolegy. I ve firmě Mall.cz se taktéž většina majitelů domnívala, že jejich pes uvolňoval atmosféru pracovního prostředí a ulehčoval komunikaci mezi kolegy. Tato získaná data jsou v souladu s Hall et al. (2017) nebo Wagner & Pina e Cunha (2021). Výsledky, týkající se vnímaného stresu respondenty, ve firmě Sportisimo s.r.o. byly však vyrovnanější. Nicméně tyto výsledky mohou být jiné za předpokladu vyššího počtu respondentů. Naopak ve firmě

Mall.cz většina respondentů odpověděla, že se cítila v zaměstnání méně vystresovaná. Výsledky týkající se nálady předkládají souznící výsledek. Většina majitelů ve firmě Sportisimo s.r.o. i Mall.cz vypověděla, že měli lepší náladu, což je taktéž v souladu se studií Wagner & Pina e Cunha (2021). Mezi další výhody respondenti Sportisimo s.r.o. uváděli například odreagování nebo zábavu. Ve firmě Mall.cz respondenti vypověděli například vyšší fyzickou aktivitu, odreagování nebo radost. Na podporu studií Foreman et al. 2017, Hall et al. (2017), Wagner & Pina e Cunha (2021), respondenti firmy Sportisimo s.r.o. i Mall.cz uvedli, že přítomnost psa nebyla spojena pouze s pozitivy, ale také s negativy. Mezi nevýhody respondenti Sportisimo s.r.o. i Mall.cz nejčastěji řadili například nepořádek a alergii. Dále respondenti z firmy Sportisimo s.r.o. uváděli poškození osobních/firemních věcí. Naopak respondenti z firmy Mall.cz mezi nevýhody dále řadili strach/fobii. Nicméně většina majitelů ve firmě Sportisimo s.r.o. i Mall.cz vypověděla, že je pes při práci nerušil a mohli se na práci soustředit.

Výsledky týkající se respondentů ve firmě Sportisimo s.r.o., kteří se psem pracovali, většina vypověděla, že pes uvolňoval atmosféru pracovního prostředí a ulehčoval komunikaci mezi kolegy. Tuto domněnku ve firmě Mall.cz sdílela zhruba polovina respondentů. Výsledky týkající se vnímaného stresu respondenty, byli však odpovědi rozdílnější. Ve firmě Sportisimo s.r.o. respondenti souhlasili s výrokem, že se díky psovi cítili méně vystresovaně. Naopak respondenti ve firmě Mall.cz s tímto výrokem nesouhlasili. Nicméně většina respondentů v obou firmách, se domnívala, že měli díky psovi lepší náladu. Mezi další výhody, respondenti ve firmě Sportisimo s.r.o. uváděli například odreagování, odpočinek nebo radost. Respondenti ve firmě Mall.cz uváděli odpočinek, možnost pohlázení psa, hru se psem, nebo radost, odreagování od práce nebo uklidnění. Naopak mezi nevýhody respondenti firmy Sportisimo s.r.o. i Mall.cz nejčastěji řadili alergii, strach/fobii, nepořádek, poškození osobních/firemních věcí. V rozporu s tím souhrnné výsledky v rámci firmy doložily, že je pes při práci nerušil a mohli se na práci soustředit.

Pro kompletnost výsledků, skoro polovina respondentů nepracujících za přítomnosti ve firmě Sportisimo s.r.o., se domnívala, že pes byl spojen s výhodami pro zaměstnance, ale i komplikacemi, jako je například alergie. Naopak respondenti ve firmě Mall.cz se domnívali, že přítomnost psa spíše nebyla spojena s výhodami a že byla spíše spojena s komplikacemi jako je například alergie.

Výsledky předkládají, že majitelé psa více profitovali z přítomnosti psa nežli ostatní respondenti. Nicméně výsledky v rámci skupiny *Dog* naznačují, že při větším počtu respondentů by mohly být výsledky rozdílnější. Výsledky, týkající se konkrétních dvou firem, předkládají konkrétnější náhled na toto téma a také naznačují rozdílné vnímání přítomnosti psa respondenty. Vliv přítomnosti psa na majitele a ostatní zaměstnance se v tomto případě posuzoval dotazníkovým šetřením, podobně jako v již existujících studiích. V případě zvolené jiné metody (například spojení konkrétnějšího dotazníkového šetření a fyziologického měření), by mohla práce přinést jiné výsledky. Zvláště při větším počtu respondentů ve skupině *Dog*.

7 Závěr

Závěrem lze říci, že přítomnost psa v zaměstnání přinesla zaměstnancům určité benefity. Dle očekávání byly tyto benefity největší pro skupiny zaměstnanců pracujících v přítomnosti svého psa. V této práci byly dvě ze tří hypotéz potvrzeny. Jednotlivé výsledky většinou korelují s dříve publikovanými studiemi a dokázaly příznivý vliv psa na pracovišti. Zaměstnanci obou skupin, pracující za přítomnosti psa, měli lepší náladu, lépe komunikovali a atmosféra pracovního prostředí byla dle nich taktéž uvolněnější. Jediný rozdíl byl ve vnímaném stresu. Majitelé se cítili za přítomnosti svého psa méně vystresovaní, naopak zaměstnanci, pracující za přítomnosti psa cizího, nikoliv. Výsledky týkající se konkrétních firem předkládali konkrétnější náhled na toto téma a zároveň také rozdílné vnímání přítomnosti psa respondenty. To by bylo velmi zajímavé v budoucnu prozkoumat s větším počtem respondentů a firem. Zdá se, že většina zaměstnanců pociťovala, že atmosféra pracovního prostředí, komunikace s kolegy i nálada byly lepší. Avšak za předpokladu, že zaměstnanci měli rádi psa, dále, že pes byl vychovaný a nijak nenarušoval chod ve firmě a při práci. Pravidla a kritéria pro přítomnost psa v zaměstnání by tak mohla přispět k vzájemné pohodě a změnit postoj zaměstnanců, kteří dog – friendly office nevnímají jako pozitivum.

Pro budoucí výzkum by bylo vhodné se více zaměřit na vnímání psa skupinou zaměstnanců, kterým pes nepatří a také prozkoumat, zda existují ve firmách nějaká pravidla pro dog – friendly office. Dále se také zaměřit, kromě dotazníkového šetření, na hodnocení skrze metodu fyziologického hodnocení stresu u zaměstnanců. Se souvisejícím stresem se taktéž zaměřit na pracovní nasazení, které koreluje se spokojeností a psychickým rozpoložením u zaměstnanců. V neposlední řadě, také věnovat větší pozornost welfare psa, protože se některé studie jen okrajově zabývaly pohodou psa a jen jediná ji detailněji řešila.

8 Literatura

- Abrahamson K, Cai Y, Richards E, Cline K, O'Haire ME. 2016. Perceptions of a hospital-based animal assisted intervention program: An exploratory study. *Complementary Therapies in Clinical Practice* **25**:150-154. Doi: 10.1016/j.ctcp.2016.10.003.
- Albuquerque N, Guo K, Wilkinson A, Savalli C, Otta E, Mills D. 2016. Dogs recognize dog and human emotions. *Biology Letters* **12**:1-5. Doi: 10.1098/rsbl.2015.0883.
- Allen K, Shykoff BE, Izzo JL. 2001. Pet Ownership, but Not ACE Inhibitor Therapy, Blunts Home Blood Pressure Responses to Mental Stress. *Hypertension* **38**:815-820.
- Amazon. 2022. Meet some of the 8,000 dogs that "work" at Amazon. Available at <https://www.aboutamazon.com/news/workplace/how-much-does-amazon-love-dogs-just-ask-one-of-the-7-000-pups-that-work-here> (accessed January 6, 2023).
- American Kennel Club. 2021. Hypoallergenic Dogs. Available at <https://www.akc.org/dog-breeds/hypoallergenic-dogs/page/3/> (accessed January 6, 2023).
- American Psychiatric Association. 2013. Specific Phobia. 197-202 in *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5 (R))*. 5 edition. American Psychiatric Association Publishing.
- André B, Frigstad SA, Nøst TH, Sjøvold E. 2016. Exploring nursing staffs communication in stressful and non-stressful situations. *Journal of Nursing Management* **24**:175-182. Doi: 10.1111/jonm.12319.
- Arhant C, Bubna-Littitz H, Bartels A, Futschik A, Troxler J. 2010. Behaviour of smaller and larger dogs: Effects of training methods, inconsistency of owner behaviour and level of engagement in activities with the dog. *Applied Animal Behaviour Science* **123**:131-142. Doi: 10.1016/j.applanim.2010.01.003.
- Armstrong M, Taylor S. 2015. Nástroje ke strategickému odměňování. 825-829 in *Řízení lidských zdrojů: Nástroje ke strategickému odměňování*. 13 edition. Grada Publishing, Praha.
- Armstrong M. 2007. Zaměstnanecké výhody. 595-596 in *Řízení lidských zdrojů: nejnovější trendy a postupy*: 10. vydání. Grada, Praha.
- ASPCA. 2023. Position Statement on Pit Bulls. Available at <https://www.aspc.org/about-us/aspc-policy-and-position-statements/position-statement-pit-bulls> (accessed January 6, 2023).
- ASPCA. 2023b. What Is Breed-Specific Legislation?. Available at <https://www.aspc.org/improving-laws-animals/public-policy/what-breed-specific-legislation> (accessed January 10, 2023).

- Barcelos AM, Kargas N, Maltby J, Hall S, Mills DS. 2020. A framework for understanding how activities associated with dog ownership relate to human well-being. *Scientific Reports* **10**. Doi: 10.1038/s41598-020-68446-9.
- Barker RT, Knisely JS, Barker SB, Cobb RK, Schubert CM. 2012. Preliminary investigation of employee's dog presence on stress and organizational perceptions. *International Journal of Workplace Health Management* **5**:15-30. Doi: 10.1108/17538351211215366.
- Beetz A, Uvnäs-Moberg K, Julius H, Kotrschal K. 2012. Psychosocial and Psychophysiological Effects of Human-Animal Interactions: The Possible Role of Oxytocin. *Frontiers in Psychology* **3**:1-15. Doi: 10.3389/fpsyg.2012.00234.
- Bert F, Gualano MR, Camussi E, Pieve G, Voglino G, Siliquini R. 2016. Animal assisted intervention: A systematic review of benefits and risks. *European Journal of Integrative Medicine* **8**:695-706. Doi: 10.1016/j.eujim.2016.05.005
- Better Cities For Pets. 2022. Workplace Pet Policy. Available at <https://www.bettercitiesforpets.com/resource/workplace-pet-policy/> (accessed January 20, 2023).
- Bibbo J. 2013. Staff Members' Perceptions of an Animal-Assisted Activity. *Oncology Nursing Forum* **40**:E320-E326. Doi: 10.1188/13.ONF.E320-E326.
- Bisho T. 2012. Dog-friendly Amazon plans a place for pooches in new downtown Seattle campus. Available at <https://www.geekwire.com/2012/dogfriendly-amazon-creates-special-place-canines-campus/> (accessed January 6, 2023).
- Blecker D, Hiebert N, Kuhne F. 2013. Preliminary study of the impact of different dog features on humans in public. *Journal of Veterinary Behavior* **8**:170-174. Doi: 10.4454/db.v2i2.30.
- Blecha I. 1998. *Povaha a členění etiky*. 220in *Filosofie*. 3. opr. a rozš. vyd. Nakladatelství Olomouc, Olomouc.
- Bolisani E, Scarso E, Ipsen C, Kirchner K, Hansen JP. 2020. Working from home during COVID-19 pandemic: lessons learned and issues. *Management & Marketing. Challenges for the Knowledge Society* **15**:458-476. Doi: 10.2478/mmcks-2020-0027.
- Boyle SF, Corrigan VK, Buechner-Maxwell V, Pierce BJ. 2019. Evaluation of Risk of Zoonotic Pathogen Transmission in a University-Based Animal Assisted Intervention (AAI) Program. *Frontiers in Veterinary Science* **6**:1-10. Doi: 10.3389/fvets.2019.00167.
- Bradley L, Bennett PC. 2015. Companion-Animals' Effectiveness in Managing Chronic Pain in Adult Community Members. *Anthrozoös* **28**:635-647. Doi:10.1080/08927936.2015.1070006.

- Pruchno R, Heid AR, Wilson-Genderson M. 2018. Successful Aging, Social Support, and Ownership of a Companion Animal. *Anthrozoös* **31**:23-39. Doi: 10.1080/08927936.2018.1406199.
- Briones EM, Marshall PH. 2022. The Perception and Effect of Aggressive Dog Breeds on Human Social Interactions. *Human-animal interaction bulletin* **13**:91-110. Doi: 10.1079/hai.2022.0011.
- Brkljačić T, Sučić I, Lučić L, Glavak Tkalić R, Kaliterna Lipovčan L. 2020. The Beginning, the End, and All the Happiness in Between: Pet Owners' Wellbeing from Pet Acquisition to Death. *Anthrozoös* **33**:71-87. Doi: 10.1080/08927936.2020.1694313.
- Brown WP, Davidson JP, Zuefle ME. 2013. Effects of Phenotypic Characteristics on the Length of Stay of Dogs at Two No Kill Animal Shelters. *Journal of Applied Animal Welfare Science* **16**:2-18. Doi: 10.1080/10888705.2013.740967.
- Brown SG, Rhodes RE. 2006. Relationships Among Dog Ownership and Leisure-Time Walking in Western Canadian Adults. *American Journal of Preventive Medicine* **30**:131-136. Doi: 10.1016/j.amepre.2005.10.007.
- Bulsara M, Wood L, Giles-Corti B, Bosch D. 2007. More Than a Furry Companion: The Ripple Effect of Companion Animals on Neighborhood Interactions and Sense of Community. *Society & Animals* **15**:43-56. Doi: 10.1163/156853007X169333.
- Burton J. 2010. WHO Healthy Workplace Framework and Model: Background and Supporting Literature and Practices.
- Cannas S, Rampini F, Levi D, Costa ED, Talamonti Z, Minero M, Palestrini C. 2014. Shelter Dogs and Their Destiny a Retrospective Analysis to Identify Predictive Factors: a Pilot Study. *Macedonian Veterinary Review* **37**:151-156. Doi: 10.14432/j.macvetrev.2014.07.018.
- Casey J, Csiernik R, Knezevic D, Ebear J. 2017. The Impact of Animal-Assisted Intervention on Staff in a Seniors Residential Care Facility. *International Journal of Mental Health and Addiction* **16**:1238-1248. Doi: 10.1007/s11469-017-9849-5.
- Caton N, Campbell K, Brumwell T, Pratt M, Stewart L, Wong E, Zurberg T. 2020. Pups Assisting Wellness for Staff (P.A.W.S.): Evaluating the impact of canine-assisted interventions on critical care staff wellness. *Healthcare Management Forum*:1-4. Doi: 10.1177/0840470420960162.
- Clark S, Smidt J, Bauer B. 2018. Impact of therapy dog visits on outpatient nurse welfare and job satisfaction. *Pet Behaviour Science*:8-15. Doi: 10.21071/pbs.v0i6.11172.
- Clarke T, Mills D, Cooper J. 2016. "Type" as Central to Perceptions of Breed Differences in Behavior of Domestic Dog. *Society & Animals* **24**:467-485. Doi: 10.1163/15685306-12341422.

- Coe JB, Young I, Lambert K, Dysart L, Nogueira Borden L, Rajić A. 2014. A Scoping Review of Published Research on the Relinquishment of Companion Animals. *Journal of Applied Animal Welfare Science* **17**:253-273. Doi: 10.1080/10888705.2014.899910.
- Coren S. 2021. Why Small Dogs Behave Differently Than Large Dogs. Available at <https://www.akc.org/expert-advice/lifestyle/why-small-dogs-behave-differently-than-large-dogs/>(accessed February 28, 2023).
- Curb LA, Abramson CI, Grice JW, Kennison SM. 2013. The Relationship between Personality Match and Pet Satisfaction among Dog Owners. *Anthrozoös* **26**:395-404. Doi: 10.2752/175303713X13697429463673.
- Curl AL, Bibbo J, Johnson RA. 2017. Dog Walking, the Human–Animal Bond and Older Adults' Physical Health. *The Gerontologist* **5**:930-939. Doi: 10.1093/geront/gnw051.
- Cutt H, Giles-Corti B, Knuiaman M, Timperio A, Bull F. 2008. Understanding Dog Owners' Increased Levels of Physical Activity: Results From RESIDE. *American Journal of Public Health* **98**:66-69 Doi: 10.2105/AJPH.2006.103499.
- Dalton KR, Altekruise W, Campbell P, Ruble K, Carroll KC, Thorpe RJ, Agnew J, Davis MF. 2022. Perceptions and Practices of Key Worker Stakeholder Groups in Hospital Animal-Assisted Intervention Programs on Occupational Benefits and Perceived Risks. *People Anim* **5**:1-16.
- Daltry RM. 2018. Embedded Therapy Dog: Bringing a Therapy Dog into Your Counseling Center. *Journal of College Student Psychotherapy* **34**:118-124. Doi: 10.1080/87568225.2018.15448.
- Damberg S, Frömbling L. 2021. "Furry tales": pet ownership's influence on subjective well-being during Covid-19 times. *Quality & Quantity* **56**:3645–3664. Doi: 10.1007/s11135-021-01303-7.
- Darwin C. 2006. Porovnání duševních schopností člověka a ostatních živočichů. 81-115in *O původu člověka*. Vyd. 2., rev. Academia, Praha.
- de Guzman AB, Cucueco DS, Cuenco IBV, Cunanan NGC, Dabandan RT, Dacanay EJE. 2009. Petmanship: Understanding Elderly Filipinos' Self-Perceived Health and Self-Esteem Captured from their Lived Experiences with Pet Companions. *Educational Gerontology* **35**:963-989. Doi: 10.1080/03601270802708418.
- Degeling C, Rock M. 2013. 'It was not just a walking experience': reflections on the role of care in dog-walking. *Health Promotion International* **28**:397-406 Doi: 10.1093/heapro/das024.

- Delanoeije J, Moons CPH, Verbruggen M. 2022. Who let the dog out? Day-level physical activity, loneliness and work focus in dog owners and non-dog owners during pandemic telework. 20th EAWOP congress of the European Association of Work and Organizational Psychology: "Interventions at work – Integrating science and practice."
- Delanoeije J. 2020. Furry families in times of COVID-19: Cats and dogs at the home-office. *Work-Life Balance Bulletin* **4**. A DOP Publication.
- Dickey B. 2016. Friend Or Fiend? 'Pit Bull' Explores The History Of America's Most Feared Dog. Available at <https://www.npr.org/2016/05/10/477350069/friend-or-fiend-pit-bull-explores-the-history-of-americas-most-feared-dog> (accessed February 28, 2023).
- Dockery M, Bawa S. 2020. Working from home in the COVID-19 lockdown. *Bankwest Curtin Economics Centre*:1-5.
- Donovan C, Finlay F. 2020. Pets As Therapy — Impact on Employee Wellbeing. 524-524 in *BSAVA Congress Proceedings 2020*. British Small Animal Veterinary Association.
- Duvall Antonacopoulos NM, Pychyl TA. 2014. An Examination of the Possible Benefits for Well-Being Arising from the Social Interactions that Occur while Dog Walking. *Society & Animals* **22**:459-480. Doi: 10.1163/15685306-12341338.
- Epping JN. 2011. Dog Ownership and Dog Walking to Promote Physical Activity and Health in Patients. *Current Sports Medicine Reports* **10**:224-227. Doi: 10.1249/JSR.0b013e318223ee41.
- Etingen B, Martinez RN, Smith BM, Hogan TP, Miller L, Saban KL, Irvin D, Jankowski B, Weaver FM. 2020. Developing an animal-assisted support program for healthcare employees. *BMC Health Services Research* **20**:1-9. Doi: 10.1186/s12913-020-05586-8.
- Ewards NE, Beck AM, Lim E. 2014. Influence of Aquariums on Resident Behavior and Staff Satisfaction in Dementia Units. *Western Journal of Nursing Research* **36**:1309-1322. Doi: 10.1177/0193945914526647.
- Fabiánová K. 2016. Zoonózy (nemoci zvířat přenosné na člověka). Available at <https://szu.cz/tema/prevence/antropozoonozy> (accessed January 6, 2023).
- Farm Animal Welfare Council. 2009. *Farm Animal Welfare in Great Britain: Past, Present and Future*. Department for Environment, Food & Rural Affairs:1-57.
- FCI. 2022. Presentation of our organisation. Available at <https://www.fci.be/en/Presentation-of-our-organisation-4.html> (accessed February 28, 2023).
- FEDIAF. 2022. *Facts & Figures 2021: European Overview*. FEDIAF EuropeanPetFood: Annual Report 2022:1-12.

- Feketeová L. 2022. Pandemie změnila zaměstnanecké benefity. Trendy benefitem je třeba pojištění domácích mazlíčků. Available at <https://e-news.cz/analyzy/pandemie-zmenila-zamestnanecke-benefity-trendy-benefitem-je-treba-pojisteni-domacich-mazlicku/> (accessed August 14, 2022).
- Colarelli SM, McDonald AM, Christensen MS, Honts C. 2017. A Companion Dog Increases Prosocial Behavior in Work Groups. *Anthrozoös* **30**:77-89. Doi: 10.1080/08927936.2017.1270595.
- Fenclová Z, Havlová D, Voříšková M, Urban P, Pelclová D, Žofka J. 2021. Nemoci z povolání v České republice 2020. *Nemoci z povolání v České republice*:6-84. Státní zdravotní ústav.
- Fodstad JC, Bauers J, Sexton M, Butler M, Karlsson C, Neff M. 2019. Development of an animal-assisted activity program on a pediatric behavioral health unit. *Complementary Therapies in Clinical Practice* **36**:153-157. Doi: 10.1016/j.ctcp.2019.07.001.
- Foreman A, Glenn M, Meade B, Wirth O. 2017. Dogs in the Workplace: A Review of the Benefits and Potential Challenges. in *International Journal of Environmental Research and Public Health*. Doi: 10.3390/ijerph14050498.
- Setiawan A, Irawan ., Ferine KF, Setiawan N, Wakhyuni E. 2018. Employee Productivity with Work Motivation as Intervening Variables at PT Telekomunikasi Indonesia, Tbk Medan. 843-850 in *Proceedings of the 1st Unimed International Conference on Economics Education and Social Science*. SCITEPRESS – Science and Technology Publications.
- Fratkin JL, Baker SC. 2013. The Role of Coat Color and Ear Shape on the Perception of Personality in Dogs. *Anthrozoös* **26**:125-133 Doi: 10.2752/175303713X13534238631632.
- Friedmann E, Son H, Saleem M. 2015. The Animal–Human Bond. 73-88 in *Handbook on Animal-Assisted Therapy*. Elsevier.
- Gajendran RS, Harrison DA. 2007. The good, the bad, and the unknown about telecommuting: Meta-analysis of psychological mediators and individual consequences. *Journal of Applied Psychology* **92**:1524-1541. Doi: 10.1037/0021-9010.92.6.1524.
- Galdames S, Guihen L. 2020. Millennials and leadership: a systematic literature review. *Total Quality Management & Business Excellence* **33**:146-162. Doi: 10.1080/14783363.2020.1812380.
- Garrison L, Weiss E. 2014. What Do People Want? Factors People Consider When Acquiring Dogs, the Complexity of the Choices They Make, and Implications for Nonhuman Animal Relocation Programs. *Journal of Applied Animal Welfare Science* **18**:57-73. Doi: 10.1080/10888705.2014.943836.

- Ginex P, Montefusco M, Zecco G, Trocchia Mattessich N, Burns J, Heddal-Siegel J, Kopelman J, Tan KS. 2018. Animal-Facilitated Therapy Program: Outcomes from Caring Canines, a Program for Patients and Staff on an Inpatient Surgical Oncology Unit. *Clinical Journal of Oncology Nursing* **22**:193-198. Doi: 10.1188/18.CJON.193-198.
- Golden TD. 2012. Altering the Effects of Work and Family Conflict on Exhaustion: Telework During Traditional and Nontraditional Work Hours. *Journal of Business and Psychology* **27**:255-269. Doi: 10.1007/s10869-011-9247-0.
- González Ramírez MT, Landero Hernández R. 2014. Benefits of dog ownership: Comparative study of equivalent samples. *Journal of Veterinary Behavior* **9**:311-315. Doi: 10.1016/j.jveb.2014.08.002.
- González-Ramírez ónica T, Hernández RL. 2011. Differences in Perceived Stress, Mental Health, and Physical Health according to Types of Human-Pet Dog Relationships. *Revista Colombiana de Psicología* **20**:75-86.
- Green R, Simpson A, Custovic A, Faragher B, Chapman M, Woodcock A. 1999. The effect of air filtration on airborne dog allergen. *Allergy* **54**:484-488. Doi: 10.1034/j.1398-9995.1999.00029.x.
- Greenebaum JB. 2015. Training Dogs and Training Humans: Symbolic Interaction and Dog Training. *Anthrozoös* **23**:129-141. Doi: 10.2752/175303710X12682332909936.
- Guéguen N, Ciccotti S. 2008. Domestic Dogs as Facilitators in Social Interaction: An Evaluation of Helping and Courtship Behaviors. *Anthrozoös* **21**:339-349. Doi: 10.2752/175303708X371564.
- Hall SS, Mills DS. 2019. Taking Dogs Into the Office: A Novel Strategy for Promoting Work Engagement, Commitment and Quality of Life. *Frontiers in Veterinary Science* **6**:1-17. Doi: 10.3389/fvets.2019.00138/full.
- Halkos G, Bousinakis D. 2010. The effect of stress and satisfaction on productivity. *International Journal of Productivity and Performance Management* **59**:415-431.
- Ham S, Epping J. 2006. Dog Walking and Physical Activity in the United States. Preventing chronic disease: Public health research, practice, and policy **2**:1-7.
- Headey B, Grabka M, Kelley J, Reddy P, Tseng Y-P. 2002. Pet Ownership is Good for Your Health and Saves Public Expenditure Too: Australian and German Longitudinal Evidence. *Australian Social Monitor* **5**:1-17.
- Headey B, Na F, Zheng R. 2007. Pet Dogs Benefit Owners' Health: A 'Natural Experiment' in China. *Social Indicators Research* **87**:481-493 Doi: 10.1007/s11205-007-9142-2.

- Healthy People. 2020. Determinants of Health. Available at <https://www.healthypeople.gov/2020/about/foundation-health-measures/Determinants-of-Health> (accessed February 28, 2023).
- Hediger K, Hund-Georgiadis M. 2017. Animal-assisted therapy in the view of staff members before and after implementation in a rehabilitation clinic. *Human-Animal Interaction Bulletin* **2**:61-73.
- Herron ME, Shofer FS, Reisner IR. 2009. Survey of the use and outcome of confrontational and non-confrontational training methods in client-owned dogs showing undesired behaviors. *Applied Animal Behaviour Science* **117**:47-54. Doi: 10.1016/j.applanim.2008.12.011.
- Hill EJ, Ferris M, Mårtinson V. 2003. Does it matter where you work? A comparison of how three work venues (traditional office, virtual office, and home office) influence aspects of work and personal/family life. *Journal of Vocational Behavior* **63**:220-241. Doi: 10.1016/S0001-8791(03)00042-3.
- Hladký A, Židková Z. 1999. Percepce pracovní zátěže. 39-42 in *Metody hodnocení psychosociální pracovní zátěže: metodická příručka*. Karolinum, Praha.
- Hoffman CL. 2021. The Experience of Teleworking with Dogs and Cats in the United States during COVID-19. *Animals* **11**:1-13. Doi: 10.3390/ani11020268.
- Hon AHY, Chan WWH, Lu L. 2013. Overcoming work-related stress and promoting employee creativity in hotel industry: The role of task feedback from supervisor. *International Journal of Hospitality Management* **33**:416-424.
- Huffman C. 2018. Pythagoras. The Metaphysics Research Lab. Available at <https://plato.stanford.edu/entries/pythagoras/> (accessed February 28, 2023).
- Hurst PJ, Hoon Hwang MJ, Dodson TB, Dillon JK. 2019. Children Have an Increased Risk of Periorbital Dog Bite Injuries. *Journal of Oral and Maxillofacial Surgery* **78**:91-100. Doi: 10.1016/j.joms.2019.08.021.
- Chloupková M. 2019. Top benefit je jen jeden!. Available at <https://cz.linkedin.com/pulse/top-benefit-je-jen-jeden-martina-chloupkov%C3%A1-wolfov%C3%A1> (accessed January 25, 2023).
- Christian H, Bauman A, Epping JN, Levine GN, McCormack G, Rhodes RE, Richards E, Rock M, Westgarth C. 2016. Encouraging Dog Walking for Health Promotion and Disease Prevention. *American Journal of Lifestyle Medicine* **12**:233-243. Doi: 10.1177/1559827616643686.

- Christian H, Wood L, Nathan A, Kawachi I, Houghton S, Martin K, McCune S. 2016. The association between dog walking, physical activity and owner's perceptions of safety: cross-sectional evidence from the US and Australia. *BMC Public Health* **16**. Doi: 10.1186/s12889-016-3659-8.
- Christian HE, Westgarth C, Bauman A, Richards EA, Rhodes RE, Evenson KR, Mayer JA, Thorpe RJ. 2013. Dog Ownership and Physical Activity: A Review of the Evidence. *Journal of Physical Activity and Health* **10**:750-759. Doi: 10.1123/jpah.10.5.750.
- Jones JL, Davis WD, Thomas CH. 2015. Is Competition Engaging? Examining the Interactive Effects of Goal Orientation and Competitive Work Environment on Engagement. *Human Resource Management* **56**:389-405. Doi: 10.1002/hrm.21773.
- Junça-Silva A, Almeida M, Gomes C. 2022. The Role of Dogs in the Relationship between Telework and Performance via Affect: A Moderated Moderated Mediation Analysis. *Animals* **12**. Doi: 10.3390/ani12131727.
- Junça-Silva A. 2022. Friends with Benefits: The Positive Consequences of Pet-Friendly Practices for Workers' Well-Being. *International Journal of Environmental Research and Public Health* **19**. Doi: 10.3390/ijerph19031069.
- Kanat-Maymon Y, Wolfson S, Cohen R, Roth G. 2020. The Benefits of Giving as well as Receiving Need Support in Human–Pet Relations. *Journal of Happiness Studies* **22**:1441-1457. Doi: 10.1007/s10902-020-00279-9.
- Kari P. 2018. Therapy dogs are the latest perk companies are using to soothe stressed-out workers. Available at <https://www.marketwatch.com/story/companies-across-america-are-using-therapy-dogs-to-soothe-stressed-out-workers-2018-06-25> (accessed January 25, 2023).
- Kazi DS. 2019. Who Is Rescuing Whom?. *Circulation: Cardiovascular Quality and Outcomes* **12**:1-4. Doi: 10.1161/CIRCOUTCOMES.119.005887.
- Kelemen TK, Matthews SH, Wan M (M), Zhang Y. 2020. The secret life of pets: The intersection of animals and organizational life. *Journal of Organizational Behavior* **41**:694-697. Doi: 10.1002/job.2465.
- King T, Marston LC, Bennett PC. 2011. Breeding dogs for beauty and behaviour: Why scientists need to do more to develop valid and reliable behaviour assessments for dogs kept as companions. *Applied Animal Behaviour Science* **137**:1-12. Doi: 10.1016/j.applanim.2011.11.016.
- Kline JA et al. 2020. Randomized Trial of Therapy Dogs Versus Deliberative Coloring (Art Therapy) to Reduce Stress in Emergency Medicine Providers. *Academic Emergency Medicine* **27**:266-275. Doi: 10.1111/acem.13939.

- Kobelt AJ, Hemsworth PH, Barnett JL, Coleman GJ. 2003. A survey of dog ownership in suburban Australia—conditions and behaviour problems. *Applied Animal Behaviour Science* **82**:137-148. Doi: 10.1016/S0168-1591(03)00062-5.
- Kocianová R. 2010. Zaměstnanecké výhody. 164-166in *Personální činnosti a metody personální práce*. Grada, Praha.
- Krittanawong C, Kumar A, Wang Z, Jneid H, Virani SS, Levine GN. 2020. Pet Ownership and Cardiovascular Health in the US General Population. *The American Journal of Cardiology* **125**:1158-1161. Doi: 10.1016/j.amjcard.2020.01.030.
- Kubíčková A, Patáková V. 2018. Nové trendy v oblasti zaměstnaneckých benefitů. Available at <https://www.praceamzda.cz/clanky/nove-trendy-v-oblasti-zamestnaneckych-benefitu> (accessed January 25, 2023).
- Kulísková O. 2001. Neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresem a somatoformní poruchy – etiologie, diagnostika a terapie. *Neurologie pro praxi*:138-143.
- Lagoon E. 2018. Breaking Dog Breed Stigmas. Available at <https://www.rspcaqlld.org.au/blog/fact-check/breaking-dog-breed-stigmas> (accessed January 25, 2023).
- Lambert K, Coe J, Niel L, Dewey C, Sargeant JM. 2015. A systematic review and meta-analysis of the proportion of dogs surrendered for dog-related and owner-related reasons. *Preventive Veterinary Medicine* **118**:148-160. Doi: 10.1016/j.prevetmed.2014.11.002.
- Lentino C, Visek AJ, McDonnell K, DiPietro L. 2012. Dog Walking Is Associated With a Favorable Risk Profile Independent of a Moderate to High Volume of Physical Activity. *Journal of Physical Activity and Health* **9**:414-420. Doi: 10.1123/jpah.9.3.414.
- Lindsay S, Thiyagarajah K. 2021. A Scoping Review of the Benefits and Challenges of Using Service Dogs for Finding and Maintaining Employment. *Journal of Occupational Rehabilitation* **32**:27-43. Doi: 10.1007/s10926-021-09980-9.
- Macháček I. 2010. Zaměstnanecké benefity: praktická pomůcka jejich daňového řešení. C.H. Beck, V Praze.
- Machová K, Součková M, Procházková R, Vaníčková Z, Mezian K. 2019. Canine-Assisted Therapy Improves Well-Being in Nurses. *International Journal of Environmental Research and Public Health* **16**. Doi: 10.3390/ijerph16193670.
- Mall.cz. 2023. O nás: O společnosti. Available at <https://www.mall.cz/o-nas> (accessed March 21, 2023).
- Mann S, Holdsworth L. 2003. The psychological impact of teleworking: stress, emotions and health. *New Technology, Work and Employment* **18**:196-211. Doi: 10.1111/1468-005X.00121.

- Marcus DA, Bernstein CD, Constantin JM, Kunkel FA, Breuer P, Hanlon RB. 2012. Animal-Assisted Therapy at an Outpatient Pain Management Clinic. *Pain Medicine* **13**:45-57. Doi: 10.1111/j.1526-4637.2011.01294.x.
- Mariti C, Papi F, Zilocchi M, Massoni E, Baragli P, Gazzano A. 2010. Dog appeal to people: does it depend on dog features?. *European Veterinary Behaviour Meeting*:55-60. ESVCE.
- McConnell AR, Brown CM, Shoda TM, Stayton LE, Martin CE. 2011. Friends with benefits: On the positive consequences of pet ownership. *Journal of Personality and Social Psychology* **101**:1239-1252. Doi: 10.1037/a0024506.
- McNicholas J, Collis GM. 2000. Dogs as catalysts for social interactions: Robustness of the effect. *British Journal of Psychology* **91**:61-70 Doi: 10.1348/000712600161673.
- Micháľová A, Fialkovičová M, Vrbanac Z. 2021. Acupuncture treatment for a dog with allergy - a case report. *Veterinarski arhiv* **91**:101-108. Available at <http://vetarhiv.vef.unizg.hr/papers/2021-91-1-11.pdf>.
- Moody Wendy J, King Robert, O'Rourke Suzanne. 2002. Attitudes of paediatric medical ward staff to a dog visitation programme. *Journal of Clinical Nursing* **11**:537-544. Doi: 10.1046/j.1365-2702.2002.00618.x.
- Morris DO. 2013. Allergen Avoidance. 78-84in *Veterinary Allergy*. John Wiley, Oxford, UK.
- MPSV. 2021, October 26. Zaměstnanci na home office jsou přinejmenším stejně výkonní jako v kanceláři. Práce z domova je na vzestupu. Available at <https://www.mpsv.cz/web/cz/-/zamestnanci-na-home-office-jsou-prinejmensim-stejne-vykonnii-jako-v-kancelari-prace-z-domova-je-na-vzestupu> (accessed March 21, 2023).
- Mrázová Š. 2022. PRŮZKUM: Oblíbené benefity startupistů? Home office, více dovolené a flexibilita. Akcie, telefon nebo pes v kanceláři už netáhnou. Available at <https://sj.news/pruzkum-pracovni-priority-cechu-home-office-vice-dovolene-flexibilita/> (accessed March 21, 2023).
- Nahm N, Lubin J, Lubin J, Bankwitz B, Castelaz MA, Chen X, Shackson J, Aggarwal M, Totten V. 2012. Therapy Dogs in the Emergency Department. *Western Journal of Emergency Medicine* **13**:363-365. Doi: 10.5811/westjem.2011.5.6574.
- Navarra K. 2020. Need a Morale Booster? Therapy Dogs Can Help. Available at <https://www.shrm.org/resourcesandtools/hr-topics/benefits/pages/need-a-morale-booster-therapy-dogs-can-help.aspx> (accessed March 21, 2023).
- Nestlé Purina. 2017. Pets at work – Survey Report. :1-8.
- Norling A-Y, Keeling L. 2010. Owning a Dog and Working: A Telephone Survey of Dog Owners and Employers in Sweden. *Anthrozoös* **23**:157-171. Doi: 10.2752/175303710X12682332910015.

- Norling A-Y. 2008. Hunden i kontorsmiljö – en beteendestudie: Dogs in the office environment – a behavioural study. :1-38.
- Nowicki CL, Franco N. 2022. Take Your Dog to Work...Every Day. *New Jersey Labor & Employment Law Quarterly* **44**:10-14.
- NZIP. 2022. Alergie na zvířecí srst. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR. Available at <https://www.nzip.cz/kategorie/116-alergie-na-zvireci-srst> (accessed June 22, 2022).
- Ohl F, van der Staay FJ. 2012. Animal welfare: At the interface between science and society. *The Veterinary Journal* **192**:13-19. Doi: 10.1016/j.tvjl.2011.05.019.
- OIE. 2022. Animal welfare: Introduction to the recommendations for animal welfare. *Terrestrial Animal Health Code*:1-4.
- Ott SA, Schalke E, von Gaertner AM, Hackbarth H. 2008. Is there a difference? Comparison of golden retrievers and dogs affected by breed-specific legislation regarding aggressive behavior. *Journal of Veterinary Behavior* **3**:134-140. Doi: 10.1016/j.jveb.2007.09.009.
- Parenti L, Foreman A, Meade BJ, Wirth O. 2013. A revised taxonomy of assistance animals. *Journal of Rehabilitation Research and Development* **50**:745-756. Doi: 10.1682/JRRD.2012.11.0216.
- Parslow RA, Jorm AF, Christensen H, Rodgers B, Jacomb P. 2005. Pet Ownership and Health in Older Adults: Findings from a Survey of 2,551 Community-Based Australians Aged 60–64. *Gerontology* **51**:40-47. Doi: 10.1159/000081433.
- Parslow RA, Jorm AF. 2003. Pet ownership and risk factors for cardiovascular disease: another look. *Medical Journal of Australia* **179**:466-468. Doi: 10.5694/j.1326-5377.2003.tb05649.x.
- Pet Partners. 2017. Pet Partners Animal-Assisted Workplace Well-being Program Receives Rave Reviews from Employees Across the Nation. *Annual Report*:4-5.
- Pet Partners. 2023. Dogs at Work: A guide to creating a pet-friendly workplace. :2-15.
- PetPartners. Available at <https://www.petpartners.com/dogsatwork> (accessed June 22, 2022).
- Pinto A, De Santis M, Moretti C, Farina L, Ravarotto L. 2017. Medical practitioners' attitudes towards animal assisted interventions. An Italian survey. *Complementary Therapies in Medicine* **33**:20-26. Doi: 10.1016/j.ctim.2017.04.007.

- Pluijm SMF, Smit JH, Tromp EAM, Stel VS, Deeg DJH, Bouter LM, Lips P. 2006. A risk profile for identifying community-dwelling elderly with a high risk of recurrent falling: results of a 3-year prospective study. *Osteoporosis International* **17**:417-425. Doi: 10.1007/s00198-005-0002-0.
- Poestges A, Gresser U, Maria Richartz B. 2016. The Impact of a Pet, in This Case a Dog, on Physical Activity, Independence, Social Contacts, Health and Quality of Life of Elderly People. *Advances in Aging Research* **5**:83-95 Doi: 10.4236/aar.2016.54009.
- Polák J, Rádlová S, Janovcová M, Flegr J, Landová E, Frynta D. 2019. Scary and nasty beasts: Self-reported fear and disgust of common phobic animals. *British Journal of Psychology* **111**:297-321 Doi: 10.1111/bjop.12409.
- Prague Morning. 2022. Czechs Want to Bring Their Dogs to Work. More and More Offices are Letting Them. Available at <https://www.praguemorning.cz/czechs-want-to-bring-their-dogs-to-work-more-and-more-offices-are-letting-them/> (accessed June 22, 2022).
- Praško J, Prašková H, Prašková J. 2008. Specifické fobie. Portál, Praha.
- Pruskowski KA, Gurney JM, Cancio LC. 2019. Impact of the implementation of a therapy dog program on burn center patients and staff. *Burns* **46**:293-297. Doi: 10.1016/j.burns.2019.11.024
- PSI. 2022. Take Your Dog To Work Day® History & FAQs. Available at <https://www.petsit.com/take-your-dog-to-work-day-history> (accessed June 22, 2022).
- Quaile S. 2013. "The black dog that worries you at home": The Black Dog Motif in Modern English Folklore and Literary Culture. *The Great Lakes Journal of Undergraduate History* **1**:37-61.
- Quinn M, Castro A, Kopari NM. 2020. 563 Therapy Dog Visits in a Burn Unit: The Positive Effects on Patients and Staff. *Journal of Burn Care & Research* **41**:122-123. Doi: 10.1093/jbcr/iraa024.191.
- Roberts L, Janovy Jr. J. 2008. Parasites of domestic and wild animals. 25-26in *Foundations of Parasitology*. 8 edition. McGraw-Hill.
- Robinson RA, Pugh RN. 2002. Dogs, zoonoses and immunosuppression. *Journal of the Royal Society for the Promotion of Health* **122**:95-98. Doi: 10.1177/146642400212200210.
- Rothschild J, Maroney P, Hitch D. 2019. Evaluating the Benefits and Challenges of Owning a Pet Dog at a Residential Psychiatric Rehabilitation Facility From the Perspective of Staff and Clients. *Occupational Therapy in Mental Health* **35**:92-107. Doi: 10.1080/0164212X.2018.1510799.
- Sadoul B, Geffroy B. 2019. Measuring cortisol, the major stress hormone in fishes. *Journal of Fish Biology* **94**:540-555. Doi: 10.1111/jfb.13904.

- Sartore-Baldwin ML, Baker J, Schwab L, Mahar MT, Das B. 2019. Shelter dogs, university employees, and lunchtime walks: A pilot study. *Work* **64**:487-493. Doi: 10.3233/WOR-193010.
- Seattle DogSpot. 2015. Amazon: Dog friendly Seattle's dog friendliest company. Available at <https://www.seattledogspot.com/amazon-dog-friendly-seattles-dog-friendliest-company/> (accessed June 22, 2022).
- Sehr JA, Eisele-Hlubocky L, Junker R, Johns E, Birk D, Gaehle K. 2013. Family Pet Visitation. *AJN, American Journal of Nursing* **113**:54-59. Doi: 10.1097/01.NAJ.0000438869.75401.21.
- Serpell JA, Coppinger R, Fine AH, Peralta JM. 2010. Welfare considerations in therapy and assistance animals. 481-503in *Handbook on Animal-Assisted Therapy*. Elsevier.
- Shoot B. 2018. 10 Pet-Friendly Companies Where It's Always Take Your Dog to Work Day. Available at <https://fortune.com/2018/06/22/take-your-dog-to-work-day-pet-friendly-companies/> (accessed June 22, 2022).
- Schooley S. 2022. Pets in the Workplace: Is It a Good or Bad Idea?. Available at <https://www.business.com/articles/pets-in-the-workplace-is-it-a-good-or-bad-idea/> (accessed June 22, 2022).
- Schweitzer A. 1993. Problémy etiky ve vzestupném vývoji lidského myšlení. 35-36in *Nauka úcty k životu*. DharmaGaia, Praha.
- Singer P. 2001. Člověk vládce tvorstva. 195in *Osvobození zvířat*. Práh, Praha.
- Spady TC, Ostrander EA. 2008. Canine Behavioral Genetics: Pointing Out the Phenotypes and Herding up the Genes. *The American Journal of Human Genetics* **82**:10-18. Doi: 10.1016/j.ajhg.2007.12.001.
- Spencer S, Decuyper E, Aerts S, De Tavernier J. 2006. History and Ethics of Keeping Pets: Comparison with Farm Animals. *Journal of Agricultural and Environmental Ethics* **19**:17-25. Doi: 10.1007/s10806-005-4379-8.
- Spike A. 2019. Integrating Animal-Assisted Therapy into Self-Care Support for Medical Professionals Who Care for Critically Ill Children and Their Families. *ACLP Bulletin* **4**:41-44.
- Sportisimo s.r.o. 2023. O společnosti: Základní informace. Available at <https://www.sportisimo.cz/o-spolecnosti/> (accessed March 21, 2023).
- Státní zdravotní ústav. 2023. Pohybová aktivita: Podpora zdraví. Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, Praha. Available at <https://www.nzip.cz/clanek/350-pohybova-aktivita> (accessed March 21, 2023).

- Stern J, Pier J, Litonjua AA. 2020. Asthma epidemiology and risk factors. *Seminars in Immunopathology* **42**:5-15. Doi: 10.1007/s00281-020-00785-1.
- Stone HR, McGreevy PD, Starling MJ, Forkman B, Ambrósio CE. 2016. Associations between Domestic-Dog Morphology and Behaviour Scores in the Dog Mentality Assessment. *PLOS ONE* **11**:1-14. Doi: 10.1371/journal.pone.0149403.
- Svoboda HJ, Hoffman CL. 2015. Investigating the role of coat colour, age, sex, and breed on outcomes for dogs at two animal shelters in the United States. *Animal Welfare* **24**:497-506. Doi: 10.7120/09627286.24.4.497.
- Svoboda K. 1962. Pythagorás a starší pythagorovci. 39in *Zlomky předsokratovských myslitelů*. 2nd edition. Nakladatelství Československé akademie věd, Praha.
- SZÚ. 2017. Studie Zdraví dětí 2016. Available at <http://www.szu.cz/publikace/zdravi-deti?highlightWords=alergie> (accessed March 21, 2023).
- Šrenková A. 2021. Jak často koupat psa, jak koupat kočku?. Available at <https://www.uveterinarky.cz/jak-casto-koupat-psa-jak-koupat-kocku/> (accessed March 21, 2023).
- Templer DI, Arikawa H. 2011. The Pet Attitude Scale. 335-359in *The Psychology of the Human-Animal Bond*. Springer New York, New York, NY. Doi: 10.1007/978-1-4419-9761-6_20.
- Perrine RM, Wells M. 2006. Labradors to Persians: Perceptions of pets in the workplace. *Anthrozoös* **19**:65-78. Doi: 10.2752/089279306785593928.
- The Animal Legal Defense Fund. 2020. There are no “bad dogs”: Dog breeds commonly associated with dogfighting are often deemed “dangerous”. Available at <https://aldf.org/article/there-are-no-bad-dogs/> (accessed June 22, 2022).
- The Kennel Club. 2022. Dogs in workplace: Preparing to make your business ‘Open for Dogs’. Available at <https://www.thekennelclub.org.uk/getting-a-dog/caring-for-your-new-puppy/dogs-in-workplace/> (accessed June 22, 2022).
- Toohey AM, McCormack GR, Doyle-Baker PK, Adams CL, Rock MJ. 2013. Dog-walking and sense of community in neighborhoods: Implications for promoting regular physical activity in adults 50 years and older. *Health & Place* **22**:75-81. Doi: 10.1016/j.healthplace.2013.03.007.
- USC. 2020. The Benefits of Bringing Pets to Work. Available at <https://appliedpsychologydegree.usc.edu/blog/the-benefits-of-bringing-pets-to-work/> (accessed June 22, 2022).
- VetVill. 2022. Jak pečovat o stst a kůži. Available at <http://www.vetvill.cz/cs/m-34-jak-pecovat-o-srst-a-kuzi> (accessed June 22, 2022).

- Vink LM, Dijkstra A, Epstude K. 2019. A Longitudinal Study of Decision Making in the Process of Acquiring a Dog. *Anthrozoös* **32**:489-501. Doi: 10.1080/08927936.2019.1621520.
- Violin MA. 1990. Pythagoras- The First Animal Rights Philosopher. *Between the Species: An Online Journal for the Study of Philosophy and Animals* **6**:122-127. Doi: 10.15368/bts.1990v6n3.6.
- von Bergen CW, Bressler MS. 2015. Employee's Best Friends and Other Animals in the Workplace. *Employee Relations Law Journal* **1**:4-34.
- von Bergen CW, Bressler MS. 2017. Animals in the workplace: Employer rights and responsibilities. *Global journal of Business disciplines* **1**:87-110.
- Voslarova E, Zak J, Vecerek V, Bedanova I. 2018. Coat Color of Shelter Dogs and Its Role in Dog Adoption. *Society & Animals* **27**:25-35. Doi: 10.1163/15685306-12341491.
- Vredegoor DW, Willemse T, Chapman MD, Heederik DJJ, Krop EJM. 2012. Can f 1 levels in hair and homes of different dog breeds: Lack of evidence to describe any dog breed as hypoallergenic. *Journal of Allergy and Clinical Immunology* **130**:904-909.e7. Doi: 10.1016/j.jaci.2012.05.013.
- Wagner C, Lang UE, Hediger K. 2019. "There Is a Cat on Our Ward": Inpatient and Staff Member Attitudes toward and Experiences with Cats in a Psychiatric Ward. *International Journal of Environmental Research and Public Health* **16**:1-10. Doi: 10.3390/ijerph16173108.
- Wagner E, Pina e Cunha M. 2021. Dogs at the Workplace: A Multiple Case Study. *Animals* **11**:1-20. Doi: 10.3390/ani11010089.
- Webster J. 2008. The Five Freedoms and Provisions. 12-14in *Animal Welfare: Limping Towards Eden: A Practical Approach to Redressing the Problem of Our Dominion Over the Animals*. Blackwell Publishing, Oxford, UK.
- Wegienka G, Zoratti E, Johnson CC. 2015. The Role of the Early-Life Environment in the Development of Allergic Disease. *Immunology and Allergy Clinics of North America* **35**:1-17. Doi: 10.1016/j.iac.2014.09.002.
- Weinert C, Maier C, Laumer S. 2015. Why are teleworkers stressed? An empirical analysis of the causes of telework-enabled stress." *Association for Information Systems AIS Electronic Library (AISeL): Wirtschaftsinformatik Proceedings 2015.*:1407-1421.
- Weiss E, Miller K, Mohan-Gibbons H, Vela C. 2012. Why Did You Choose This Pet?: Adopters and Pet Selection Preferences in Five Animal Shelters in the United States. *Animals* **2**:144-159. Doi: 10.3390/ani2020144.
- Wells DL. 2004. The facilitation of social interactions by domestic dogs. *Anthrozoös* **17**:340-352. Doi: 10.2752/089279304785643203.

- Wells M, Perrine R. 2001. Critters in the cube farm: Perceived psychological and organizational effects of pets in the workplace. *Journal of Occupational Health Psychology* **6**:81-87. Doi: 10.1037/1076-8998.6.1.81.
- Wells M, Perrine R. 2001b. Pets go to College: The Influence of Pets on Students' Perceptions of Faculty and Their Offices. *Anthrozoös* **14**:161-168 Doi: 10.2752/089279301786999472.
- Westgarth C, Christley RM, Jewell C, German AJ, Boddy LM, Christian HE. 2019. Dog owners are more likely to meet physical activity guidelines than people without a dog: An investigation of the association between dog ownership and physical activity levels in a UK community. *Scientific Reports* **9**:1-10. Doi: 10.1038/s41598-019-41254-6.
- Westgarth C, Knuiman M, Christian HE. 2016. Understanding how dogs encourage and motivate walking: cross-sectional findings from RESIDE. *BMC Public Health* **16**:1-12. Doi: 10.1186/s12889-016-3660-2.
- White MP, Elliott LR, Wheeler BW, Fleming LE. 2018. Neighbourhood greenspace is related to physical activity in England, but only for dog owners. *Landscape and Urban Planning* **174**:18-23. Doi: 10.1016/j.landurbplan.2018.01.004.
- WHO. 2020. Zoonoses. Available at <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/zoonoses> (accessed June 22, 2022).
- Wilkin CL, Fairlie P, Ezzedeen SR. 2016. Who let the dogs in? A look at pet-friendly workplaces. *International Journal of Workplace Health Management* **9**:96-109. Doi: 10.1108/IJWHM-04-2015-0021.
- Willmott H, Greenheld N, Goddard R. 2012. Beware of the dog? An observational study of dog-related musculoskeletal injury in the UK. *Accident Analysis & Prevention* **46**:52-54. Doi: 10.1016/j.aap.2011.10.004.
- Wood L, Martin K, Christian H, Nathan A, Lauritsen C, Houghton S, Kawachi I, McCune S, Uchino BN. 2015. The Pet Factor - Companion Animals as a Conduit for Getting to Know People, Friendship Formation and Social Support. *PLOS ONE* **10**:1-17. Doi: 10.1371/journal.pone.0122085.
- Yordy M, Brandon A, Harmon L. 2020. Animal-assisted therapy. *Nursing Management* **51**:24-30. Doi: 10.1097/01.NUMA.0000657248.63754.fc.
- Young HR, Glerum DR, Wang W, Joseph DL. 2018. Who are the most engaged at work? A meta-analysis of personality and employee engagement. *Journal of Organizational Behavior* **39**:1330-1346. Doi: 10.1002/job.2303.
- Zijlema WL et al. 2019. Dog ownership, the natural outdoor environment and health: a cross-sectional study. *BMJ Open* **9**:1-10. Doi: 10.1136/bmjopen-2018-023000.

Zilcha-Mano S, Mikulincer M, Shaver PR. 2012. Pets as safe havens and secure bases: The moderating role of pet attachment orientations. *Journal of Research in Personality* **46**:571-580. Doi: 10.1016/j.jrp.2012.06.005.

Židková Z. 2013. Metody: Meisterův dotazník. Available at <https://zdenka-zidkova-psvz.webnode.cz/metody/> (accessed June 22, 2022).

9 Seznam použitých zkratek a symbolů

AAI	Animal – Assisted Intervention (Intervence za pomoci zvířat)
AAWW	Animal – Assisted Workplace Well – being (Zdraví na pracovišti s podporou zvířat)
apod.	a tak podobně
atd.	a tak dále
BSL	legislativa specifická pro plemeno
č.	číslo
Dog	zaměstnanci pracující za přítomnosti psa
DOG	zaměstnanci, kteří přivedli do zaměstnání svého psa
My Dog	zaměstnanci pracující za přítomnosti svého psa
např.	například
No Dog	zaměstnanci pracující bez přítomnosti psa
NODOG	zaměstnanci, kteří nechali psa doma
NOPET	zaměstnanci nevlastnící psa
pozn.	poznámka
př. n. l.	před naším letopočtem
tj.	to jest
tzv.	tak zvaně
VHS	vlastní hodnocení pociťovaného stresu

10 Seznam obrázků

Obrázek 1: Četnost firemních benefitů (Mrázová 2022)	14
Obrázek 2: Hodnoty vnímaného stresu (VHS) – DOG, NODOG a NOPET. Vyšší hodnoty značí vyšší úroveň stresu. .... Čas 1 (7.30 – 8.30); Čas 2 (10.30-11.30); Čas 3 (13.30-14.30); Čas 4 (16.00-17.00). (Barker et al. 2012).....	16
Obrázek 3: Korelace mezi průměrným skóre strachu a znechucení u testovaných zvířat ($r = .72$; $p < 0,0001$); Dog (pes) skóre: fear rating (strach) – 2,25; disgust rating (znechucení) – 1,20 (Polák et al. 2019)	21

11 Seznam tabulek

Tabulka 1: Ponechání psa doma – výhody a nevýhody dle majitelů psa (Norling & Keeling 2010).....	16
Tabulka 2: Výhody přítomnosti psa v zaměstnání z pohledu zaměstnavatelů (Hall et al. 2017)	18
Tabulka 3: Nevýhody přítomnosti psa v zaměstnání z pohledu zaměstnavatelů (Norling & Keeling 2010)	19
Tabulka 4: Pět svobod (Ohl & van der Staay 2012)	26
Tabulka 5: Znění otázek a odpovídající zatěžující oblast (Židková 2013).....	31
Tabulka 6: Individuální klasifikace prožívání zátěže u jednotlivce dle hrubého skóru (Hladký & Židková 1999).....	32
Tabulka 7: Odpovědi zaměstnanců skupin My Dog, Dog a No Dog (vlastní zpracování); Pozn.: otázka č. 1 – Časová tíseň; otázka č. 2 – Malé uspokojení; otázka č. 3 – Vysoká odpovědnost; otázka č. 4 – Otupující práce; otázka č. 5 – Problémy a konflikty; otázka č. 6 – Monotonie; otázka č. 7 – Nervozita; otázka č. 8 – Přesycení; otázka č. 9 – Únava; otázka č. 10 – Dlouhodobá únosnost	34
Tabulka 8: Porovnání psychické zátěže mezi skupinami (vlastní zpracování).....	35
Tabulka 9: Příklady „komplikačí“ vyjádřené respondenty ve skupině My Dog a Dog (vlastní zpracování).....	37
Tabulka 10: Souhrnné vyhodnocení četnosti a statistické vyhodnocení první hypotézy (vlastní zpracování).....	38
Tabulka 11: Vyhodnocení četnosti a statistické vyhodnocení otázek k první hypotéze (vlastní zpracování).....	39
Tabulka 12: Souhrnné vyhodnocení četnosti a statistické vyhodnocení druhé hypotézy (vlastní zpracování).....	40
Tabulka 13: Vyhodnocení četnosti a statistické vyhodnocení otázek ke druhé hypotéze (vlastní zpracování).....	41
Tabulka 14: Vyhodnocení četnosti a statistické vyhodnocení třetí hypotézy (vlastní zpracování).....	42
Tabulka 15: Přehled odpovědí respondentů ve skupině My Dog, Dog a No Dog (vlastní zpracování); Pozn.: otázka č. 1 – Časová tíseň; otázka č. 2 – Malé uspokojení; otázka č. 3 – Vysoká odpovědnost; otázka č. 4 – Otupující práce; otázka č. 5 – Problémy a konflikty; otázka č. 6 – Monotonie; otázka č. 7 – Nervozita; otázka č. 8 – Přesycení; otázka č. 9 – Únava; otázka č. 10 – Dlouhodobá únosnost	44
Tabulka 16: Hodnocení psychické zátěže skupiny zaměstnanců pracujících za přítomnosti svého psa (vlastní zpracování)	45
Tabulka 17: Přehled odpovědí respondentů ve skupině My Dog, Dog a No Dog (vlastní zpracování); Pozn.: otázka č. 1 – Časová tíseň; otázka č. 2 – Malé uspokojení; otázka č. 3 – Vysoká odpovědnost; otázka č. 4 – Otupující práce; otázka č. 5 – Problémy a konflikty; otázka č. 6 – Monotonie; otázka č. 7 – Nervozita; otázka č. 8 – Přesycení; otázka č. 9 – Únava; otázka č. 10 – Dlouhodobá únosnost	47
Tabulka 18: Hodnocení psychické zátěže (vlastní zpracování).....	48

12 Samostatné přílohy

Dotazník – Přítomnost psa v zaměstnání a jeho vliv na majitele a ostatní zaměstnance

Přítomnost psa v zaměstnání a jeho vliv na majitele a ostatní zaměstnance
Demografické údaje
1. Uvedte prosím Vaše pohlaví. Žena/muž
2. Uvedte prosím, kolik je Vám let.
3. Jak se jmenuje společnost, ve které jste zaměstnán/a?
4. Kolik zaměstnanců (včetně Vás) je maximálně přítomno v jedné kanceláři? Jen já/ dva zaměstnanci / tři zaměstnanci / čtyři zaměstnanci / více zaměstnanců
5. Kolik hodin týdně trávíte v kanceláři?
6. Pracujete v kanceláři, ve které se vyskytuje pes? Ano, pes je můj /ne/ ano pracuji, ale pes není můj

Dotazník pro zaměstnance bez psa v zaměstnání
1. Zaškrtněte prosím odpověď, která nejvíce vystihuje Vaše pocity při práci.
a) Při práci mívám často pocit časového tlaku. Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
b) Práce mě neuspokojuje, chodím do ní nerad/a. Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
c) Práce mě velmi psychicky zatěžuje pro vysokou zodpovědnost, spojenou se závažnými důsledky. Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
d) Práce je málo zajímavá, duševně je spíše otupující. Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
e) V práci mám časté konflikty a problémy, od nichž se nemohu odpoutat ani poskončení pracovní doby. Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
f) Při práci udržuji jen s námahou pozornost, protože se po dlouhou dobu nic nového neděje. Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
g) Práce je psychicky tak náročná, že po několika hodinách cítím nervozitu arozechvělost. Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
h) Po několika hodinách mám práce natolik dost, že bych chtěl/a dělat něco jiného. Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
ch) Práce je psychicky tak náročná, že po několika hodinách cítím únavu a ochablost. Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
i) Práce je psychicky tak náročná, že ji nelze dělat po léta se stejnou výkonností. Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
2. Je podle Vás obecně přítomnost psa v zaměstnání spojena s komplikacemi, jako jsou například: alergie, strach, fobie, poškození osobních/firemních věcí apod.? Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
3. Je podle Vás obecně přítomnost psa v zaměstnání spojena s výhodami pro zaměstnance, jako je např.: lepší nálada, radost, pozitivnější vztahy mezi kolegy, lepší komunikace mezi zaměstnanci, uvolněnější atmosféra pracovního prostředí apod.? Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne

Dotazník pro zaměstnance pracujících v přítomnosti svého psa

1. Zaškrtněte prosím odpověď, která nejvíce vystihuje Vaše pocity při práci.
  - a) Při práci mívám často pocit časového tlaku.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - b) Práce mě neuspokojuje, chodím do ní nerad/a.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - c) Práce mě velmi psychicky zatěžuje pro vysokou zodpovědnost, spojenou se závažnými důsledky.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - d) Práce je málo zajímavá, duševně je spíše otupující.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - e) V práci mám časté konflikty a problémy, od nichž se nemohu odpoutat ani poskončení pracovní doby.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - f) Při práci udržuji jen s námahou pozornost, protože se po dlouhou dobu nic nového neděje.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - g) Práce je psychicky tak náročná, že po několika hodinách cítím nervozitu a rozdechlost.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - h) Po několika hodinách mám práce natolik dost, že bych chtěl/a dělat něco jiného.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - ch) Práce je psychicky tak náročná, že po několika hodinách cítím únavu a ochablost.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - i) Práce je psychicky tak náročná, že ji nelze dělat po léta se stejnou výkonností.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
2. Jaké je pohlaví Vašeho psa?
Pes/řena
3. Jaké je plemeno Vašeho psa?
4. Jaký je věk Vašeho psa? (Uveďte prosím v měsících)
5. Je váš pes klidný, vycvachovaný, bezproblémový?
Ano/spíše ano/nevím /spíše ne/ne
6. Jaký je maximální počet psů v jedné kanceláři v jeden pracovní den?
Jeden/dva/tři/ čtyři/ více
7. Domníváte se, že Váš přítomný pes uvolňuje celkovou atmosféru pracovního prostředí a usnadňuje komunikaci s kolegy?
Ano/spíše ano /nevím /spíše ne/ne
8. Souhlasíte s výrokem: "Na pracovišti nejsem svým psem rušen/a mohu se soustředit na práci."
Ano/spíše ano/nevím /spíše ne/ne
9. Domníváte se, že díky svému psovi na Vašem pracovišti se cítíte méně vystresovaný/á?
Ano/spíše ano/nevím /spíše ne/ne
10. Domníváte se, že díky svému psovi na Vašem pracovišti se cítíte méně podrážděný/á, naštvaný/á?
Ano/spíše ano/nevím /spíše ne/ne
11. Domníváte se, že díky svému psovi na Vašem pracovišti máte lepší náladu?
Ano/spíše ano/nevím /spíše ne/ne
12. Uveďte prosím, jaké jiné výhody se domníváte, že Váš pes na Vašem pracovišti nabízí (např. odpočinek, fyzická aktivita, radost, ...)?
13. Zaškrtněte prosím, o kterých z následujících komplikací si myslíte, že mohou být problematické pro ostatní zaměstnance pracujících v přítomnosti psa (možnost víceodpovědí):
Alergie/strach/fobie/poškození osobních věcí /firemních věcí /není spojen s žádnou komplikací/
jiné-možnost komentáře
14. Níže můžete vyjádřit vlastní zkušenost týkající se přítomnosti psa v zaměstnání.

Dotazník pro ostatní zaměstnance pracujících za přítomnosti psa

1. Zaškrtněte prosím odpověď, která nejvíce vystihuje Vaše pocity při práci.
  - a) Při práci mívám často pocit časového tlaku.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - b) Práce mě neuspokojuje, chodím do ní nerad/a.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - c) Práce mě velmi psychicky zatěžuje pro vysokou zodpovědnost, spojenou se závažnými důsledky.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - d) Práce je málo zajímavá, duševně je spíše otupující.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - e) V práci mám časté konflikty a problémy, od nichž se nemohu odpoutat ani poskončení pracovní doby.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - f) Při práci udržuji jen s námahou pozornost, protože se po dlouhou dobu nic nového neděje.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - g) Práce je psychicky tak náročná, že po několika hodinách cítím nervozitu a rozčechlost.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - h) Po několika hodinách mám práce natolik dost, že bych chtěl/a dělat něco jiného.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - ch) Práce je psychicky tak náročná, že po několika hodinách cítím únavu a ochablost.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
  - i) Práce je psychicky tak náročná, že ji nelze dělat po léta se stejnou výkonností.
Ano/spíše ano/nevím/spíše ne/ne
2. Máte rád/a psy?
Ano/ne
3. Je pes Vašeho kolegy klidný, vychovaný, bezproblémový?
Ano/spíše ano/nevím /spíše ne/ne
4. Domníváte se, že přítomný pes v zaměstnání uvolňuje celkovou atmosféru pracovního prostředí a usnadňuje komunikaci s kolegy?
Ano/spíše ano/nevím /spíše ne/ne
5. Při výkonu v zaměstnání nejsem psem svého kolegy rušen/a a mohu se soustředit na práci.
Ano/spíše ano/nevím /spíše ne/ne
6. Domníváte se, že díky psovi na Vašem pracovišti se cítíte méně vystresovaný/á?
Ano/spíše ano/nevím /spíše ne/ne
7. Domníváte se, že díky psovi na Vašem pracovišti se cítíte méně podrážděný/á, naštvaný/á?
Ano/spíše ano/nevím /spíše ne/ne
8. Domníváte se, že díky psovi na Vašem pracovišti máte lepší náladu?
Ano/spíše ano/nevím /spíše ne/ne
9. Uveďte prosím, jaké jiné výhody se domníváte, že pes na Vašem pracovišti nabízí (např. odpočinek, fyzická aktivita, radost, ...)?
10. Zaškrtněte prosím, o kterých následujících komplikacích si myslíte, že mohou být problematické pro ostatní zaměstnance pracujících v přítomnosti psa (možnost víceodpovědí):
Alergie/ strach/fobie/poškození osobních/firemních věcí / psí chlupy/ nenísipojen s žádnou komplikací/ jiné (možnost doplnění)
11. Níže můžete vyjádřit vlastní zkušenost týkající se přítomnosti psa v zaměstnání.

Seznam firem oslovené skrze email

Mall.cz	Pet Heores z.s.	NextPage Media s.r.o.
Vímvíc.cz, s.r.o.	Úřad Česká Kamenice	Publicis Groupe
MM marketing CZ, s.r.o.	Betonbau s.r.o.	MirandaMedia Group s.r.o.
Miton CZ, s.r.o.	ProSpanek a.s.	Syscom Software spol. s.r.o.
Vivantis a.s.	P&P Media s.r.o.	Capacita s.r.o.
Lobey Laboratories s.r.o.	Vuch s.r.o.	Člověk v tísni, o.p.s.
Digital Solutions s.r.o.	KNOWLIMITS Group a.s.	In IUSTITIA, o.p.s.
eBRÁNA s.r.o.	Vision software s.r.o.	Loxia a.s.
Car Detailer	Logmax s.r.o.	Havelková & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.
SentiSquare s.r.o.	Kasea CZ s.r.o.	VSHosting s.r.o.
Czech Promotion group, s.r.o.	ROLINE INTERNATIONALE SPEDITION s.r.o.	Viable One s.r.o.
Charita Česká republika	VIS Plzeň s.r.o.	HAIFA DESIGN, a.s.
Colonnade Insurance S.A.	Gumdrop s.r.o.	Vendavo CZ s.r.o.
bikero.cz s.r.o.	Slevomat.cz, s.r.o.	Předvýběr.cz s.r.o.
CSmap s.r.o.	Zaslat s.r.o.	Grada Publishing, a.s. (Nakladatelství Grada)
DDB Prague a.s.	VAFO PRAHA, s.r.o.	Freelo Bay s.r.o.
Alza.cz, a.s	Sportisimo s.r.o.	Edgy.digital s.r.o.
www.scio.cz,s.r.o. (Scio.cz)	PeoplePath s.r.o.	Fragile media s.r.o.
Direct pojišťovna, a.s.	PetCenter CZ s.r.o.	Krmiva u Toma s.r.o.
CBS Nakladatelství s.r.o.	BONAMI.CZ, a.s.	Heureka Group a.s
Penta Real Estate, s.r.o.	Škoda auto a.s.	Visibility digital s.r.o.
Pilulka Lékárny a.s.	Grafton Recruitment s.r.o.	ČEZ a.s.
AURES Holdings, a.s. (AAA Auto)	Blixcon s.r.o.	Nexter Company s.r.o. (Reas.cz)
Czc.cz s.r.o.	Inspigroup s.r.o. (Glami.cz)	OK Garden s.r.o.
Kasten spol. s.r.o.	mBlue Czech s.r.o.	Hill's Pet Nutrition s.r.o.
Česká produkční s.r.o. & Česká produkční Social Media s.r.o	Topadroit, a.s. (Venira)	Klikpojisteni.cz, s.r.o.
GRIZZLY, spol. s r.o.	Rixo a.s.	Frontman s.r.o.
RAMMSTA s.r.o.	TSR Czech Republic, s. r. o.	AC Jobs s.r.o.
Easy Software s.r.o.	eMan a.s.	Česká pošta, s.p.
Info pro lékaře a.s.	RELIGIS s.r.o.	INDEX NOSLUŠ, s.r.o.
Next Generation Luxury s.r.o.	TPF group s.r.o.	OGResearch, s.r.o.
LUX Czech s.r.o.	Gi GIT Consult Czech s.r.o.	ProfesKontakt, s.r.o.

eVisions Advertising s.r.o.	Gi Group Czech Republic, s.r.o.	KOTELNA 55, s.r.o.
NOVARES CZ Janovice, s.r.o.	Premium Materials s.r.o.	Broker Trust, a.s.
Dactyl Group s.r.o.	Impact Hub	BlueGhost.cz, s.r.o.
Beresnev s.r.o.	GeoTec-GS, a.s.	INSPIRE CZ, s.r.o.
Guru marketing s.r.o.	Sinch s.r.o.	Timone Management s.r.o.
BOOTIQ s.r.o.	MEDIA FACTORY Czech Republic a.s.	Resulmatic
PG group a.s.	NOARK Electric Europe s.r.o.	ALVAO s.r.o.
InQool a.s.	ASBIS CZ, spol. s r.o.	BP LUMEN s.r.o.
Tesena s.r.o.	DEVIRE s.r.o.	Cleverlance Enterprise Solutions s.r.o.
Digital First Marketing Group s.r.o.	Prušák Group s.r.o.	Wallace Myers Czech Republic s.r.o.
UlovDomov.cz s.r.o.	CEE Logistics a.s.	Abuco ICT s.r.o.
Nadace Partnerství	Instinct Agency s.r.o.	Jobs Contact Consulting, s.r.o.
PORR a.s.	ACMARK s.r.o.	Sprinx Systems, a.s.
Riano Europe s.r.o.	NOTIX s.r.o.	Digitoo s.r.o.
WEIDO CZ s.r.o.	Axial Personnel Agency, s.r.o.	Nadace Krása pomoci
FILIPES MEDIA s.r.o.	Aspira Recruitment s.r.o.	SENCO Příbram spol. s r.o.
Trenkwalder a.s	Nadace Via	Clever Properties s.r.o.
SMS finance, a.s.	Hřiště 8D s.r.o.	ÚAMK, a.s.
OFFICEO s.r.o.	Namche Stores s.r.o.	S4-stavební, s.r.o.
SKY SELECT INT., s.r.o.	Compass Group Czech Republic s.r.o.	Apolo77 s.r.o.
Talentinno s.r.o	AFRY CZ s.r.o.	CCC Czech s.r.o.
Nethost s.r.o.	De Vries Group, a.s	OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z.s.
Frank Bold, s.r.o.	POHL cz, a.s	HAIFA DESIGN, a.s.
CZ.NIC,z.s.p.o.	Latus pro rodinu o.p.s.	Platební instituce Roger a.s.

Seznam firem, které se průzkumu zúčastnily

Firmy, které se průzkumu zúčastnily (souhlasili se zasláním dotazníku, přeposlali jiné firmě, zaměstnanci z firmy odpověděli na dotazník na sociálních sítích)		
NOTIX s.r.o.	Direct People, s.r.o.	Havelková & Partners, advokátní kancelář s.r.o.
Alza.cz a.s.	eBRÁNA s.r.o.	In IUSTITIA, o.p.s.,
Loxia a.s.	Edgy.digital s.r.o.	KNOWLIMITS Group a.s
CSmap s.r.o.	Fragile media s.r.o.	Klikpojisteni.cz, s.r.o.
Czech Promotion group, s.r.o.	Freelo Bay s.r.o.	LOGMAX, s.r.o
DDB, a.s.	Frontman s.r.o.	Internet Mall, a.s. (Mall.cz)
Digital First Marketing Group s.r.o.	HAIFA DESIGN, a.s.	Nadace Krása pomoci
Nethost s.r.o.	Ministerstvo vnitra ČR	P&P Media s. r. o.
OK GARDEN s.r.o.	Axial Personnel Agency, s.r.o	Zaslat s r.o.
CEE Logistics a.s.	PG group a.s.	Etnetera a.s.
Pilulka Lékárny a.s.	Slevomat.cz, s.r.o.	CZC.cz s.r.o.
SentiSquare s.r.o.	Sportisimo s.r.o.	Česká zemědělská univerzita v Praze
SYSCOM SOFTWARE spol. s.r.o.	OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z.s.	bikero.cz s.r.o
Trenkwalder a.s.	VAFO PRAHA s.r.o.	Markant Česko, s.r.o.
Viable One s.r.o	Vivantis, a.s.	GRADA PUBLISHING, a.s. (Nakladatelství Grada)
S4-Stavební, s.r.o.	VSHosting s.r.o.	Bydlení bez starosti s.r.o.
Jagello 2000, z.s.	ATS	INTEGRA, a.s.
ADP a.s.	AMI Communications, spol. s.r.o.	SVČ Juventus
Generali Česká pojišťovna a.s.	Botanický ústav AV ČR, v. v. i.,	Green:Code s.r.o.
LMC s.r.o.	Knorr-Bremse Services Europe s.r.o.	Bonami.cz, a.s.
Law&Marketing, s.r.o.	AGROCOM HRUŠOVANY spol. s r.o.	PetCenter CZ s.r.o.
Rohlik.cz	Aurashop	Korálky s.r.o. (Manumi)
FOKUS optik a.s	Purtex s.r.o.	Mafra a.s.
Seznam.cz, a.s.	Pebal s.r.o.	Gammalux NDT, s.r.o.

Kuehne+Nagel, spol. s.r.o.	AFRY CZ s.r.o.	Střední zemědělská škola Čáslav
Dentsu Czech Republic s.r.o.	Robert Bosch odbytová s.r.o.	Okresní soud
Magistrát Hlavního města Prahy	STAKO nábytek	Zoo Dvůr Králové
Zoo Liberec, příspěvková organizace	ZOO Košice	ČVUT v Praze
Pohl cz a.s.	Košík.cz	NOARK Electric Europe s.r.o.
GeoTec-GS, a.s.	Tesena s.r.o.	ACMARK s.r.o.
eVisions Advertising s.r.o.	Nadace partnerství	SENCO Příbram spol. s r.o.
Hřiště 8D s.r.o.	Nadace Via	PORR a.s.
Frank Bold, s.r.o.	Topadroit, a.s. (Venira)	Namche Stores s.r.o.
Agentura Dotaceo s.r.o.	CZ.NIC,z.s.p.o.	Platební instituce Roger a.s.
Latus pro rodinu o.p.s.		

Seznam firem, které na email neodpověděly

VimVic.cz, s.r.o.	PublicisGroupe	Sprinx Systems, a.s
MM marketing CZ, s.r.o.	MirandaMedia Group, s.r.o	Digitoo s.r.o.
MITON CZ, s.r.o.	Člověk v tísní, o.p.s.	FILIPES MEDIA s.r.o.
Lobey.cz	De Vries Group, a.s.	Clever Properties s.r.o.
Car Detailer	Vendavo CZ s.r.o.	CCC Czech s.r.o.
Charita Česká republika	NOVARES CZ Janovice, s.r.o.	Compass Group Czech Republic s.r.o.
NextPageMedia, s.r.o.,	PŘEDVÝBĚR.CZ s.r.o.	Instinct Agency s.r.o.
Colonnade Insurance S.A.	AAA Auto (AURES Holdings, a.s.)	Jobs Contact Consulting, s.r.o.
GRADA PUBLISHING, a.s. (Nakladatelství Grada)	Kasten spol. s.r.o.	Riano Europe s.r.o.
bikero.cz s.r.o.	Česká produkční s.r.o. & Česká produkční Social Media s.r.o.	WEIDO CZ s.r.o.
Alza.cz a.s.	www.scio.cz, s.r.o., (Scio)	KOTELNA 55 s. r. o.
Direct pojišťovna, a.s.	CBS Nakladatelství s. r. o.	SMS finance, a.s.
PetCenter CZ s.r.o.	Bonami.cz, a.s.	OFFICEO s.r.o.
Městský úřad Česká Kamenice	Grafton Recruitment, s.r.o.	BP LUMEN s.r.o.
mBlue Czech, s.r.o.	RIXO a.s.	Wallace Myers Czech Republic, s.r.o.
ČEZ, a. s.	Nexter Company s.r.o. (Reas.cz)	DEVIRE s.r.o.

Hill's Pet Nutrition, s.r.o.	GRIZZLY, spol. s r.o.	Abuco ICT s.r.o.
ProSpanek a.s.	ÚAMK, a.s.	Resulmatic
Vuch s.r.o.	Vision software s. r. o.	InQool a.s.
Kasea CZ, s.r.o.	ROLINE INTERNATIONALE SPEDITION s.r.o.	ALVAO s.r.o.
VIS Plzeň, s.r.o.	Gumdrop s.r.o.	ASBIS CZ, spol. s r.o.
RAMMSTA s.r.o.	TSR Czech Republic, s. r. o.	Premium Materials s.r.o.
UlovDomov.cz s.r.o.	eMan a.s.	INSPIRE CZ s.r.o.
Info pro lékaře a.s.	INDEX NOSLUŠ, s.r.o.	Timone Management s.r.o.
Next Generation Luxury s.r.o.	TPF group s.r.o.	Beresnev s.r.o.
LUX Czech s.r.o.	OGResearch, s.r.o.	Guru marketing s.r.o.
Gi Group Czech Republic, s.r.o.	Gi GIT Consult Czech s.r.o.	MEDIA FACTORY Czech Republic a.s.

Seznam firem, které souhlasily se spoluprací, ale dotazník nevyplnily

Inspigroup s.r.o (Glami.cz)	VISIBILITY DIGITAL s.r.o	BOOTIQ s.r.o.
Krmiva u Toma s.r.o.	Broker Trust a.s.	Apolo77 s.r.o.
AC Jobs s.r.o.	Talentinno s.r.o.	
Betonbau s.r.o.	SKY SELECT INT., s.r.o.	
Pet Heroes z.s.	Easy Software s.r.o	

Seznam firem, které odmítly spolupráci

Capacita s.r.o.	„V tomto Vám aktuálně moc nepomůžeme, již několikátým rokem funguje v režimu home – office. Takže si každý hýčká své miláčky doma.“
Heureka Group a.s	„Kanceláře jsou skutečně pet – friendly, ale bohužel tento výzkum u nás není možné provádět.“
PeoplePath s.r.o.	„V tuto chvíli jsme pet – friendly spíše teoreticky, žádný ze zaměstnanců si zvířecí mazlíčky do práce nevodí. To se dělo spíše v minulosti. Nejsem si tedy jistá, jestli Vám můžeme poskytnout relevantní informace.“
Penta Real Estate s.r.o	„Kanceláře, ve kterých přímo sídlí naše společnost bohužel pet – friendly nejsou.“
CZC.cz s.r.o.	„Těší nás Váš zájem o spolupráci s naší společností. Je nám líto, v současnosti ji však nevyužijeme.“
Blixcon s.r.o.	„Toto sice inzerujeme, ale pouze na jedné jediné konkrétní pozici, která v tuto chvíli není právě ani obsazená. Naprostá

	většina zaměstnanců pracuje v továrnách. Z tohoto důvodu se omlouvám, ale nejsme pro Vás dobrým respondentem.“
RELIGIS s.r.o.	„Momentálně kolega, co měl hafíka, tak už u nás není, takže asi nemáme co vyplňovat a nikdo jiný k nám zvířecího kámoše nebere.“
BlueGhost.cz, s.r.o.	„Za oslovení děkujeme, ale bohužel tento náš firemní benefit v současné době již delší dobu nikdo nevyužívá. Z toho důvodu se nebudeme Vašeho průzkumu účastnit, jelikož bychom nemohli poskytnout žádná relevantní data.“
Cleverlance Enterprise Solutions s.r.o.	„Je pravda, že zvířátkům na pracovišti se nebráníme, ale i tak si nejsem jistá, že jsme pro Vás ti správní pro průzkum, jelikož si je sem nikdo zatím nevodí.“
Dactyl Group s.r.o.	„Ano, i zvířecí společníci našich kolegů u nás mají dveře otevřené. Bohužel v současné době nikdo z našich zaměstnanců tuto možnost nevyužívá. Historicky jsme tu psího parťáka měli, ale to bylo v době, kdy jsem ještě ve firmě nepůsobila. Nevím, jak máte dotazník vystavěný a jestli je potřeba, aby Vaši respondenti byli z firem, kde tuto možnost někdo ze zaměstnanců právě aktivně využívá.“
ProfesKontakt, s.r.o.	„Bohužel pro Vás nebudeme tou pravou společností pro Vaši diplomovou práci. Děkuji Vám za pochopení.“
Prušák Group s.r.o.	„Bohužel nemám na to čas, ale pes do kanceláře nepatří. Vyzkoušel jsem to a není to ono... a navíc – máme nové koberce.“
Sinch s.r.o.	„Asi nejsme úplně správný testovací vzorek pro zkoumání pet – friendly firem. Upřímně, když si k nám někdo vezme psa, co má na hlídání, nikomu to nevadí a nikdo to neřeší, pes dostane misku s vodou a tím to končí.“
Aspira Recruitment s.r.o.	„Děkuji za Váš email, bohužel v tuto chvíli nemáme kanceláře, tudíž Vám nemůžu pomoci. „
Impact Hub	„Bohužel v rámci naší firmy a komunity dotazníky moc dobře nefungují.“

Seznam plemen a počet jedinců daného plemene přítomných na pracovišti

Border kolie	9
Francouzský buldoček	8
Jack Russell teriér	8
Jorkšírský teriér	5
Stafordširský bulteriér	4
Německý ovčák	4
Labradorský retrívr	4
Kavalír King Charles španěl	4
Irský vlkodav	3
Čivava	3
Welsh Corgi Cardigan	2
Mops	2
Americký stafordširský teriér	2
Knírač malý	2
Německý boxer	2
Trpasličí jezevčík	2
Chodský pes	2
Pomeranian	2
Kolie	2
Anglicky kokršpaněl	2
Parson Russell teriér	1
Bichon Frisé	1
Zlatý retrívr	1
Samojed	1
Dalmatin	1
Bobtail	1
Ohař	1
Ruská barevná bolonka	1
Australský ovčák	1
Pražský krysařík	1
Barzoj	1
Bearded kolie	1
Sibiřský husky	1
Velký salašnický pes	1
Maltézský psík	1
Lousiánský leopardí pes	1
Belgický ovčák	1
Německý špic	1
Welsh Springer Spaniel	1

Americký bezsrstý teriér (osrstěná varianta)	1
Rhodéský ridgeback	1
Pudl	1
Border teriér	1